

ADAM BREDI

**DOCK
HOLIDAY**

CENA 20 DINARA

BROJ 115

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

SMRT VREBA STRANCE

★ **DOK HOLIDEJ** ★

ADAM BREDI

SMRT VREBA STRANČE

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 115

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Adam Brady
THE DRIFTING BREED

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Korektori:
Julijana KARDOS
Magda KOLARS
Agota VIRAG-BOGNAR

Štampa: 1. IX 1981. godine.
Tržište: 7. IX 1981. godine.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — O OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ, Urednik: Zorka ĆIRIĆ,
Naslov originala: Adam Brady — THE DRIFTING BREED, Copyright: UNI-
VERSUM PRESS.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za
obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja 1973.
godine.

Posle glasnog „Stooooooj” zaprega je stala uz škripanje amova i rasušene drvene konstrukcije diližanse. Na prozoru se pojavila glava nagnutog vozara i njegov glas, hrapav od prašine, neskladno je odjeknuo u unutrašnjosti kola u kojima su, nabijeni kao sardine sedeli osmoro putnika.

— Stigli smo, mister Holideje. Ovde se odvaja put za Vajld River. Do grada ima dobrih četiri časa jahanja.

— Hvala Klamsi — rekao je Dok Holidej izlazeći iz kabine u kojoj i pored otvorenih prozora nije bilo dovoljno vazduha. — Malo jahanja mi neće škoditi.

— Može se desiti da uskoro naiđe diližansa. Na milju odavde ima jedna napuštena koliba u kojoj možete pričekati — nastavio je da daje savete uslužni vozar.

— Ne mislim da će mi biti potrebno — rekao je Holidej vezujući putnu torbu za sedlo. Pošto se vinuo u sedlo, pogledao je još jednom svoje saputnike u kolima i mahnuo im rukom. — Do viđenja i srećan put!

— Ah, zamalo da zaboravim — prisetio se vozar Klamsi. — Pri pazite se od bandita. Čuje se da u poslednje vreme ovde kruže bande lopova i pljačkaša koje ne biraju plen.

Pijačkaju sve od putnika do ranče-gustog šiblja, rasla je skupina mla-

ra. Ako imate novca ili stvari od vrednosti, pokušajte da ih sakrijete,

— Hvala na savetu, Klamsi, snaći ću se već nekako.

— Adios, mister Holideje.

— Adios!

Vozar je viknuo otegnuto „diii-haaaa” i kola su krenula uz škripanje opreme i klopavanje točkova. Dok Holidej je poterao svog Miga u pravcu zapada, sledeći trag u tlu mekanom od poslednjih kiša. Za kratko vreme, diližansa je nestala u daljini.

Pola časa, Mig je kaskao umerenim kasom i za to vreme travnata prerija se mestimično prošarala šumarcima zelenog pamukovog drveća. Vladao je potpun mir i mukli topot kopita na travnatoj zemlji bio je jedini šum sem kliktanja jastreba mišara. Holidej je jahao zadubljen u misli, oslanjajući se na instinkt svoga konja da će naći put do grada. Mada je od rastanka sa diližansom bilo prošlo vrlo malo vremena, on je već šetao po događajima daleke prošlosti.

U jednom momentu, njegov ždrebac je frknuo i stao. Holidej se trgao i pogledao ispred sebe. Nije video nikoga, ali su mu na um došle vozareve reči opomene. Da li ga je neko čekao u zasedi? Neposredno ispred njega, s leve strane puta, iz

dica jasike i pogled mu se zadržao na tom prirodnom zaklonu. Nije video nikoga, i već je hteo da konja potera dalje, kada ga je jedan grub glas zadržao.

— Stoj gde si, mister, i šape dalje od revolvera.

Dok je poslušao i ostao sa rukama na jabuci sedla. Primetio je da se iza žbunja jasike nešto kreće, ali još uvek nije znao da li tamo leži jedan čovek ili više njih.

— Rekao sam šape u nebo. Pazi, prst mi igra na obaraču.

— Šta to treba da znači? — zapitao je Dok dižući ruke.

— Vrlo brzo ćeš saznati. I mislim da ti to saznanje neće biti prijatno. — Odgovorio je neko iz grmlja, i odmah zatim na put je izašao jedan stariji čovek sa tek malo zaokrugljenim trbuščićem. U ruci je držao naperenu pušku. — A sad, sasvim polako, otkopčaj opasač. Ali pazi, bez šale ili pucam.

— Kad sam pred zapetom puškom obično nemam želju da se šalim — rekao je Dok otkopčavajući opasač. Kad mu je revolver pao na zemlju zapitao je. — Pitam vas šta znači ovakvo ponašanje?

— Vidi ti naivka, Adame — obratio se starac jednom čoveku odevenom u kaubojsko odelo koji je u tom trenutku izašao iza šiblja. — Čovek se pravi da mu ništa nije poznato. Naivan je kao da mu još mleko curi iz usta.

Čovek koga je debeljuškasti starac nazvao Adamom ćutke je klimnuo glavom. Uzevši Dokov revolver sa zemlje, izvesno vreme je posmatrao Holideja, a onda je procedio kroz zube. — A nije bio nimalo naivan kada je krao stoku.

— Kakvu stoku? — zapitao je Dok Holidej.

— Moju, mister — brecnuo se starčić. — Ali, to ćete već imati prilike da objasnite pred šerifom.

— A gde je to? — zapitao se Dok Holidej već ljut zbog nepotrebnog maltretiranja.

— Vajld River, čoveče. Imamo dobrog i poštenog šerifa kod koga nema izvrđavanja. Tamo ćemo vas predati, a ostalo je njegova briga.

Vajld River. To je već malo olakšavalo situaciju, jer je ionako taj grad bio cilj njegovog puta, pomislio je Dok Holidej i zato je odlučio da ne čini ništa za izmenu svog delikatnog položaja. Nije mu se dopadalo kad neko drži upereno oružje u njega, ali, uverio je sebe da prepad na putu i prinudno jahanje do Vajld Rivera treba gledati sa komične strane. Procenio je na prvi pogled da čovek sa trbuščićem nije zao i da bi u nekim drugim okolnostima čak mogao da bude simpatičan. Odlučio je da pređe na šaljiv ton.

— Šta smerate sa mnom, ser — obratio mu se Dok Holidej — da od mene napravite strašilo za ptice?

Debeljko ga je pogledao zablenuto.

— Već pola sata sedim ovde i čekam da krenemo. Ako vi imate vremena za bacanje, ja nemam.

— Polako, polako, mister. Neće vam se toliko žuriti kad saznate šta vas čeka u Vajld Riveru. Ako niste znali, kod nas se za krađu stoke ide na vešala. Sudija Hari Stouks nema baš mnogo razumevanja za takve kao što ste vi.

— O-kej, o-kej, — prekinuo ga je

Dok — pođimo, jer mi se žuri da tu tsvar rasčistimo.

Debeljuškasti starčić je mrgodno naprcio usne i glavom dao znak Doku da potera konja, i sam je pojahao za njim još uvek držeći naperenu pušku. Čutljivi kauboj koga je debeljko nazvao Adamom pridružio mu se, ali je svoje oružje vratio u futrolu. Malo kasnije, videći da opreznost nije potrebna, to je učinio i rančer.

U ćutanju je prošlo više od dva časa za koje vreme su jahali kroz pitomiji predeo. Oko njih su se pružali travnati pašnjaci prošarani retkim šumarcima, a ponegde su se u hladu lisnatih hrastova, preživajući, odmaralo malo stado ugojenih goveda. Dok Holidej je sasvim zaboravio na malopredašnji događaj, i s uživanjem je upijao utiske prijatnih pejzaža. U tom raspoloženju, naišli su najpre na nekoliko ružno sklekanih koliba koje su kao pret-hodnice najavljivale da se približavaju naselju, a četvrt časa kasnije, pred njima su se iza jednog niskog brežuljka ukazale prve kuće Vajld Rivera. Kada su dvojica pratilaca sa svojim zarobljenikom projahali pored jedne ružne zgrade sklepane od posivelih dasaka i nepečenih cigala, na verandi se pojavio neki bradonja sa štakom, i osmotrivši bolje ko prolazi doviknuo.

— Hej Bene, jesi li upecao gizdavka. Bilo je krajnje vreme jer sam se već uzeleo da vidim neko dobro vešanje, a ovaj momak ima vrat kao stvoren za omču. Ha, ha, ha!

— Mislim da nećeš dugo čekati, Rouri. Kod sudije Stouksa nema odugovlačenja.

— Mislim da će svima laknuti što će bar jedan nitkov platiti glavom —, nastavio je Rouri. — Možda će to uplašiti ostale.

— Sumnjam — odmahnuo je glavom Ben. — Ako je tačno da je ovaj čovek član Rajnerove bande, onda nema mnogo nade da ćemo ih naplašiti. Rajner je nitkov, ali hrabar nitkov.

— U pravu su — složio se posmatrač Rouri — ali, videćemo bar jedno vešanje, a to je već događaj.

Trbušasti rančer ga više nije čuo jer su, videvši kavalkadu, i drugi prolaznici počeli da komentarišu najpre tiho, a zatim sve otvorenije i glasnije. Pitali su se ko bi mogao biti neznanac u elegantnom odelu čije su ozbiljno, bledunjavo lice i oštre sivoplave oči ulivali poštovanje. Dok Holidej nije gledao oko sebe niti je izrazom lica pokazivao šta oseća, ali, svi posmatrači su podsvesno naslućivali da je pred njima čovek izuzetne individualnosti, koji nije mnogo hajao za stvari i ljude oko sebe. Tako je potrajalo sve dok se trojica konjanika nisu zaustavila pred zgradom zidanom od crvene opeke na kojoj je pisalo: **šerifska stanica**". Potegnuvši vođice, rančer je zaustavio svog konja i za svoje godine sa lakoćom skočio iz sedla. Kauboj je učinio isto, a Dok Holidej je ostao da sedi u sedlu na konju.

— Silazi — rekao je rančer Ben oštro. — Stigli smo.

Holidej je pogledao debeljka ispod oka. — Pa, sada je dosta stari. Dovede sam slušao, jer se moj cilj podudarao sa vašim. Ali, sada su se stvari izmenile. Ja idem svojim putem,

a vi pođite svojim. Moj revolver ostavite u hotelu.

Posle tih reči, Holidej je cimnuo uzde svog konja i poterao ga prema salunu, ali, skoro istog trenutka odjeknuo je pucanj i tane je svirnulo pored njegovog šešira.

— Stani proklet da si. Ako napraviš još samo jedan korak zaklijem se da ću te ubiti.

Starčev glas je podrhtavao od uzbuđenja i Holidej je zaključio da bi bilo suviše riskantno oglušiti se o postavljeni zahtev. S druge strane, njegovo načelo da svoje „ja“ ceni skoro koliko i život, nije mu dozvoljavao da se povuče, i tako se manevarski prostor za neko treće rešenje naglo sužavao. Bez oružja, nije mogao pružiti otpor, ali čak i da je imao svoj „kolt“ sa drškom od slonovače pitanje je da li bi imao srca da ga upotrebi protiv simpatičnog starog debeljka. Na njegovu sreću, nekoliko sekundi posle pucnja, vrata šerifske kancelarije su se naglo otvorila i na njima se ukazao visok čovek impozantnog držanja, sa značkom na sivkastoj jednobojnoj košulji.

— Šta znači ta pucnjava? — dreknuo je dosta žustrim baritonom.

— Šerife, doveo sam jednog od onih nitkova koji su pre nedelju dana oterali moju stoku. To je ovaj čovek ovde. Pucao sam da bih ga sprečio da pobjegne — rekao je rančer ne dajući vremena Holideju da bilo šta kaže.

Šerif je pogledao Holideja od glave do pete i ne pokazujući ni najmanjom mimikom šta misli, obratio se rančeru. Sve vreme je, međutim, netremice gledao Doka.

— Krađa stoke je ozbiljna optužba, Bene — rekao je dosta odmeveno. — Na osnovu čega tvrdiš da je on član bande.

— Lično sam ga video. A video ga je i Adam.

Šerif je bez reči upitno digao obrve. Dok Holidej je to shvatio kao pitanje, i ne silazeći s konja odgovorio je.

— To nije moguće. Danas sam prvi put kročio nogom u ovaj kraj. Prema tome, ako je neko krao stoku, onda je to bio neko drugi a ne ja.

— Slušaj momče — naljutio se rančer i crveneći u licu prasnuo. — Imao si taj isti tamni kaput a sve-tao „Stetson“ koji i sada nosiš na glavi.

— Je li na njima pisalo moje ime? Takvih kaputa i šešira odavde do ušća Misisipija ima na desetine hiljada.

— Jeste da sam već dosta star, mister — ljutnuo se još više stari — ali, dobro vidim. Ovaj šešir i sako nisu jedan od tih desetina hiljada već sasvim posebni šešir i sako. Dobro sam video. Bio si mi na pedesetak metara daleko.

— Jesi li mi video lice? — zapitao ga je Dok.

Stari se zbunio. — Ovaj, pa nisam. Imao si masku na licu, ali odelo, šešir i stas su isti. Daću da mi se iskopaju oba oka ako se varam.

— Ne igraj se s očima stari. Ja sam zutros doputovao dilažansom, a poslednjih nedelju dana proveo sam daleko odavde, to se lako može proveriti. Vozar dilažanse me poznaje, a i tamo odakle dolazim nisam nepoznat.

Šerif je upitno pogledao Doka. — Ko ste vi, mister?

Holidej je sačekao nekoliko sekundi pre nego što je odgovorio. — Ja sam Džon Henri Holidej.

Šerif je žmirnuo očima. — Džon Henri Holidej? Jeste li vi možda Dok... Dok Holidej? — zapitao je, a glas mu je zazvučao življe.

— Da, tako me više znaju u ovim krajevima. Moje pravo ime skoro da niko ne zna.

Šerif je značajno klimnuo glavom. — Ja vas znam. To jest, čuo sam za vas kroz novine... i izveštaje koje periodično primam od fedrealnog šerifa. — Začutao je i počeo se prstom po bradi. — Vi kažete da ste danas stigli u pokrajinu?

— Tako je. Pre nekoliko časova sam napustio diližansu sa Grin Gras i jašući pošao ovamo. Vozar Klamsi će to potvrditi. Pošaljite telegram, i sve će biti u redu.

Šerif se zamislio. — Verovatno ću tako i učiniti — rekao je, ali mu je u reč upao debeljuškasti rančer.

— Nećemo tako, šerife. A šta je sa mojom optužbom. Zar ja i Adam nismo građani dostojni poverenja?

— Naravno... — odgovorio je šerif spremno. — Ali, ako se ovo što ovaj džentlmen tvrdi pokaže tačnim onda će to značiti da si se ipak prevario. Na kraju, ne možeš se zakleti da si mu video lice a ovakvih šešira i sakoa zaista ima mnogo. No, za svaki slučaj — dodao je obraćajući se Holideju — zadržaću vas u pritvoru dok ne dobijem odgovor od šerifa u Grim Grasu. On će saslušati vozara diližanse.

Holidej se namrštio. — Znači, opet jedna neudobno prospavana

noć — rekao je. — Zar baš ne možete da me ostavite na slobodi.

— Krađa stoke je suviše ozbiljna optužba, mister Holideje. A sem toga, neće biti potrebno da ostanete celu noć. Nadam se da će telegram stići za nekoliko sati.

— O-kej, šerife. Ali, dok čekam, naredite da mi iz saluna donesu dve krigle hladnog piva. I recite ovoj gospodi da vam ostave moj revolver. Bez njega se osećam kao da sam bez košulje.

Beličasta svetlost ulične karbidske stetiljke zrakasto je šarala pod čelije kada su se vrata zatvora otvorila. U odaju je ušao Mos Muni i uzevši sa zida svežanj ključeva prišao Dokovoj čeliji. Ključ je škljocnuvši, okrenuo jezičak brave i šerif je otvorio rešetkasta vrata.

— Stigao je telegram, Holideje. Vozar Klamsi i šerif iz Bulder Blafa potvrdili su vaš alibi. Prema tome, slobodni ste.

Holidej je ustao i rukom ispravio peševe svog sakoa. — A odštećta za bezrazložno lišavanje slobode?

— Ne insistirajte na tome. Uostalom, trudio sam se da što pre rasčistim stvar. No, radi svake eventualnosti, ostanite u gradu nekoliko dana.

— To sam i nameravao — rekao je Dok i uzimajući šešir uputio se ka izlazu.

Na ulici ga je dočekala tama razblažena svetlošću uličnih svetiljki. Mada je noć bila poodmakla, na ulici je bilo dosta prolaznika, a iz saluna na drugoj strani ulice čula se pesma zagušena s vremena na vre-

me grubim hrapavim glasovima. Znajući da tamo gde je pesma tu je i kockarski sto, Dok Holidej se uputio ka salunu, očekujući da će tamo pored čaše viskija dobiti i obaveštenje gde može naći sobu za prenoćište s udobnim krevetom i čistom posteljinom. Kad je stupio na izdignuti drveni prostor i piršao vratim, na klaviru su odjeknuli poslednji akordi pesme, i nekoliko glasova je povikalo bučno: „jooooš”. Pevačica je očigledno uspela da upali slušaoce i pobere aplauz.

No to, izgleda, glavnom učesniku zabave nije baš mnogo odgovaralo, koliko je Dok na prvi pogled mogao da zaključi.

Uprkos smehu i pesmi koji su se čuli, prizor koji se pred njim ukazao nije bio nimalo veseo. Na malom podijumu uzdignutom pored zida levo od šanka stajala je pevačica okružena nekolicinom polupijanih kaubojica koji joj nisu dozvoljavali da se udalji. Barmen koji je u isto vreme bio i vlasnik saluna snuždeno je kunjao nad šankom, držeći hladnu krpu na obrazu na kome se videla velika modrica kao dokaz njegovog neuspelog pokušaja da situaciju zadrži pod kontrolom. U momentu kada je Dok Holidej raskrililo leptirasta vrata, pevačica je pokušala da pobegne, ali je jedan od slušalaca, neki grlati bradonja čiji je smeh nadjačavao ostale i koji je verovatno bio vođa napasnika, grubo dohvatio za ruku i silom vratio na podijum proprativši svoj gest nepristojnim pljeskanjem rukom po donjem delu leđa što su ostali propratili burnim smehom od koga se orila okolina saluna.

Dok Holidej se smračio. Najmrs-

kije od svih nasilja za njega je bilo nasilje nad ženom i smatrao je da čovek koji sebi dozvoli grubost prema osobi slabijeg pola mora biti prevejani nevaljalac i bezobzirna životinja. Ponet plimom revolta, namrgodio se i mahinalno stegao pesnice. No, razum mu je govorio da ne sme prenagliti i da, na kraju, nema nikakvog prava da se meša, pre nego što onaj ko je ugrožen, na neki način od njega to ne zatraži. Opustio je prste i prišao šanku.

— Pivo. — rekao je odmerenim glasom, i kada mu je barmen prineo natočenu čašu, zapitao je pokazujući pokretom glave prema nasilnicima. — Zar vi ovde nemate šerifa?

— Imamo, ali, on interveniše samo kada dođe do upotrebe oružja. Uostalom, ovako nešto nije se dosada dešavalo.

— To na obrazu je od njih? — zapitao je Dok.

Barmen je klimnuo glavom. — Pokušao sam da ih smirim.

Dok je klimnuo glavom. U tom momentu, na ponovljene zahteve da peva, devojkica je zapevala glasom drhtavim od nemoćne ljutine i očajanja. — Pustite me preklinjem vas. Zar vam nije bilo dosta celo več. To više nije zabava već mučenje.

— Malecka — promrmljao je bradonja prema kome je pevačica izgledala zaista malecka — reci hvala bogu što sam dobre volje, inače se ne bismo zadržali samo na pevanju. A možda se nećemo ni zadržati — dodao je blesnuvši očima, na šta su ostali, njih četvorica, isto tako opakih nitkova kao i njihov predvodnik, životinjski zamumlali.

Doku Holideju je prekipelo. Vređalo ga je što gruba sila vlada svuda gde može da dođe do izražaja, a još više od toga vređalo ga je držanje prisutnih časnih građana koji su okretali glavu, praveći se kao da ne vide šta se događa. Nasilje je Dok Holidej mrzeo, a kukavičluk je prezirao. Nesposobnost većine ljudi da u kritičnim trenucima pogledaju opasnosti, na eventualno i smrti u oči, ponižavala ga je kao pripadnika ljudske vrste koja je pretendovala na čast, ponos i dostojanstvo. Jedva suzdržavajući bes, procedio je kroz zube dovoljno glasno da bi ga nasilnici mogli čuti.

— Pustite tu devojk.

Zavladao je tajac. Bradati je s nevericom pogledao svoje drugove, kao da je hteo da ih pita da li je dobro čuo, a onda su se svi okrenuli prema Holideju koji je stajao nalakćen levom rukom na šank. Predvodnik siledžija je ustao, odmakao stolicu na kojoj je sedeo i oborene glave kao bik u zaletu, lagano pošao ka pustolovu. U hodu je njihao teške medveđe ručerde.

Dok Holidej je stajao naizgled miran, ali mu je u očima sevala bura. Sa nestrpljenjem je čekao da bradati nasilnik preduzme ono što je po njegovom držanju i izrazu lica nameravao, i da mu onda uzvрати punom merom. Mračnim pogledom partio je nevaljalca koji je prilazeći počeo da steže pesnice.

— Rekao si nešto, lepotane — promrmaljao je kroz krezave zube. — Ili sam možda prečuo.

— Ne, nisi, prečuo rekao sam pustite devojk na miru.

Bradonja je još više oborio glavu i na usnama mu je zaigrao svi-

rep osmeh. Bio je zadovoljan što je naišao na novu žrtvu i naslađivao se pomišlju kako će ovoga puta u maltretiranju ići do kraja.

— Hm, to možda možemo — procedio je bradati kroz stisnute usne — ali, onda moramo dočepati nekog drugog. A taj ćeš biti ti! — dodao je viknuvši na kraju i zamahnuo pesnicom da udari Holideja, ali se kockar neverovatnom brzinom uklonio i pesnica je prohujala kroz vazduh pored njegovog lica kao topovsko đule. Dok je, međutim, iskoristio zamah, dohvatio nasilnika za ruku, povukao ga svom snagom i bradonja je licem udario o šank. Mukli jauk zaglušio je krckanje polomljenih zuba. Poluonesvešten, bradonja se skljkao na kolena. Holidej mu je dodao još jedan sekući „svong“ za vrat, i bradonja je pao.

U prvom momentu skamenjeni onim što su videli, bradonjini pajtaši su potrčali prema Holideju, i s obzirom da je nesrazmerna snaga bila velika, Dok Holidej se ne bi izvuкао čitav i pored sve svoje borbenosti i umešnosti. Ali, u takvim prilikama Dok se nije libio da upotrebi i druga sredstva, i pre nego što su nasilnici stigli do njega, Dok je munjevito potegao revolver.

— Nazad! — njegov glas je sekao preteći.

Bradonjini prijatelji su zastali kao ukopani, ali jedan od njih nije se zadovoljio pretnjom. Zaklonjen iza drugih ispred sebe, potegao je revolver i već se crni otvor cevi dizao prema Holideju, kad je pustolov primetio njegov pokret. Pritisnuo je okidač bez nišanjenja i gromki prasak je prolomio prostoriju. Četvrti siledžija je jauknuo, ispus-

tio revolver i bolno zgrčio ruku, a ostali su zastali kao ukopani, i digli ruke uvis, iako to niko nije tražio od njih.

— Pošto mislite da se sve može rešiti silom, moram sa vama govoriti rečnikom koji razumete — rekao je Holidej naglasivši poslednje reči. — Stanite u red i otkopčajte opasače... ali polako i bez prevare. Opominjem vas da retko kad promašim.

Nasilnici su nevoljno poslušali, i Dok im je prišao i nogom odgurnuo u stranu opasače sa revolverima. U tom trenutku, bradonja je počeo da se meškolji.

— Pokupite vašeg pajtaša i gubite se odavde — procedio je kroz zube — i da vas moje oči više ne vide u blizini.

Četvorica napasnika su pokunjeno prišli bradonji i trojica njih, jer četvrti to nije mogao zbog ranjene ruke podigli su ga i poneli prema izlazu.

— Platićeš za ovo kad se Pajton osvesti — promrmljao je jedan od njih, gledajući mrko Holideja.

— Biću ovde sledećih dana. Možete me potražiti kad god zaželite — odgovorio mu je Holidej hladnokrvno.

U tom momentu, u salun je hru pio šerif i obuhvativši letimičnim pogledom prisutne, odmah svatio šta se desilo. Uzdržano ali sa neskrivenim negodovanjem obrati se pustolovu.

— Slavni Dok Holidej je prikazao svoju veštinu. Ali, moram da vam kažem da u mom gradu nisu poželjne takve egzibicije.

Na te šerifove reči, nasilnici su se zgedali. Onaj sa ranjenom ru-

kom pogledao je Holideja ispod oka, a onda je gurnuo vrata ramenom i izašao praćen ostalima. Dok, međutim, nije zapazio njegov pogled. Vraćajući revolver u futrolu, obrati se šerifu pitanjem umesto odgovora.

— A šta biste vi učinili da vas napadne nekoliko bezobzirnih protuva? Čekali biste da vas premlate? Eh, takvu velikodušnost ne mogu sebi da dozvolim, sviđalo se to vama ili ne.

— Šerife, ovaj džentlmen je pokušao da me zaštiti — umešala se pevačica. — To će potvrditi i ostali. Samo ih je pozvao da budu pristojniji...

— Znam, znam, Suzi — prekinuo je šerif — ali, ako bismo za svaku sitnicu potezali pištolj, ovaj grad bi se brzo preselio na But Hil.

— Vi smatrate da je maltretiranje nemoćne žene sitnica? — začudio se Dok Holidej.

— Dobro, dobro, da ne isterujemo sada šta ja smatram. Činjenica je da barske dame moraju biti naviknute na svakakve čefove gostiju. Ne možemo tražiti da se prosti i podivljali kauboji ponašaju kao gospoda iz salona u Nju Orleansu. Do izvesnih granica tolerišemo njihovu razuzdanost. Ali, kad to prevrši meru, onda naravno... — šerif je pomirljivo slegnuo ramenima. — Dobro, računajmo da je stvar okončana.

Holidej nije smatrao za potrebno da se više raspravlja sa šerifom. Prišao je šanku i poručio pivo, ali dok je čekao da mu konobar natoči, neko ga je lako dodirnuo po mišici. Pored njega je stajala Suzi.

— Želim da vam zahvalim što ste

me spasli onih napasnika. Ponekad je vrlo teško sa gostima. Šerif je u pravu kad kaže ono o toleranciji, ali videla bih njega da je u našoj koži. Nekad bude prosto neizdržljivo.

— Verujem vam — rekao je Holidej — ali, verovatno nije uvek tako.

— Naravno ne. Ponekad naiđe i lep crnokosi momak kao što ste vi — dodala je Suzi pogledavši Holideja koketno kroz trepavice — ko me bi bilo zadovoljstvo izaći u susret... u svemu — dodala je i žmirnula.

Dok se napravio nevešt na njenu aluziju. — Želite li nešto da popijete. Posle onog maltretiranja, verujem da bi vam osveženje prijalo?

— Sa zadovoljstvom. Tako ću moći da kažem da sam na prijatan način završila dan — rekla je Suzi, i čvršće stisnula Holidejevu mišicu.

Ali, nije bilo suđeno da se tim susretom dan završi. Bar ne za Doka Holideja. Tek što su se on i Suzi kucnuli, na ulici se začuo topot kopita i dva konja su se iz punog trka zaustavila pred salunom. Začuo se bat čizama preko drvenog prostora i u salun je kao gurnut utrčao Ben Hilari. — Gde je šerif? — povikao je.

Barmen ga je pogledao. — Šta se desilo?

— Gde je šerif? — ponovio je nestrpljivo. — Opet krađu stoku. Prokleti lupeži! Ovo je već treći put ovoga meseca. Srećom, bili smo u blizini pa smo sprečili hulje!

— Bilo je puškaranja? — zapitao je barmen.

— Da. Na žalost, Mek Dju je dobio kuršum u nogu, i moraće da od-

leži dve nedelje, ali, osujetili smo im plan.

— Ko su bili kradljivci?

— Rajner, kao i prošli put... — Ben Hilari je odjednom začutao i pogledao Holideja kao čovek koga nešto muči. — Moram da vas zamolim za izvinjenje, mister. Sad mi je jasno da vi niste bili sa banditima.

Holidej se osmehnuo jedva приметно. — Kako ste odjednom došli na to?

Hilari se snuždio. — Onaj nitkov za koga sam mislio da ste vi, bio je među njima.

— Milo mi je da ste se najzad uverili da nisam taj za koga ste me držali. Tako, sad mogu sebe da uvrstim u red časnih građana — rekao je Holidej malo sarkastično.

— Ne ljutite se mister, ali, svako na mom mestu bi se prevario. Isti šešir i kaput, držanje u sedlu, sve. To je neverovatno.

— Svet je pun neverovatnih pojava, stari — rekao Dok Holidej i otpio pivo.

— Mister, nadam se da ste prihvatili moje izvinjenje i biće mi osobita čast ako budete voljni da se kucnete sa mnom.

Holidej je pogledao Hilarija. Učinio mu se pošten i dobronameran čovek. — Zašto da ne. Nisam zlopamtio.

— Viski Bendžamine — dobacio je rančer konobaru, i kada ga je ovaj uslužio, debeljuško je nazdravio Holideju. No, kada je ispio viski, njegovo lice se ponovo smračilo. Nije ga razgalio ni drugi pa čak ni treći viski. Tek kod četvrtog, on se prenuo i zainteresovano pogledao Holideja.

— Mister, nešto mi je palo na

um. Čuo sam da ste vi prijatelj Vajata Erpa i da ste s uspehom likvidirali nekoliko razbojničkih bandi?

— Ako odbacimo nepotrebna preterivanja, to je uglavnom tačno. Ali, kakvog to značaja ima?

— Ima, jer sam hteo da vam predložim nešto. Šta kažete na to da se uortačimo?

— Od toga nema ništa. Ja nisam kauboj.

— Niste kauboj, ali ste častan i hrabar čovek, a uz to znate da baratare revolverom.

— To još nije nikakav razlog za ortakluk. Koliko sam mogao da procenim, vi ste u životu dosta iskustili i ne dajete poklon bez uzvraćanja. Izadite na čistinu: šta dajete i šta tražite?

— Takav mi se razgovor sviđa, mister. Dajem petinu mog stada a zauzvrat vi ćete mi pomoći da likvidiram Rajnerovu bandu.

Dok Holidej je izvesno vreme zamišljeno ćutao. Suzi ga je ljubopitljivo posmatrala, a Ben Hilari je nestrpljivo okretao čašu na šanku. Na kraju, nije mogao da izdrži da ne zapita. — I šta mislite, mister?

Dok Holidej je prineo čašu usnama i ispio pivo do dna, pre nego što je odgovorio. — Mister, kad ne bih znao da ste pošten čovek mislio bih da me pravite budalom, jer samo budala može pristati na takvu ponudu. Vaše stado ne vredi ništa, jer ga ne možete sakupiti i oterati na pijacu sve dok banditi haraju ovim krajem. Isto je i sa stadima drugih rančera. Vaš ulog u pogodbi je ~~da~~ iluzija. S druge strane, kuršumi bandita su stvarnost od koje se lako odlazi na onaj svet.

— Čujte, ako mislite... — zaustio je Ben Hilari.

Dok ga je učutkao pokretom ruke. — Ali, pošto ja često hazardiram, moram priznati da me vaš predlog kopka. Prihvatio bih, dakle, da se uortačimo pod jednim uslovom.

— A to je?

— Da ostali rančeri plate dve hiljade dolara za likvidiranje bande. Oni će od mog rizika imati korist, pa je red da nešto žrtvuju. Eto, to je moj predlog. Razmisлите i razgovarajte sa ljudima, pa ako nađete da je takav posao koristan za obe strane, potražite me u hotelu. Biću tu sledećih dana.

Zatim se okrenuo pevačici i dugao čašu. — Živeli Suzi!

II

Ben Hilari je bio bolje raspoložen nego ikada za poslednje dve godine. Dok Holidej je već pet dana boravio na njegovom ranču pošto su samo dvadeset četiri časa posle njegove ponude svi rančeri pristali da mu za odstranjivanje Rajnerove bande iz oblasti Vajld River isplate dve hiljade dolara. Uz približno dve hiljade koliko je u normalnim prilikama vredela petina Hilarijevog stada, to je za Holideja bila prilična sumica za koju se vredelo založiti. Na drugoj strani rančeri su, opet, imali računa da isplate toliku sumu, jer ih je u suprotnom za godinu dana ili najviše dve godine čekala ekonomska propast.

Taj crnomanjast čovek stvoplavih očiju ulivao je Hilariju poverenje. Prethodnih dana obilazio je predele na zapadu od Hilarijeve skromne ranč kuće gde su se prethodnih ne-

delja i meseci odigrali napadi kradljivaca stoke, i sinoć mu je napokon izložio svoju ideju kako da bandite namame u zasedu. Ideja je bila sme- la, ali mogla je upaliti. U svakom slučaju, niko nije imao šta da izgubi sem Doka Holideja, ali, to je već bila gotova stvar. Kao čovek sa Zapada Ben Hilari je smatrao da svaki čovek mora sam praviti svoje račune, a ako u tome pogreši, onda mu niko nije kriv.

Već jedan čas je obučen sedeo u sobi koja je služila kao dnevna soba i trpezarija, kada je čuo da se njegova kći Dora kreće u svojoj sobi. Dok je ona izašla napolje, on je već bio podložio vatru i sve je bilo spremno za pripremanje doručka. Posle toga je izašao, uhvatio svog konja u pokrivenom ograđenom prostoru za konje, i tek što ga je osedlao, u koralu se pojavio Adam Velš. Ugledavši crvenokosog temeljnog kaubojja, Hilarijev pogled je sinuo od neskrivenog zadovoljstva.

— Celu noć sam razmišljao, Adame — rekao je. — Mislim da je Holidej u pravu. Smeo bih da se kladim u poslednji dolar da je tako.

Adam Velš, snažan i plećat, po izgledu u svemu malik iskusnog čoveka iz prerije, koji na sve oko sebe gleda s obazrivošću alko ne i sa pozorenjem, nije odgovorio ništa. Velšov ozbiljan izraz lica, međutim, govorio je Hilariju da njegov prvi kauboj ne deli njegovo oduševljenje za cno što je predstojalo.

— Pokaži novac, Adame, pa ako ne budem u pravu, ti nosi lov — nastavio je Hilari izvodeći konja na svetlost sunca izvan štalskog trema. Pogladio je konja po vratu i pažljivo osmotrio nebo. Predviđao je da

će jutro biti toplo, a dan đavolski vruć. Zacerekao se bezglasno. Biće vruće onim lopovskim huljama kad zagrizu mamac.

Okrenuvši se, video je da Velš izvodi svog konja iz štale. — Želeo sam da sam ja taj koji će poći sa Holidejem, Adame — rekao je. — Sto mu gromova, žao će mi biti da propustim makar delić od tog događaja.

— Pristajem da se promenimo — rekao je Velš. — Mislim da će to biti uzaludno jahanje, obično gubljenje vremena.

Hilari je nabrao čelo i nekoliko trenutaka se u njegovom pogledu mogla nazreti nezvesnost. — Zar stvarno misliš, Adame? Ne računaš da će uspeti?

— A kako bi moglo da uspe? Nemamo posla sa budalama. Ta banda već dosta dugo vremena operiše zajedno. Niko ih nikada nije video, sem nas dvozice, a ipak su za poslednja dva meseca totalno počistili četiri ranča na teritoriji pokrajine. Šta Holidej može znati o njima, do đavola? Oni obično dojure odnekuda, munjevito napadnu i zbrišu pre nego što bilo ko namiriše. — Velš je otpljunuo. — Mislim da Holidej samo presipa iz šupljeg u prazno.

Bore na Hilarijevom licu su se produbile. Adam Velš je radio kod njega već četiri godine i Ben ga je smatrao dobrim i savesnim kaubojem. Ali poslednjih dana, od kako je na ranč došao Dok Holidej, Velš je odjednom promenio. Tih nekoliko dana retko se osmehivao i izgledao je da ga ne zanima šta radi. Hilari nije znao razlog toj promeni, ali je slutio da veliki udeo u tome ima Holidejev dolazak.

Neka sve ide do vraga, rekao je sebi. Mada nije verovao da će do toga doći, ako bude morao da se odluči, ko će od njih dvojice ostati a ko otići, on bi Holideju dao prednost da ostane. Pored toga što je bio laf, Holidej se izvanredno razumeo u sve što se odnosi na stoku, što je Hilarija impresioniralo i začudilo. Nije to očekivao od varošanina koga bi svaki Zapadnjak sa potcenjivanjem nazvao kicošem. Sem toga, drugog kauboja je ipak mogao naći, a drugog Doka Holideja nikako.

Nešto ga je ipak onespokojavalo i podsvesno udaljavalo od Holideja: Njegova kći Dora. Zapazio je da je devojka ozbiljno bacila oko na lepog pustolova. Po Hilarijevom mišljenju, najbolje što se Dori moglo desiti bilo je da dobije čoveka kojim nije mogla da manipulise kako ona hoće, čoveka koji bi u njoj ukresao vatru i koji bi je doterao u red, ali se potajno plašio takvog razvoja sa Holidejem. On je bio čovek kojim se nije moglo manipulirati, ali na drugoj strani, on je bio suviše jaka i samostalna ličnost.

Rešen da ne dozvoli da mu Velšovo rđavo raspoloženje pokvari dan, Ben Hilari je pohitao nazad u kuću. Odevena u tanku, providnu spavaćicu, Dora je slagala u tanjire tanke isečene kriške slanine. Ben Hilari je kritički odmerio njeno mlado vitko telo i duboko uzdahnuo.

— Nije pristojno da nosiš spavaćicu van spavaće sobe, devojko, naročito kada te muškarci mogu videti. Zar hoćeš da izazoveš gužvu na ranchu baš sada kad ima šansi da se stvari na neki način povoljno reše.

— Oh, tata, kad ćeš jednom poćeti da shvataš — rekla je Dora ne

pridajući važnost njegovim rečima. Razbila je u tiganj tri jajeta i zabalila dugačku crnu kosu sa ramena.

— Ja odavno sve dobro shvatam, devojko — rekao je Hilari ozbiljno. — Ti si već odrasla... skoro da si odrasla. Zato slušaj dobro šta ću ti reći. Ne želim da se šećkaš po kući u toj oskudnoj prozračnoj odeći. U stvari, po tome kako si se razvila i zaobihla, mislim da bi trebala da razmišljaš o tome da odrasla žena mora da ima muža. U svakom slučaju, mislim da ti je vreme da se pozabaviš tim mislima.

Dora mu je prinela doručak na sto i umesto odgovora na njegovo zapažanje, prebacila preko ramena širok šal koji joj je sakrio nabujale grudi. Hilari je počeo da jede, a Dora je sedela pored njega i s vremena na vreme pogledala čas prema vratima sobe u kojoj je spavao Holidej, čas kroz otvorena vrata kuće prema dvorištu. Videvši da su joj oči zasijale vatrom, Hilari se okrenuo na stolici i ugledao Doka Holideja kako prelazi preko dvorišta u pravcu štale. Ponovo je vratio pogled do Dore.

— Dopada ti se taj čovek, devojko? — Bila je to više konstatacija nego pitanje.

Dora se nasmešila, dodirnula rukom kosu koja joj se opet kao vodopad spuštala preko ramena i mahinalno zategla šal na prsima. — Želim ga, tata. Strašno želim tog čoveka.

Hilari je zastao u pola pokreta i zadržao viljušku sa hranom na nekoliko santimetara od otvorenih usta. — Slušaj, devojko, ne znam da li mogu da odobrim to kako ti govoriš o nekim stvarima. Za čestitu ženu ima samo jedan način da dobije čo-

veka, a to je kad sveštenik kaže svoju reč. Sto mu gromova, neću dozvoliti da se vucaraš kao neka obična...

— Ne sviđa ti se, je li tako tata? A potreban ti je? — rekla je Dora mirno.

— Naravno da mi je potreban, ali, to je nešto drugo i ti s tim nemaš nikakve veze.

— Imam. Meni se sviđa pa čak i nešto više od toga — rekla je devojka tiho.

— Devojko, kćeri ne luduj kad ti kažem. On je čovek posebne vrste, skitnica, pustolov, čovek koji živi od danas do sutra. Gledao sam ga ovih dana, i mada me je začudio poznavanjem rančerskog zanata, ipak bih se dobro razmislio pre nego što mu ponudim da budemo ortaci. Palo mi je to na pamet u jednom momentu, ali ću sačekati da još vidim i razmislim. Kad se završi ova nevolja sa kradljivcima stoke, možda ću mu ponuditi da ostane. Naravno, ako procenim da takva ponuda ima smisla.

Dora ga je pogledala užarenim očima. — Hoćeš li to zaista učiniti, tata? Zar i ti želiš da ostane?

— Rekao sam ti da još ne znam, devojko. Ali, izvesno je da takvi ljudi kao što je on ne niču iz zemlje svakog dana. Spreman sam da učinim neke posebne ustupke da bih ga eventualno zadržao da ostane, ali, sto mu gromova Dora, ako prema tebi ne oseća ono pravo, ono što muškarac oseća prema ženi koju uvažava i ceni, onda to nema nikakvog smisla i ne dolazi u obzir. A ti se drži dalje od njega. Ne želim da se desi ono što se desilo u prošlosti kad si kaubojima smetala svojim ponašanjem.

Dora se napućila i odgurnula ta-

nji ispred sebe. — Meni je sada devetnaest godina, tata — rekla je. — Dovoljno sam odrasla da znam šta želim.

Hilari je nekoliko trenutaka ozbiljno posmatrao, a onda je upravio viljušku u njenom pravcu. — Slušaj šta ću ti reći, Doro. Iako misliš suprotno, ti nisi ništa drugo do obično dete, bez obzira na tvoje slobodno ponašanje i suprostavljanje roditelju. Od kako ti je majka umrla, ja sam nastojao da te odgajim i vaspitam, a u ovom momentu, više nego ikada do sada, žalim što ona nije ovde. Seti se kako je ona bila dobra i čestita žena i nastoj da ne osramotiš uspomenu na nju.

Dora je ustala i odgurnula stolicu. — Želim da imam tog čoveka, tata. Nemoj mi biti prepreka i nemoj mi stajati na putu. Dok Holidej, kao i svi ostali muškarci, je čovek koji u nekim stvarima ne ume da nađe rešenje, i ja nameravam da ga navedem da se odluči. I za to molim te nemoj da mi držiš propovedi, tata. Uzeću ga i zadržaću ga videćeš. Ja znam šta on želi i šta mu treba.

Hilari je zinuo i počeo zbunjeno da trepće i zamuckuje. Napokon se pribrao. — Do sto vragova, kćeri, čini mi se da sad shvatam šta imaš na umu. Primetio sam tvoju igru sa Velšom i video sam kako si od njega napravila smetenu glupu budalu, ali, ne pokušavaj da istu igru odigraš sa Holidejem. On nije kao moji kauboji. Ima u njemu nečeg duboko skrivenog, nečeg što svakoga, muškarca ili ženu upozorava da s njim valja biti oprezan.

Dora je uzela svoj tanjir i okrenula se da pođe. — Obući ću se i ispratiću ga, tata. Molim te, ti brini o

stoci i kradljivcima, a mene pusti da sama vodim brigu o mojim poslovima.

Rekavši to, uputila se u svoju sobu i zatvorila vrata za sobom. Ben Hilari je ostao za stolom zureći u je-lo pred sobom. Bio je svestan toga da ne može da izađe na kraj sa svojom kćerkom. Kad bi samo njegova žena bila živa. Udahnuo je duboko i pustio vazduh kroz stisnute zube. Kako, do, vruga, da je ukroti i natera da ga sluša? Slab zračak nade nalazio je u ličnosti Doka Holideja. Ma koliko da to nije hteo da prihvati, možda je Holidej pravi čovek za nju, možda joj je to na neki način nagovestio. To bi objašnjavalo njeno nestrpljenje i nepodnošljivo držanje koje se ispoljilo poslednjih dana. Dora se ni najmanje nije trudila da sakrije svoja osećanja, pa su Velš i Holidej to morali da primete.

Završivši doručak, starac je ustao. Zašto, do vruga, svaki put kad bi mu se činilo da događaji kreću povoljnim smerom, mora da se pojavi neko ili nešto da mu priredi neprilike i sve upropasti? Ostavivši tanjire i posude da ih njegova kći kasnije opere, pripasao je opasač sa revolverom oko punačkog struka i izašao na verandu. Stajao je i posmatrao kako se ljudi okupljaju i sedljaju konje pred štalom, kada se prema njemu uputio Dok Holidej na konju.

Hilari je zapazio da Holidej uvek brižljivo šparta pogledom i da skoro ništa ne može nezapaženo promaći pored njega. Bio je to čovek uvek spreman na svaku eventualnost, čovek koga ništa nije moglo iznenaditi. Obuhvatio je pogledom njegovo lice odlučnog izraza i preplimulo od sunca, snažno uobličene grudi, široka

ramena i dugačke mišićave ruke. Holidej je, zaključio je po ko zna koji put, bio zgodan čovek čak možda lep čovek i u svakom slučaju jedan od onih tipova muškaraca koji kod žena izazivaju osećanje pokornog obožavanja. Pre dva dana kada se desilo da su Holidej i njegova kći zajedno prošli kroz grad, Hilari je zapazio ljubomorne poglede koje su joj dobacivale druge žene. Setio se i šapatom izgovorenih komentara koji su nedvosmisleno otkrivali raspoloženje ženskog sveta prema njemu.

Dok Holidej je zaustavio konja neposredno pored ograde verande i ležerno klimnuo glavom. — Sve je spremno, mister Hilari — rekao je tiho.

— Odlično mister Holideje. Sto mu gromova, moram priznati da već godinama nisam bio ovako uzrujan. Mislite li da ćemo uspeli?

— Šanse da uspemo su dosta dobre, mister Hilari. — Odgovorio je Dok. — Videći oblak prašine koji diže stado u hodu i možda neće moći da se odupru želji da ga se dočepaju... pogotovu kad vide da stado prate samo dva kaubojja. Uspeh celog poduhvata ne zavisi toliko od moje i Velšove sposobnosti da zadržimo kradljivce stoke ako nas napadnu, koliko od vašeg kontranapada koji mora doći kao potpuno iznenađenje. Protiv sebe imamo bandu ubica i desperadosa. Oni nisu glupi. Tući ćemo ih samo ako se u potpunosti budemo držali plana.

— Da, svakako — prihvatio je Ben Hilari spremno. Do vruga, desetak puta smo se preslišali, zar ne? Naučio sam ga skoro napamet. Možete se pouzdati da ću se tačno državati svog dela plana.

— U redu! Najvažnije je da ostanete van domašaja njihovog pogleda. Ne približavajte se ako postoji najmanja verovatnoća da mogu primetiti prašinu koju dižete. Mislim da bi rastojanje od deset milja bilo najbolje.

Hilari se namrštitio. — Ali rekli ste pet, Holideje. Može biti...

— Pet milja prvog dana. Zato što u dolini ima dosta rastinja koje zaklanja vidik. Ali, ako budu čekali svojih pet minuta, ako budu hteli da nas dobro osmotre, proći će prvi dan i nastaće drugi. A drugog dana mi ćemo biti u ravnici. Tada će lakso moći da vas primete. Ne zaboravite da ti lupeži dosada nisu napravili nijednu grešku. Ma iko da im komanduje, taj mora biti ne samo bezobziran i smeo, nego i vrlo oprezan i lukav.

Hilari se počeošao po bradi i klimnuo glavom. — Dobro, kako god vi kažete. Ali, meka me nosi vrag, posle sutrašnjeg dana biću vnaški zabrinut. Šta će biti ako ih ima šest ili čak više, a vas samo dvojica, Adam i vi...

— Nekako ćemo se izboriti. Imaćemo stoku kao zaštitu. Glavno je da ih izvučemo da izađu na čistinu. To je prvi preduslov da stvar uspe.

Hilari je ponovo klimnuo glavom i zabrinuto pogledao svog novog saradnika na poslu. — Pazite na sebe. Nema smisla izgubiti glavu zbog nekoliko goveda. Bez obzira što je pogodba-pogodba a posao posao, nikada ne bih mogao sebi da oprostim ako se vama ili Adamu nešto desi zbog mene.

— Tražili su vruga i mi ćemo im dati da vide šta je pakao, mister Hi-

lari — rekao je Dok Holidej i pogledao starom preko ramena jer se u tom trenutku na vratima iza njega pojavila Dora.

Bila je odevena u suknju i bluzu. Šeširić sa čvrstim obodom stajao joj je zabačen na potiljak. Crnim očima gladno je obuhvatila Doka Holideja od glave do pete i na usnama joj se ukazao osmeh. U tom momentu, preko dvorišta je prošao Adam Velš. Zategao je vodice na maloj udaljenosti od verande i dopustio konju da čupka travu preko uzde. Pogled mu je odleteo do Dore i zadržao se na njoj.

— Jeste li vi spremni, tata? — zapitala je Dora, izlazeći na verandu, pri čemu je duboko udahnuła vazduh da su joj se grudi zatalasale.

Ben Hilari pogledao je ozbiljno i možda bi joj rekao nešto, da dvojica stranih momaka nisu bili prisutni. Umesto toga, samo je klimnuo glavom.

— Da, sve smo spremili.

— Onda bih želela da sa mister Holidejom porazgovaram nekoliko reči nasamo, pre nego što odete. Ti inače moraš poći da proveriš da li su svi ljudi stigli, je li tako tata?

Hilari je nabrao obrve, a onda nespokojno pogledao Holideja. Ne zapazivši na njegovom licu ni traga brige ili nelagodnosti, obрисao je šakom usne kao da je hteo da skine trošice od malopredšnjeg doručka i lagano sišao niz stepenice. Pogledao je značajno Adama Velša i kada je prolazio dobacio mu je šapatom. — Pazi Adame. Nemojte uletati ni u kakvu riskantnu situaciju.

Velš nije odgovorio ništa. Posmatrao je Doru koja je prišla do ograda

de verande sasvim blizu Holideju i prenaglašeno njihanje njenih kukova pokrenulo je u njemu plimu žudnje. Onda je na Dorin poziv Dok Holidej prišao još bliže verandi i njegova leđa zaklonila su Velšu pogled. Ne sluteći da svojim postupkom budi u Velšu neprijateljsko osećanje, Dok Holidej je zaustavio svoga konja tik uz mladu devojkicu.

— Želim da vam zahvalim za sve što činite za tatu, mister Holideje — rekla je. — Znam sigurno da ćete doći glave toj bandi zločinaca. To znači da će ubuduće ranč moći da živi na miru i da će tata biti u stanju da ga vodi. To bi ujedno značilo da je došao kraj vašem boravku ovde. Ali, ja ne želim da to prođe i da se zaboravi.

Dok je nabrao čelo. — Nego?

— Kad se ostali vrate sa stokom na ranč, želim da vi dođete meni.

Neka vatra kresnula je u Holidejevom oku. — Zašto?

— Zar ne shvatate. Mislila sam da ste razumeli moje želje.

Dok je pogledao i na krajičku usana kao da mu je zaigrao osmeh zadovoljstva. Ali, to je promaklo Dorinom oku i njegova osećanja ostala su skrivena.

— Ja razumem i ono što ne izgleda da sam razumeo, Dora. Nisam u životu od juče.

Dora je nastavila šapatom u kome se mešao strah od neizvesnog i uzbuđenje zbog probuđene želje. — Biću u kolibi na pašnjacima, Džone, druge noći od danas. Čekaću te, makar to trajalo tri dana i tri noći.

Holidej se ispravio u sedlu. — Čekajte malo Doro, stižajte se.

Dora mu je prišla sasvim blizu i blistavih očiju unela mu se u lice.

— Biću tamo... i biću ti uvek zahvalna za ono što si učinio za tatu. Ja sam odrasla žena i želim da ti to dokažem. Želim da ti dokažem i još mnogo drugih stvari. Tata i Velš će biti suviše zauzeti stokom. Imaćemo celu noć samo za sebe, bićemo potpuno sami tamo gde niko neće moći da nas uznemiri.

Dok Holidej je duboko udahnuo da bi smirio ubrzane otkucaje srca. — Ne Doro, to ne bi bilo dobro. Vi niste svesni toga šta govorite.

Dora se osmehnula. — Veruj mi da sam sasvim svesna šta govorim i šta to znači. — Stavila mu je ruku na butinu i Dok je osetio da su mu se njeni prsti zakopali u meso. Bio je iznenađen, jer se Velš nalazio samo nekoliko metara daleko i skoro da je zaustio da je izgrdi što bi možda i učinio, da se Dora nije naglo izmakla od njega, okrenula se i ušla u kuću.

Holidej je ostao nekoliko trenutaکا zagledan za njom, a onda je okrenuo konja i uhvatio Velša da ga posmatra netremice.

Velšov glas je odjeknuo oštro kao pucanj biča. — Šta je to trebalo da znači Holideje? Šta je bilo?

— Ništa što bi imalo veze s tobom, Velše. Jesi li spreman da pođemo?

— Još ne. Hteo bih da najpre nešto rasčistim.

— Šta na primer? — Holidej je bio svestan Velšovog rastućeg antagonizma prema njemu i ovaj zahtev ga nije čudio. U prvom momentu je pomislio da je to posledica ljubomore zbog Hilarijevog sve većeg oslanjanja na novog čoveka, takoreći stranca, ali kasnije je počeo da misli da je u pitanju nešto dublje,

Dora? To je moglo biti, ali se ipak pitao da li je to pravi trag koji treba slediti, jer za nekoliko dana nije primetio da Dora pokazuje bilo kakvo interesovanje za kauboja. Ali, moglo se desiti da je interesovanje jednostrano, i da devojka ne zna za simpatije koje Velš gaji prema njoj.

— Tiče se vas i Dore — rekao je Velš.

Tu smo, pomislio je Dok Holidej. Trag ipak nije bio pogrešan.

— Sledećih nekoliko dana može se desiti da uletimo u masu neprilika u kojima igra glava, i zato želim da znam na čemu sam.

Dok ga je pogledao ravnodušno. — U redu, reci šta te muči.

Pogledi su im se sreli. — Želim da se držiš dalje od nje — nastavio je Velš prešavši na „ti“. — Name-ravam da pripadne meni. Neću dozvoliti da neki vetropirski skitnica dođe, da se meša i da mi eventualno pokvari stvar.

Dok Holidej se osmehnuo cinično. — Da ne praviš suviše brze zaključke, Velše? Zec je još u šumi.

— Ne nikako. Pre nego što si ti došao, ja sam bio glavni i kod Hilarija i kod njegove kćerke. Namera-vam da opet budem glavni. Prema tome, čim budemo završili ovaj posao, ti digni jedra i briši odavde. Jesi li shvatio šta mislim, Holideje?

Dok Holidej je lagano obuhvatio Velša pogledom. Velš je bio krupan i snažno građen čovek, a pričalo se i da je plahog temperamenta. Pa ipak, Dok ga je na neki način sažalje-vao. Koliko je mogao da proceni, Velš nije imao nikakve šanse kod devojke. Na drugoj strani, ako je Benu Hilariju bila potrebna pomoć, to je mogao naći kod Velša. Od svih

ljudi koje je u tom kraju sreo, Velš je bio čovek koga bi, da je na Hilarijevom mestu, Dok Holidej želeo da ima pored sebe ako bi došlo do puc-njave.

— Predlažem da zasada tu stvar ostavimo po strani — rekao je Holidej.

Velš je tvrdoglavo odmahnuo glavom i nagnuo se u sedlu prema svom sagovorniku. — To ne bi bilo dobro. Kažem ti da ne dolaziš u hlad koji sam ja već zauzeo. Nikome to neću dozvoliti, pa mi tebi.

Dok Holidej se dvoumio. Takav obrt događaja nije mu se dopao. Naravno da mu ni na kraj pameti nije bilo da dozvoli Velšu da mu naređuje šta sme a šta ne sme da čini, ali, u ovom trenutku, nije želeo da odnos s njim nepotrebno zaoštava. Pogotovu što posle razgovora sa de-vojkom, ni sam nije znao kakav odgovor da mu da, a da ne izazove dalje komplikacije. Zbog toga mu je dobro došlo kada je Hilari sa drugim rančerima koji su došli da mu pomognu, doterao deo njegovog stada i dojahao do njih.

— Nema smisla dalje odgađati polazak, Holideje. Želim vam sreću, ali nezavisno od mojih želja držite oči dobro otvorene. Ja i ostali držaćemo se u svemu dogovora, ali tako vam svega na svetu budite oprezni.

Dok Holidej je klimnuo glavom i sačekao da Velš pođe prvi. Kada je Velš poterao konje pored uparadenog stada i viknuo na goveda da krenu, Holidej je zauzeo položaj na drugoj strani krda. Tako ih je delilo rastojanje od oko dve stotine metara i krdo koje se kretalo zadovoljavajućom brzinom.

Holidej je znao da bar do kraja

dana njihove lične razmirice neće imati nikakvog značaja. Umiren tim zaključkom, posvetio se teranju stoke i razmišljanju kako da postupi u slučaju nekog nepredviđenog koraka bandita. Pokušao je da zamisli desetine raznih situacija i onda je za njih davao rešenja za koje je mislio da će najbolje odgovarati. No, bio je svestan da će pravi odgovor ipak moći da da samo onda kad do nepredviđene situacije dođe.

U međuvremenu, bio je zadovoljan što je na suncu i vetru, što jaše i očekuje rizične događaje. Pustolovine su bile njegov život, život kakav je voleo, jedini pravi život za koji je znao. Opasnost i neizvesnost!

No, morao je da prizna da je negde u kutku duše zadovoljan i zbog pomisli na Doru. Njena duga crna kosa spuštена na ramena i vrat, činila mu se kao reka niz koju vredi zaploviti.

S naporom je uspeo da zasada potisne te misli. Sada je morao misliti samo na svoj plan i bandite.

U toku celog prvog dana, Dok Holidej nije bio mnogo zabrinut za uspeh svoje zamisli. Po unapred smišljenom planu, Ben Hilari se, na namereno trapav i neoprezan način, bajagi izrekao pred grupom ljudi u salunu da je odlučio da se ratosilja svoga stada, jer je opasnost od bandita postala suviše velika. Objavio je svima da sve dok se red i zakon ne vrata u oblast Vajld River i dok kradljivci stoke ne budu pohvatani ili rasterani, ne namerava da obnovi stado.

Budući da su banditi uvek o sve-

mu bili dobro unapred obavešteni, Holidej je bio siguran da se već sada obližuju na mogućnost da se lako dočepaju velikog plena.

Prve noći, on i Velš su na smenu čuvali stražu. No, to je bilo više iz navike, no što je smatrao da je straža potrebna. Tek drugog dana kasno posle podne pošto je stado dobro uhranjeno preko zime prevalilo dobar deo puta, počele su da ga obuzimaju slutnje. Stado goveda i njihova dva konja bili su jedina živa bića koja su se mogla videti u prostranoj pustojoj preriji. Ni u jednom trenutku Dok nigde nije video nikakav oblačić prašine koji bi ukazivao da na toj strani ima nekoga. Stavio je sebe u položaj banditskog vođe i pokušao da zamisli šta će on uraditi, kada će i gde napasti. Još najmanje jedan dan jahanja oko njih će biti svuda otvorena prerija, a posle toga će zaći u oblast naseljenu farmerima sa farmama na svakih nekoliko milja ili čak manje. Taj predeo nije bio pogodan ni za napad niti za neopaženo bekstvo.

Prema tome, kako je on gledao na stvar, ako je predstojao napad, trebalo ga je očekivati te noći ili sutradan rano ujutru.

Logor su podigli na jednom malom potoku i Dok Holidej je uzeo na sebe da stražari u prvoj smeni. Sedeći u tami pod zvezdanim nebom bez mesečine, ponovo je počeo da razmišlja o promeni u Velšu. Prvog dana jahanja, a isto tako i drugog dana, Velš je držao usta zatvorena, a očima je šarao i ljutito sekao sve što bi pogledao. Uvijao je vratom s vremena na vreme kao da ga žulji nešto ispod okovratnika što je bio znak nervoze i zabrinutosti. Te ve-

čeri, spremajući se za počinak, tri puta je proverio da li mu je revolver pun pre nego što ga je stavio sebi na grudi.

Holidej je znao da kauboj ne spava, mada su dva dana gonjenja stoke kroz preriju da svakog pa i najjačeg čoveka uspavaju mrtvim snom. To je bio zabrinjavajući znak, i Dok je počeo da svestranije analizira Velšovo ponašanje. Koliko je mogao da mu veruje? Sta je bio razlog njegove nervoze i uznemirenosti?

Dosta puta je imao prilike da vidi uplašenog čoveka i činjenicu da je Velš bio uplašen i zabrinut, nije smeo potcenjivati. Posmatrajući njegovo ponašanje i ocenjujući da kauboj možda sluti blisku opasnost, Dok je vrlo brižljivo odabrao mesto za logor. Začudo, on lično još nije predviđao napad, i nije se brinuo da će napad doći pre zore. Ali ipak je udesio da na jednoj strani logor štiti grupa gusto izraslog drveća, sa potokom iza koga su pasla goveda, a na drugoj prostrana prerija koja se pružala u nedogled. Napad, ako bi došao, morao je uslediti sa preostale dve strane i on je koncentrisao pažnju samo na te strane.

Noć je bila topla i kroz tek olistale grane, jedva da se provlačio šapatljivi povetarac. Dok je pustio da mu se misli vrte nazad na Hilarijev ranč i devojci koja mu se tako otvoreno ponudila. Holidej nije imao nikakvih iluzija o Dori; znao je kuda je vodilo ako bi je uzeo celu. Dora nije imala stida ni obzira i ništa je nije moglo obeshrabriti. Ona bi otvoreno i uporno istakla svoje pravo na čoveka kome se dala, i bila bi

u stanju da pokrene sve đavole iz pakla ako bi taj čovek pokušao da uzmakne i da se izmigolji iz njenih ruku.

Kada su bile u pitanju žene, Dok Holidej je bio normalan čovek, normalnih shvatanja i nagona. Nekada je dopuštao da ga neka žena privuče čak i više nego što je privlačila druge ljude, što je značilo da ima temperamenta i da ne beži od golicavih doživljaja. Morao je priznati sebi da ga Dora privlači. S obzirom na njen izgled i temperament, bio bi stari panj ako ne bi bilo tako. Ali, upuštanje u seksualne odnose s njom najverovatnije bi mu donelo suviše mnogo komplikacija. A komplikacije s osobama lepšeg pola nije želeo. Ako se odnosi među dvema osobama nisu mogli razviti bez trauma, onda je bolje da do takvih odnosa i ne dođe.

Devojka je jasno izjavila gde će ga čekati i poznavajući iz iskustva takvu vrstu žena, znao je da će se ona držati onoga što je rekla. To ga je bacilo u brigu. Sama devojka u preriji, to nikada nije bilo nešto bezazleno. Ako ne bi došao na rečeno mesto, a njoj se nekim slučajem nešto desi, nikada sebi ne bi mogao da oprostí učinjeni propust. Ali, ako odluči da ode do kolibe, može se desiti da izgubi kontrolu nad sobom i podlegne njenim čarima koje će, bio je uveren, devojka nemilice koristiti. Što je više razmišljao, to više je dolazio do zaključka da kada je u pitanju Dora ima malo nade da će iz sudara izaći kao pobednik.

Noć se vukla sporo. Najzad je Velš zaspao. Dok Holidej je ostao na straži jedan čas duže nego što je

dogovoreno, i već je hteo da probudi Velša, kada je do njegovog uha dopro zvuk koji nije pripadao uobičajenim normalnim šumovima noći: krckanje suve grančice pod nogom.

Holidej je stisnuo Velša za rame i ovaj se naglo probudio i seo. Onako bunovan, liznuo je osušene usne, i Dok je u njegovim očima spazio senku straha. Tiho mu je rekao.

— Lezi dole. Imamo goste.

Velš je progutao vazduh, uklonio Dokovu ruku sa ramena i dograbio revolver. S naporom je ustao na noge i radoznalo pogledao oko sebe. Sitne graške hladnog znoja presijavale su mu se na čelu, a lice mu je bilo bledo.

Dok Holidej je okrenuo uho u pravcu odakle je dolazio jedva čujan nepoznati šum, i vrlo brzo ga je razaznao. Neko se nečujno šunja u tami van kruga obasjanog svetlošću vatre.

Mada i sam napet, Holidej je rekao tiho. — Drži se Velše, inače nećemo uspeti u onom što smo započeli. Ne događa se ništa čemu se nismo nadali, prema tome, odigrajmo ulogu kao što smo planirali.

Velš je samo nešto promrmljao.

Holidej ga je grubo dohvatio rukom za rame. — Do vraga, čoveče, nemoj klonuti duhom. Valjda nije prvi put da si u opasnosti. — Pitao se kako je bilo moguće da se toliko prevvari u kauboju koga je smatrao za hrabrog čoveka.

Velš je rukavom obrisao znoj sa lica. Okrenuo se i nervozno pogledao u pravcu drveća s desne strane, iza koga se crnela neprozirna tama. — Koliko ih ima? — zapitao je.

— Ko zna — procedio je Dok kroz zube. — Budi spreman da ih ima

deset, dvanaest, možda čak i više. Ali, ostani miran i hladan. Ovde gde se nalazimo, imamo pozicionu prednost, a za koji čas će svanuti. Ako ih zadržimo do tog vremena, Ben Hilari i ostali će dojuriti u galopu.

— Koji čas — uzdahnio je Velš i lagano se udaljio od Holideja.

U tom momentu, pucanj je prolomio noćnu tišinu. Vrelo tane je prohujalo pored Holidejeve glave. On je ustuknuo u mrak i čučnuo. Ali, Velš je izgubio nerve i nagao u bekstvo. Holidej je zaustio da mu dovikne opomenu, ali u tom trenutku, svuda oko njega je zapraštala puščana i revolveraska paljba. Žučkastocrveni plameni prsti parali su noćnu tamu, munjevito osvetljavali zgrčena bleđa lica, stabla drveća i jednog čoveka u bekstvu. Stoka se uznemirila i počela da se komeša.

Iskoristivši mrak, Velš je bio nestao među drvećem, i Holidej se pripremao da okršaj prihvati i izdrži sam. Dok se kotrljao po travi, nastojeći da se dohvati dobrog zaklona, tanad su se tupo zarivala u zemlju oko njega.

Stoka je počela da prelazi preko potoka i svakog trenutka mogla je krenuti u stampedo. Dok je ležao priljubljen trbuhom za zemlju i čekao. A tada je ugledao nekog čoveka kako prelazi ivicom kruga obasjanog svetlošću vatre. Hitac iz njegovog revolvera zario se čoveku u prsa, i oborio ga na zemlju. Ali, u istom trenutku, još dvojica su potrčala kroz polutamu. Dok je ispalio još jedan hitac, ali napadači su nestali u pomračini.

Ispraznio je revolver u pravcu mesta odakle su jedan za drugim planula dva plamena prsta, i palcem

ugurao nove metke u okruglasti magacin. Opsovao je. Gde je, do vraga, pobegao Velš i šta je nameravao da preduzme? Iz šumarka gde je pobegao, nije se čuo ni jedan jedini pucanj. Stado je već bilo prešlo potok i tutnjeći jurilo prema preriji.

Prošlo je pet minuta, a onda je neko povikao. — Neka još dvojica zauzmu poziciju na drugoj strani. Jedan je tamo dole u potoku, a drugi je u šumi. Napadajte ih otuda.

Dok Holidej je držao revolver zapet na paljbu, i očima suženim u proreze, zurio u mrak. Zvuk klizanja čizme po glatkoj površini stene naveo ga je da skoči sa svog mesta u novi zaklon. Još se kotrljao po zemlji kada je odjeknuo pucanj i tane se zarilo u zemlju na samo nekoliko santimetara daleko od njegovog lica. U magnovenju pogledom je obuhvatio jednog čoveka koji je trčao jako poguren. Ispalio je četiri hica za njim u nadi da će bar jedan pogoditi cilj. Begunac je usporio trk, zateturao se, zatim posrnuo napred kao da se preko nečeg sapleo, a zatim uz prigušen krik pljusnuo u potok.

Holidej je čekao i motrio, držeći sve vreme revolver naperen prema mestu gde je napadač nestao. Kratko vreme zatim, kroz beličasto praskozorje, video je da nešto nalik na mlitavo telo plovi niz potok.

Broj bandita bio je smanjen za dvojicu. Ali, još uvek ih je bilo dosta, čak previše s obzirom da je bio sam. Baš dok je to razmišljao, levo od njega žbunje se odjednom razdvojilo i kroz otvor je protrčao jedan čovek. Holidej je digao revolver u pravcu nove opasnosti i već kad je hteo da pritisne okidač pre-

poznao je gromadnu Vešovu siluetu.

— To sam ja Holideje, Velš! Ne pucaj!

Velš se potrbuške pručio po zemlji, a Dok je istovremeno ispalio hitac na jednu nejasnu siluetu. Zatim se okrenuo Velšu, očiju gorućih od ljutine.

— Vrag te odneo, Velše, zašto se ne držiš plana?

— Nemamo nikakve šanse, Holideje. To je banda Kipa Rajnera. Maločas sam ga video sasvim jasno.

— Ko je, do đavola, taj Kip Rajner?

Teško dišući, Velš je digao glavu. — Zar nisi čuo za njega?

— Ne. Do vraga, nije on toliko važna ličnost da moram da ga znam.

— Gde si ti do sada živio? Rajner je poznat širom ove pokrajine, poznatiji je od samog guvernera! U Salisberiju je ustrelio Džesi Monka u dvoboju, a u Lusku je ubio Džuda Litla, a...

— Ne nabrajaj više, jer to nije ni malo važno. Nema čoveka koga metak ne pogađa.

Velš je odmahnuo glavom. — Kad je on u pitanju, ne znam da li je to tačno. On još nikada nije pobeđen u obračunu. Tamo u šumi, video sam njega i još dvojicu drugih nevaljalaca. Kažem ti da bi bilo bolje da se povučemo oдавде i nađemo neki bolji zaklon. Kad dođe jutro, ovde ćemo biti izloženi kuršumima kao na strelištu.

— Ostajemo ovde — prekinuo ga je Dok zapovednički. — Ako hoće stoku, moraju proći ovuda, a nismo prevalili toliki put da sada odustanemo. Lezi i pucaj.

Digao je revolver, istresao prazne čaure i ponovo ga napunio.

Ponovo je zauzeo položaj za paljbu i tako su ostali da leže jedan pored drugoga, dok su minuti otkucavali.

— Kobi? — začulo se dozivanje sa ivice šumarka, ali, odgovora nije bilo.

— Džoše? — ponovilo se dozivanje kratko vreme kasnije.

Opet je tišina bila odgovor.

Velš je isprekidano duboko udahnuo vazduh, a onda se polako uspravio na kolena. — Ja odlazim Holideje.

— Kuda? Ako sad odeš, kako ćeš pogledati Hilariju u oči?

— Ti si lud. Ako ostaneš ovde, ti svakako nećeš imati prilike da ga pogledaš u oči. Ako si umoran od života ti ostani i pogini. Ali, pogini sam. Ja odlazim i ostavljam te.

— Ne, nećeš — rekao je Dok Holidej i prislonio Velšu otvor revolverске cevi na bradu. — Ako se makneš odavde, prosviraću ti kuršum kroz glavu.

Velš je prislonio revolver Holideju na prsa. — Mogu i ja tebe ubiti.

— Hajde. Pritisni okidač i umri.

Velš je uklonio revolver. — Ti si lud!

Dok Holidej nije odgovorio ništa. Odmerio je Velša pogledom koji je značio da kukavice zaslužuju prezenje.

III

Do izlaska sunca, bilo je preostalo samo malo vremena i Dok Holidej je čekao napet u svom zaklonu i zurio u sasvim providno sivilo. Revolver je držao pum i spreman... Velš je, pak, bio našao zaklon u jednom udubljenju pored potoka i sa

svog mesta Dok je jasno video vrh njegovog šesira.

Do sto đavola! Ispalo je da je Velš bedna kukavica, a on je verovao da je najbolji čovek koga se može naći u okolini Vajld Rivera. Kako je samo mogao toliko da se prevari?

Svoj šesir, lep sivi „stetson“ od dvadeset pet dolara bio je postavio između dva žbuna na desetak stopa daleko. Bila je to varka sračunala na to da privuče paljbu napadača, i u tom momentu, Dok je bio spreman da žrtvuje šesir da bi sačuvao glavu. I varka je uspela. Jedan napadač je opalio hitac i tane je prosviralo kroz obod. Dok je odmah ispalio metak u pravcu gde je iz žbuna bridnuo žučkastocrveni plamičak, i otuda se začu bolan jauk.

Sivilo je postepeno postajalo svetlije i nešto kasnije, prvi zraci sunca probili su se kroz granje drveća kao beli džinovski prsti. No, i dalje se nije micalo ništa.

Vreme se vuklo sporo. Jedna dosadna mušica peckala je Holideja po licu, ali je on prisilio sebe da trpi ubode, i da na nju ne obraća pažnju. Uspeo je da ostane savršeno miran u očekivanju da suprotna strana učini neki korak. Bio je do krajnosti smiren. Kroz mnogo godina pustolovnog života bio je istrenirao sebe da stvari prihvata onakve kakve su. Sem toga, bio je naučio da briga samo negativno utiče na nerve i umanjuje sposobnost za adekvatnu akciju.

Odgovaralo bi mu da Velš bude nešto aktivniji, mada se u njega nije mogao pouzdati. Ali, napadači to nisu znali, i samo njegovo prisustvo moglo je biti psihološki faktor u predstojećem obračunu. No, pošto je

jutro već bilo osvojilo, bilo je rizično maknuti se sa zauzete pozicije.

Prvi hitac koji je prolomio jutarnju tišinu, odbacio je Holidejev šešir sa proreza u žbunju, udaljenog desetak stopa. Dok je ugledao oblacić barutnog dima iznad jedne skupine gustog žbunja. Tri puta je povukao okidač, i u tom pravcu, poslao tri metka. Začuo se oštar krik, žbunje se razdvojilo, i iz zaklona je teturajući izašao jedan snažan čovek. Desna strana lica bila mu je razderana i on je levom rukom grčevito pritiskao krvavu masu, a desnu ruku u kojoj je držao revolver, pritiskao je na mesnate široke grudi. Mada se u hodu saplitaio, išao je pravo prema Holideju.

Očekujući da će se na pojavu prvog napadača Velš umešati u borbu, Dok Holidej je bio iznenađen nedostatkom bilo kakve akcije sa mesta gde se Velš skrivao u busiji. Bacio je pogled u tom pravcu i video da kaubojev šešir još uvek izviruje iz zaklona.

— Do đavola, lezi dole! — doviknuo mu je. Ne čuvši nikakav odgovor na upozorenje, otpuzio je na trbuhu kroz travu i došavši do cilja, zastao zaprepašćen. Rupa je bila prazna. Velšov šešir, kao uostalom i njegov, bio je upotrebljen u cilju zavaravanja protivnika.

Velš je bio pobegao.

Tanad su počela da udaraju u zemlju oko Holideja kao krupne kapi kiše. Onaj krupni ranjeni napadač još je bio na nogama, i mada se ljujljao i posrtao, pucao je iz revolvera kao mahnit. Konačno su ga noge izdale, kolena su mu klecnula, i on se srušio na zemlju. Još i tako ležeći, ispalio je još jedan metak, ovoga

puta u vazduh, a onda se skljkao potrbuške i zagnjurio izranjavljeno lice u zemlju. Ostao je tako da leži bez glasa i bez pokreta.

Čuvši tutanj čizama u trku, Dok Holidej je okrenuo glavu u drugom pravcu i ugledao dvojicu napadača koji su se približavali kroz šumarak, skaćući od drveta do drveta. Jedan od njih bio je sićušan mršavko odeven u crno odelo, a drugi visok, plećat odeven u odelo kicoša. U prvom momentu, Holideju se učinilo da vidi svoju sliku u nešto grubljem i prostijem izdanju.

Holidej je pripucao, i prinudio ih da potraže zaklon. Napunio je na brzinu revolver i promenio poziciju, ovaj put, da bi uhvatio zaklon iza jednog panja crnog bora. Još uvek nije bilo nikakvog znaka od Velša. Zaključivši da je sam i da se mora osloniti samo na sebe, Dok je otpuzio niz korito potoka i uhvatio zaklon iza jednog debela koje je delom ležalo na obali, a delom u vodi. Ostao je tako zgrčen iza debela nekoliko dugačkih minuta, čekajući sledeći korak napadača.

Odjednom su dvojica bandita izjurili na konjima iz borovog šumarka i u divljem galopu ustremili se na Doka Holideja. U trku su otvorili vatru vrlo preciznu za brzinu kojom su jurišali, i Dok je bio prisiljen da ostane čvrsto priljubljen uz zemlju, bez mogućnosti da im uzvрати vatrom. Odjednom, konjanici su se razdvojili jedan je pošao na levu, a drugi na desnu stranu. Dok se počeo vrteti u nemogućnosti da istovremeno motri na obojicu jahača. Našavši se izložen unakrsnoj vatri počeo je da proklinje kukavicu Velša. Obojica konjanika su, među-

tim, dojahali do korita i koristeći se pamukovim drvetom koje je u gustom drvoredu raslo na obali, počeli da se približavaju. Kuršumi su se tupo zarivali u vlažno deblo i odbijali se od površine potoka da bi zviždeći nastavili let kroz vazduh.

Dok je zaključio da protiv sebe ima par lukavih protivnika. Nije mogao ostati tu gde se sada nalazio, ukoliko nije želeo da ispali svoju poslednju porciju olova. Skočio je na noge, potrčao duž oborenog debela i pošto je za trenutak zastao i ispalio tri hica prema napadačima, poguren nastavio trk uz obalnu strminu prema drvoredu na obali. Jedan kuršum odbio mu je potpeticu na čizmi, drugi mu je prosvirao kroz košulju oprljivši ga po prsima. Ali je srećom, uspeo da se dočepa bezbednosti drveća bez ikakvih drugih štetnih posledica.

Uhvativši nov položaj, Dok je nekoliko puta duboko udahnuo vazduh i počeo da osmatra teren. Pošto su se dvojica napadača sada nalazila dole bliže potoku, on je njih bolje video nego oni njega. Krdo u preriji bilo im je na milost i nemilost, ali, ako ih je bilo samo dvojica kao što je izgledalo, onda im neće biti lako da poteraju onako veliko krdo naročito kada im iza leđa fijuču meci gonilaca. A Dok Holidej je nameravao, bilo sa Hilarijem ili bez njega, da im u tom pogledu zada mnogo muke i brige.

Sačekao je u busiji dok je video da su izjahali iz potoka i daleko u preriji počeli da okupljaju rasturenu stoku, a onda, što je mogao brže, potrčao prema suvoj vododerini u kojoj su on i Velš ostavili svoje

konje. Našavši svog konja na mestu gde ga je ostavio, a Velšovog ne, Dok je ponovo osuo kletve na nevernog kauboja. Našavši se u sedlu, poterao je konja u trk, i zaboravio na izdajnika.

Nekoliko minuta kasnije, jašući udoljicom, urezanom u ravnicu plahim prolećnim bujicama potoka, našao se dosta iza leđa bandita kicoša. Ovaj ga je primetio, okrenuo konja i ustremio se na gonioca, skrećući glasnom vikom pažnju svom kompanjonu na njegov položaj. Drugi bandit se odjednom pojavio sa Dokove leve strane. Uhvaćen ponovo u unakrsnu vatru, Dok Holidej se probio kroz kišu kuršuma da bi stigao do boka tek upola prikupljenog krda. Od njegove glasne vike krdo se ponovo razbežalo. Pod kopitama goveda koja su se raspršila na sve strane, digli su se oblaci prašine. Dok Holidej je naglo skrenuo svoga konja, pojurio pored goveda koja su trčala na čelu, i uputio se prema borovom šumarku gde je bio relativno bezbedan. Dvojica kradljivaca stoke su ga izvesno vreme gonili, a onda su odustali i vratili se nazad u preriju. Pet minuta kasnije, Dok ih je video kako ponovo pokušavaju da prikupe krdo.

Još dva puta je Dok izveo akciju uznemiravanja, i oba puta mu je uspelo da poništi napore bandita koji su ulagali puno truda da saberu stoku u gomilu i poteraju je tamo gde joj više ne bi bilo traga. Drugi put, izazvao ih je da ga žestoko i besno gone. Ali, zahvaljujući tome što je prethodnih dana upoznao teren, Dok je krivudajući kroz niz uvala i jaruga uspeo da im umakne

i da se ponovo vrati tamo gde su ga najmanje očekivali, da bi iznova onemogućio napor bandita. Najzad, posle nekoliko časova, pojavio se Ben Hilari sa grupom rančera.

Videvši ih, dvojica bandita su oštro poterali konje i pbegli.

Potera se dala u gonjenje za njima, i nekoliko milja bila im oštro za petama. No, begunci su bolje poznavali teren, i posle izvesnog vremena su zamakli u neku od brojnih uvala koje su presecale predeo. Gonjoci su se vratili praznih šaka i posle toga utrošili su skoro čas vremena da skupe raspršena goveda i skrde ih da mirno pasu na obali potoka. Tek kada je to urađeno, Ben Hilari je potražio Doka Holideja.

— Gde je Adam? — zapitao je. — Nisam ga video.

Dok Holidej je neodređeno slegnuo ramenima. — Izgubio sam ga iz vida u toku borbe.

— Da nije ranjen?

— Ne bih znao.

Holidejevi nezainteresovani odgovori povukli su još jednu boru brige na Hilarijevo ionako izborano čelo. — Kada ste ga poslednji put videli?

Dok je opet slegnuo ramenima, i izraz omalovažavanja preleteo mu je preko lica. — Dosta stvari se desilo u relativno kratkom roku, pa nisam obraćao pažnju na neke manje važne stvari.

Ton kojim je izgovorio poslednje reči bio je prilično oštar i ciničan, što nije izmaklo Hilariju. No, rančer nije rekao ništa, i mirno je sačekao da mu Dok ispričava sve detalje o napadu. Još uvek zbunjen onim što je čuo, pozvao je ljude iz potere da poteraju krdo nazad prema ranču. On, pak, ostao je pored

Holideja. Posle kraćeg ćutanja, rekao je glasom hrapavim od nespavanja.

— Žao mi je što nismo stigli u pravi čas. Ali, kad nešto hoće da se desi, onda se i desi. Zamislite, tek što ste vi otišli, Dora se odjednom izgubila. Nestala je kao da je isparila. Pola jutra smo proveli tražeći je, ali je nismo našli. Nikome se nije javila, nikome nije rekla ništa. Došao sam do zaključka da vreme odmiče i da više ne možemo da je tražimo, jer moramo da pođemo za vama. Tako se desilo da smo zakašnili onih dragocenih čas ili dva. — Odmahnuo je glavom i ljutito izvio usne. — Ali, kada je dočepam, dobiće svoje. Ionako je postala sasvim nemoguća. — Posle toga, izraz lica mu je omekšao. — Ipak se brinem.

— Živa je i zdrava, ne brinite — rekao je tiho Dok Holidej što je navelo Hilarija da ga pogleda iznenađeno.

— Živa i zdrava? Znae li možda, kuda je otišla?

— Tačno tako. No, ne brinite, ja ću je dovesti kući. Istovremeno ću pretražiti teren da bih eventualno našao Velša.

Hilari je tmurnim pogledom obuhvatio okolinu oko njih. Nešto mu je mutilo radost pobede nad banditima.

— Ne mogu nikako da shvatim šta se stvarno desilo, Holideje i čama reč, najbolje bi bilo da mi otvoreno kažete šta je bilo. Pre svega, gde je Velš? Da vas nije, možda, napustio i ostavio da se sami borite protiv bandita?

Holidej nije odgovorio. Nije imao razloga da štiti Velša, ali, bilo mu je mrsko da veliča svoj udeo u okr-

šaju sa kradljivcima stoke. Jednostavno rečeno, bilo mu je odvratno da govori o izdajstvu, iako je u životu upoznao i tu osobinu nekih ljudi. Ruku oslonjenih na kuk, sedeo je u sedlu i gledao u daljinu.

Hilari je temperamentno tresnuo pesnicom o jabuku sedla što je naglano njegovog konja da iznenađeno poskoči. A onda, očigledno ponet navalom besa, Hilari je grubo cimnuo uzde i povikao na životinju da bude mirna. Kada se živinče umirilo, rančer je ponovo oštro pogledao Doka.

— Slušajte mister, očekujem od vas da mi sve tačno kažete šta se događalo i šta mislite da će se dogoditi.

Holidej je digao obrvu i osmehnuo se. — Prepustite meni da učinim ono što mislim da treba učiniti, mister Hilari. Prošao sam kroz mnoge opasne situacije i mislim da ću proći i kroz ovu. Videćemo se na vašem ranču čim bude moguće.

— Do sto đavola sa takvim odgovorom, Dok. Čujte me dobro, čoveče, ja imam pravo da znam šta se događa. U pitanju su moje krdo i moja kći. No, počnimo od onoga što je važnije, od Dore. Dosta mi je njenih hirova, njenih rezonovanja i besmislenog ponašanja. Pre nego što ste pošli razgovarala je sa vama i to je bio njen poslednji razgovor sa nekim. Posle toga se od jednom napela i nestala. Šta je, koga đavola, ta devojka imala na umu, Holideje?

Dok je ozenio da nema smisla obmanjivati Hilariju. Nije za to bilo razloga. — Nešto lične prirode.

— Lične pri... — Hilari je zastao u pola reči. Odjednom su njegove

oči zasijale, ali mu se odmah zatim lice još više smračilo što je otkrivalo protivrečnost osećanja sa kojima se borio. — Vi... Vi i ona, Dok? Vi i moja Dora? Jeste li to mislili kad ste rekli „lične prirode“?

Dok Holidej je prešao šakom preko lica i uzdahnio. Nije hteo da razgovara u rukavicama i da obmanjuje starog rančera koji bi kad tad došao do istine. — Pa, ne baš tako kako vi mislite, mister Hilari. Ona je sebi uvtela u glavu neke stvari koje nije trebalo tako postaviti. Mislim da bi za sve bilo bolje ako je potražim i porazgovaram s njom ozbiljno i otvoreno. Možda bi je taj razgovor vratio u stvarnost.

— Da, da — prihvatio je Hilari žurno, ohrabren Dokovim rečima koje su kod njega otklonile sumnju o neposrednoj opasnosti za Doru, a istovremeno ostavljale malo prostora za mogućnost realizacije njegovih intimnih priželjkivanja. — Učinite to svakako, Holideje. Časna reč, čini mi se da ako neki čovek na svetu može da joj uzme meru, onda ste to vi. I nemojte dopustiti da vas mala zavede kačiperstvom i slatkim rečima. Znam po sebi da ona to vrlo dobro ume. Više puta sam progutao udicu, a da nisam ni osetio. Neka me nosi vrag ako kao njen otac volim to da priznam, ali, nju bi trebalo ukrotiti, i što pre to neko učini, to bolje za nju. Tako ja mislim. Zato krenite čoveče, krenite što pre i učinite ono što ste naumili i što morate da učinite.

Dok Holidej je klimnuo glavom. — Imaću na umu što ste mi rekli.

— I da vam kažem još nešto. Otvarite četvore oči zbog one hulje Rajnera. Tako mi svega na svetu,

nema opasnijeg i podmuklijeg nitkova od njega.

Dok Holidej je još jednom klimnuo glavom i vodicama opomenuo konja da se okrene i pode. Pitao se koliko bi Hilari bio tolerantan da je znao punu istinu o Dorinom predlogu. Verovatno ne toliko kao sada, ali, to za Doka nije imalo nikakvog značaja, jer se u životu držao svojih shvatanja i načela. U svakom slučaju, nije nameravao da dopusti Dori da ga zavede, da „proguta udicu” kako je to rekao Ben Hilari. Ona mu se dopadala i nije video razloga zašto se prema njoj ne bi ponašao prijateljski. Bila je ne samo fizički lepa i privlačna, već je u njenom držanju bilo nečeg što mami na otvoren, neposredan kontakt. Od njegovog dolaska na ranč, u dva maha se sreo s njom i pričao joj o svojim lutanjima i doživljajima. Bila je dosta zainteresovana da ga sluša, i dugo ga je slušala naročito o sukobima iz kojih su se izrodili obračuni revolucionarima. Naravno, morao je da prizna, sve vreme dok ga je slušala bila je mazna i napadna.

Holidej je jahao puna dva sata pre nego što je teren počeo da se penje prema brdima, a trebalo mu je još nekoliko časova pre nego što je stigao do divnog nazubljenog planinskog prevoja sa koga se pružao pogled na prostrane pašnjake ranča „Roking L”. Taj krestasti planinski prevoj pružao se u obliku potkoviце i sa tri strane zatvarao Hilarijeve pašnjake. Dok se pred njim dokle god je pogled dopirao pružalo more zelene trave, gore na prevoju rasli su samo visoki borovi i krčljavo žbunje koje se tu i tamo gnjezdilo kao zakrpa na okomitim liticama ili

u jarugama gde su prolećni pljusko-vi nataložili nešto plodne zemlje. Oštar vetar je zavijao i šiašo ledom Dokovo lice i telo, umorno od napornog jahanja i dve neprospavane noći. Konačno, ugledao je pred sobom kolibu postavljenu tako da su prozori bili okrenuti putu odakle je svaki namernik morao doći.

Bio je uveren da će ga Dora čekati, i zato je počeo da se priprema za susret. Nastojao je da u sebi prikupe dovoljno samokontrole i uzdržanosti jer, uprkos onome što je rekao devojci pri rastanku na ranču, njenom ocu i sebi u toku tih nekoliko časova jahanja, Dora mu se u izvesnom smislu dopadala i privlačila ga. U njoj je živeła temperamentna ženka i on je to osećao. Kada je zaustavio konja pred kolibom, a ona se nije pojavila, on je za jedan kratak trenutak osetio olakšanje. Ali, morao je sebi da prizna, osetio je i malo razočarenje.

A onda se začuo njen glas loman i topao. — Uđi unutra Džone.

Holidej je sjahao i poveo svog konja iza kolibe, gde je u zaklonu iza stene stajala vezana Dorina kobila. Njegov pastuv je odmah počeo da njuska kobilu koja ga je poigravajući se gurala.

Dok je uzdahnuo, skinuo šešir, i prstima prešao kroz bujnu crnu kosu. Lice mu je bilo zategnuto od dvodnevnog jahanja po suncu i vetru, a udovi su mu bili odrveneli od dugotrajnog jahanja, što je izazvalo osećaj neprijatnosti. Ali, on se ipak ispravio i samouverenim i elegantno lakim korakom uputio se oko kolibe. Došavši do ulaza, gurnuo je vrata i zastao iznenađen.

Ono što je ugledao bio je šok na

koji nikako nije bio spreman. Dora Hilari sedela je na ivici drvene kade za kupanje, potpuno naga, tela posutog blistavim kapljicama vode. Lice joj je sijalo od iščekivanja.

— Čekala sam te — rekla je šapatom. — Obriši mi leđa, Džone.

Dok se pribrao od prvobitnog šoka, i u njemu je počeo da deluje mehanizam razuma.

— Pričekaću napolju — rekao je ozbiljno. — Požurite i obucite se. Vaš tata je strašno zabrinut zbog vas.

Dora se osmehnula. — Ne razmišljajmo sada o tati. Dođi unutra i ne gledaj me tako ozbiljno. Ne volim kad si zabrinut.

Dok nije mogao da se uzdrži da je ne pogleda, i pogled mu se dugo zadržao na njenom raskošnom telu, kao da želi da oseti njegovu dozrelu, svežu jedrinu. Njena koža boje slonovače, sa ružičastim prelivom od dodira sa vodom, odisala je mladošću, a mrki vrhovi čvrstih dojki kao da su poigravali u ritmu otkucaja njenog srca. Dok Holidej je uzdahnio kratko. Osetio je kao da mu u vrhovima nerava nešto podrhtava.

Dora je odjednom pljusnula nogom po vodi i poslala pljusak kapljica prema njemu. Zatim se zakukotala iz grla kao dete oduševljeno igrom, i zahvativši šakama vodu nekoliko puta ga zapljusnula.

Dok Holidej se nije ni pomerio. Iza sjaja koji je u njegovim očima izazvala želja za igrom, gorela je vatra koja je nagoveštavala dublje, daleko ozbiljnije osećanje. Kao da je to osetila, devojka je odjednom prestala da prska vodom. Ustala je i stala bez pokreta dok su kapi vode lagano klizile niz njenu glatku ko-

žu. Stajala je tako nekoliko trenutaka koketno nagnute glave na jednu stranu.

— Pogledaj me — rekla je. — Dopada li ti se ovo što vidiš? Da li ga želiš, Džone, želiš li da ga imaš?

— Pogrešno ste shvatili neke stvari, Dora — rekao je. Sasvim pogrešno. Ja nisam čovek za vas. Ja sam lutalica i takav ću uvek ostati. Devojka kao što ste vi, ne može da računa sa mnom.

— Znam Dok — rekla je nazivajući ga po prvi put njegovim popularnim imenom. Sa njenog lica nestao je osmeh i oči su joj dobile izraz ozbiljnosti. — Zar misliš da nisam sve vreme znala zašto se držiš daleko od mene. Razgovarao si sa mnom to je istina, ali, ipak si bio daleko. Znala sam i da me želiš, iako ti ni sam nisi toga svestan. Istina je da si lutalica, ali i među njima ima časnih ljudi, a ja znam da si ti jedan od njih.

— Obucite se — rekao je kratko. — Ja ću osedlati konje i čekaću vas.

— Ne idi — rekla je kad se Dok okrenuo.

Zastao je kod vrata i čuo je da je voda pljusnula po drvenom podu. Devojka je izašla iz kade i odjednom kao da je tim jednim korakom prešla neku granicu i svojim prisustvom ispunila prostoriju. Dok se borio protiv želje da se okrene i pogleda je.

— Džone?

Hod bosih vlažnih stopala prouzrokovao je jasan, pljeskav zvuk po golom podu kolibe, a onda su se njegove ruke spustile na njegova ramena i kliznula oko vrata. Dok Holidej je osetio da u njemu raste napetost.

— Džone, ja sam žena — rekla je Dora Hilari. — Ja nisam devojčica

koja se igra sa vatrom. Znam dobro šta radim.

Dora se priljubila uz njega i Dok je osetio pritisak njenih dojki na svojim ledima. Po dodiru njenog tela priljubljenog uz njega, mogao je naslikati ceo reljef njenog tela. Osećao je njen miris kao što u borovoj šumi čovek oseća miris opalih borovih iglica. Bio je to miris jedrog, svežeg devojačkog tela. Od toga mu je zastao dah.

— Znam da ćeš, bez obzira šta se desilo, jednog dana otići, — rekla je. — Možda će to biti uskoro. Primećila sam da si poslednji put bio prema meni vrlo nestrpljiv, čak možda grub. Izložila sam te mučnom pritisku i samodisciplini, i žao mi je što si trpeo zbog toga. Ali, odsada ne mora tako biti. Moramo se opustiti i učiniti ono što želimo. Biće nam lakše, i kada se rastanemo nećemo u srcu nositi mržnju koju rađa patnja.

Okrenuo se i shvatio da je u vremenu od samo dva tri dana prekoracila granicu koja deli osećanja, i od devojke koju je video prvog dana svog dolaska postala žena. Ona je ne trepnuvši izdržala njegov pogled, izlažući otvoreno u svojim očima svu snagu svoje tek sazrele ženstvenosti. Usne su joj bile vlažne, crvene i poluotvorene od očekivanja, i disala je ubrzano.

— Ti ćeš otići Džone, a ja ću se udati za nekog drugog čoveka. Znam to dobro. To će možda biti Hej Pričard, onaj sramežljivi prepredenko koji nikada ne izlazi na čistinu i za koga nikada ne znaš šta misli, naročito kada su u pitanju osećanja prema meni. Ili možda Tom Bruksom koji otvoreno govori šta misli i ose-

ća i uz to i kaže da svako kome se to ne dopada može da se nosi do đavola. Ne znam ko će biti taj čovek, Džone, ali, za udaju ja nemam mnogo mogućnosti da biram. Biće mi potreban muž i ja ću odabrati nekoga, imacu i dece s njim i živeću život srećno, koliko je to moguće, a uz to ću se još brinuti o tati koji to zaslužuje.

Njene ruke su klonule sa njegovog vrata. Dok joj je zagledao u oči, nastojeći da mu pogled s očiju ne odluta na njeno golo telo.

— Imacu muža kada za to dođe vreme, Džone, ali, neću imati ljubavnika, čoveka koga volim. Neću imati ni uspomena ako ne prihvatiš moju ljubav i ne uzmeš me, i tako mi daš nešto čega ću se sećati. Sve dok budem živa, nosiću te u mislima, i to će mi biti dovoljno. Molim te, Džone, nemoj mi uskratiti jedinu šansu da doživim pravu sreću. Nemoj me, samo zbog toga što si dovoljno jak da zauzdaš svoja osećanja, osiromašiti za ceo život. Ne budi surov.

Dora se podigla na vrhove prstiju i poljubila ga, a zatim se opustila unazad, tako da je morao da gleda samo nju otelotvorenu u bujnom nagom telu. Od ubrzanog disanja, grudi su joj se brže dizale i spuštale, a oči su joj bile zamagljene željom koja joj je kako se činilo, zadavalo skoro fizički bol.

— Ne bi trebalo da bude tako, Dora — rekao je.

— Mora biti tako, Džone Holideje. Moram te osetiti, makar ovaj jedan put. Ne postavljam ti nikakve zahteve za budućnost, ne polažem nikakvo pravo na tebe. Dajem ti se zato da sutra, bilo kuda da odeš, po-

neseš sa sobom uspomenu na mene. Zar ne želiš da me imaš?

— Naravno da želim, Doro. Za kakvog me, do đavola smatraš?

— Ako me ne uzmeš smatraću te za najveću živu budalu na svetu — rekla je, i okrenuvši se pošla preko sobe gde se spustila na tvrdi ležaj namešten pored zida. Za trenutak je ostala ležeći na trbuhu glave zagnjurenje u jastuk. Zatim se lagano okrenula učinivši zavodljiv pokret od koga je Doku uzdrhtao dah.

Ne, nije imalo nikakvog smisla ostati razuman. Bilo bi to suviše protivno ljudskoj prirodi, izopačeno do monstroznosti, a Dok Holidej, iako čovek koj je znao da vlada sobom, ipak nije bio robot. Prešao je preko odaje i kada je zastao kod ležaja, ona je digla ruke i otkopčala mu opasač sa revolverom. Kada je opasač tupo udario o pod, Dora je žurno počela da mu otkopčava košulju, Dok se udaljio jedan korak, otkopčao košulju i skinuo je. Dora ga je pogledala, sklopila oči i duboko uzdahnula, a zatim se otkotrljala na drugi kraj ležaja otkrivajući sve bogatstvo svojih oblina. Disala je duboko i ubrzano. Dok se lagano spustio na ležaj pored nje.

— Kasnije neću ništa više tražiti od tebe — rekla je s naporom, izvlačeći iz grla stisnutog od žudnje. — Zadržaću samo uspomenu na tebe. Znam da ćeš biti mrio i nežan sa mnom, mili.

Zatim su se njene usne spojile sa njegovim, žedne njegove ljubavi, a njeno telo se čvrsto pripilo uz njegovo. Iznenadan nalet vetra zahvatio je kolibu, i vrata su se s treskom zatvorila. Osetio je kako se Dora trgla, ali se odmah zatim umirila i

Dok je opet osetio samo njen topao zagrljaj i burno disanje. Onda je opustivši se, počela da podrhtava i da se uvija skoro kao u ritmu nekog paganskog rituala.

Dok Holidej više nije mogao da izdrži. Žestokim, skoro životinjskim zagrljajem privukao je pod sebe. Osetio je kako se njeno telo napelo i zateglo kao opruga, i onda se odjednom uminilo. Došavši za momenat sebi, zastao je u nedoumici.

— Nastavi, molim te, nemoj prestati — zavapila je i Dok je ponet pozivom i navalom strasti punom težinom polegao na nju. Dora je u prvom momentu kratko kriknula, a onda ga je sasvim prihvatila i u plimi rastuće strasti obgrllila ga rukama kao kandžama. Čvrsto zagrljena, dva tela su kao jedno otplovila u svet bezumnog uživanja.

— Džone, oh Džone! — Grcala je Dora i u divljem zaletu strasti koja je tražila da ga celog primese na žrtvenik njene ženstvenosti, sve jače zarivala nokte u njegova leđa. Čvrsto sjedinjeni, predali su se osećanju koje ih je sve više zahvatalo, zanosilo, bacalo do visina omamljenosti, sve više, sve burnijim ritmom, sve žešće i pomamnije. Tako sve do trenutka kada se njeno telo izvilu u dugotrajan grč a iz grla otelo glas sličan radosnom jecanju.

Onda je Dora uzdahnula i Dok je na prsima osetio njene tople suze. Vraćen u životnu stvarnost pridigao se od nje.

— Jesi li dobro? — zapitao je.

Umesto odgovora, ona ga je ponovo privukla na sebe i nekoliko puta ga strasno poljubila. Zatim je sa njenih usana poleteo radostan devojčaki osmeh.

— Naravno da jesam. Nikada se u celom životu nisam bolje osećala. Nisam znala da postoji nešto tako divno, nešto toliko božanstveno.

Zadržala ga je tako u zagrljaju i dok se opustio ne pokazujući želju da se digne. Sklopio je oči i predao se slatkom umoru koji ga je obuzimao. Kao što je Dora rekla, imali su celu noć samo za njih.

Sutra će već naći neko rešenje za sebe.

IV

Zaspali su dubokim snom. Kada su se probudili vodili su ljubav, a onda su opet spavali i tako sve do sutra poslepodne.

Kada je Dok konačno ustao iz postelje i počeo da navlači čizme, Dora se iza njega pokrenula, i čvrsto ga obgrlila. Počela je da ga ljubi u vrat i da klizi usnama punim neutojlivog prohteva niz ramena, prsa do ispod košulje. Sve vreme dok je to radila pritiskala je svojim okruglim grudima i milovala ga njima po leđima ritmičkim kružnim pokretima. Dok se okrenuo, dohvatio je za ruku i nežno je udaljio od sebe. Ona mu se toplo osmehnula očiju zamagljenih od ponovo probuđene žudnje.

— Bilo bi već vreme da pođemo — rekao joj je blago.

— Želim da ti se zahvalim, Džone. Želim da ti po stotinu puta, ne, to je malo, po hiljadu puta zahvalim za sve što si mi pružio. Sada sam sigurna da te nikada neću zaboraviti, znaš li. Uvek ću te nositi u svom srcu.

Dok Holidej se ugrizao za usnu i lako uzdahnuo. Znao je da će proći

mного, mnogo vremena pre nego što zaboravi ovu noć. Možda je nikada neće ni zaboraviti, jer nije bilo verovatno da će ponovo naići na tako jedinstvenu ženu sa toliko naivne čistote i pomamne neobuzdane strasti u isto vreme, kao što je bila Dora. Pa ipak, nije hteo da joj to kaže, jer nije želeo da u njoj produbjuje bol zbog neminovnog bliskog rastanka.

— Vreme ima nezgodan običaj da otupi oštricu svih uspomena, Doro. Niko to ne može da izmeni.

— Ja mogu — rekla je prikosno. — Misliću na tebe svake noći, pa bio ti negde blizu ili na kraju sveta. To mogu i hoću da učinim.

— Videćemo — rekao je Dok i osmehnulo se. — Ti ćeš onda biti nešto jedinstveno, jer ćeš se razlikovati od drugih ljudi i žena.

— Da, ali ima nešto u čemu se ne razlikujem od drugih — rekla je vragolasto.

— A to je?

— Ne držim se date reči. Obećala sam da ti nikada posle ove noći neću ništa tražiti, da ti neću postavljati nikakve zahteve.

— I sada? — rekao je Dok i upitno podigao obrve. — Želiš da to opovrgneš?

— Da. Tražim još nešto i to mi moraš obećati.

— A to je? — zapitao je, a oblak sete i razočarenja prekrpio je njegovo lice.

— Da ćeš me voleti ako još jednom dođem k tebi. Obećaj da me nećeš odbiti ako nekada, noćas, sutra ili kroz godinu dana dođem da te potražim i da ti ponudim kao noćas. Hoćeš li mi to učiniti, reci?

Dok je gledao i ćutao. Dora je uk-

lonila ruku kojom je držao na rastojanju od sebe i očajnički se pripila uz njega. Zatim se malo odmakla i digla pogled prema njegovom licu.

— Učinićeš to, Džone, hoćeš li? Reci da hoćeš.

— Naravno da hoću — rekao je Dok preko volje, ali se ipak osmehnuo. Ma koliko da je želeo slobodu i neobaveznost, laskale su mu tolika ljubav i predanost. — A sada se obuci. Ja ću spremi konje. — Dođirnuo je usnama i izašao.

Dora je očigledno bila zadovoljna tim obećanjem. Prišla je ležaju, uzela svoju odeću i počela da se oblači. Čuvši na vratima šum u momentu kad je zakopčavala poslednje dugme na bluzi, okrenula se očiju sjajnih od iščekivanja da će opet videti voljenog čoveka. Ali, osmeh na usnama pretvorio se u uzvik iznenađenja.

Na vratima je stajao Adam Velš sa revolverom u ruci, i lica crnog od ljutine.

Dora je uplašeno kratko kriknula i ustuknuvši kao kad čovek uzmiče pred opasnošću, skoro pala na postelju. Velš je ostao na vratima usana iskrivljenih od besa.

— Mala droljo! — zarežao je kao besna zver. — Ja ti nisam bio dovoljno dobar, je li? Morala si da imaš ovog velikog lafa, Holideja, prokletog skitnicu koji je iskočio iz šešira sa hrpom laži na poganom lažljivom jeziku kojim ti je zavrteo mozak, je li? Gde je on, sto mu gromova?

— Tačno tu iza tebe, Velše. Okreni se lagano, ali pre toga odbaci revolver. — Dok Holidej je prišao

kauboju s leđa, držeći u ruci naperen revolver.

Dora je videla da sa Velšovog lica nestaje izraz mržnje i da ga zamenjuje izraz straha. Učinio je pokret kao da hoće da se pokrene, a čelo su mu orosile sitne kapi hladnog znoja. Otvorio je usta da nešto kaže, ali je otuda doprlo sama nerazgovetno mrmljanje.

— Revolver, vrag te odneo! Baci ga smesta! — viknuo je Dok Holidej. — Odbaci ga!

Velš je progutao vazduh i počeo pokorno da uvija vrat. — Nisam nameravao da učinim ništa loše, Holideje. Do vraga, nisam nameravao uopšte ništa da učinim.

— Učini ćeš nešto, slavni gospodine. A to je da ćeš se sa mnom vratiti na ranč i pogledati se oči u oči sa Hilarijem i ostalima. Njima se jedna stvar nenće više dopasti nego meni. — U stvari nimalo im se neće dopasti što si pobegao. sa mesta okršaja, zato što nisi imao hrabrosti da se suočiš s opasnošću. Ti si ispao kukavica, čoveče, a to se ne oprašta.

Velšovo lice je zaigralo pod navalom besa jačeg od straha koji je dotle vladao njime. Očni kapci su mu se stisnuli u uske proreze. Stegao je usne do bledila, i ustuknuo škrgučući zubima. U njemu je ključao ubilački bes.

— Idi do đavola, Holideje — i ispalivši u okretu metak na Holideja bacio se natraške u sobu. Dora je vrisnula, priskočila do suprotnog zida gde je uzela jednu svoju čizmu i hitnula je na Velša. Čizma je pogodila kauboju u slepoočnicu.

Urlajući ogavne gadosti, Velš se okrenuo prema njoj.

— Ti ćeš prva dobiti svoje. droljo prokleta!

Tek što je to izgovorio, Dok Holidej se našao na ulazu u kolibu. Video je zatezanje mišića na Velšovoj podlaktici i opalio iz pištolja pre nego što je kauboj ispalio smrtonosni metak na Doru. Tane je pogodilo Velša u rame i izbacilo ga iz ravnoteže u trenutku kada je njegov revolver grmnuo. Tane je promašio Doru i zarilo se u drveni zid kolibe.

Velš se zateturio i prihvatio se za okvir prozora, da bi se zadržao u stojećem položaju. Lica crvenog od bola i mržnje, ponovo je digao pištolj sa namerom da opali. Ali, Holidej je sada znao koga ima protiv sebe, znao je da pred njim sa zapehim revolverom u ruci stoji čovek koji ne može da izdrži težinu sramote na svojim plećima, koji je došao do saznanja da je kukavica i kome je preostalo samo da ubije.

Otuda je i za Adama Velša jedini mogući izlaz bio metak. I Dok Holidej mu ga je pružio.

Vrelo tane pogodilo je Adama Velša usred grudi, istog trenutka kada je njegov revolver ispalio metak ciljan na Holideja. Kao ponet naletom uraganskog vetra, Velš je tresnuo leđima o prozor i zveket razbijenog stakla zagušio je njegov mukli jauk. Pokušao je da se prihvati za zavesu, ali je u padu povukao za sobom tkaninu zajedno sa drvenim ukrasima. Bio je mrtav pre nego što je pao na pod.

Dok Holidej je pipnuo ogrebotinu na vratu i pogledao vrh prsta. Svim malo krvi kao kad se čovek

ogrebe. I ovaj put je imao sreće, pomislio je. Velšov metak ga je samo okrznuo.

•

Dora Hilari se očajnički bacila Doku u naručje i zajecala. Trenutak sreće uništio joj je čovek koga je prezirala, jer je našla da joj uliva odvratnost. Činjenica da je Adam Velš želeo, nije u njoj izazivala toplinu kao što većinom biva kod žena kada osete da neki čovek žudi za njima, nego hladnu jezu.

— Oh, Dok — dahtala je od suza naslonjena na njegove grudi. — Zašto je došao? Kako nas je našao.

— Sada je sve u redu, smiri se — rekao je i poveo je pored mrtvog tela u drugu odaju. Zatim se vratio i vrhom cipele prevrnuo Velša na leđa. Uverivši se da je kukavica ispuštao poslednji dah, digao je telo sa poda i izneo ga napolje. Kada je Dora pošla za njim rekao joj je da ostane tamo gde je. Autoritativnost njegovog glasa naterala je da ga posluša. Ostala je u kolibi i osvrtała se oko sebe, nastojeći očajnički da se seti kako je bilo divno voditi ljubav u njoj. Ali, mračna stvarnost Velšove smrti uporno je ostajala stalno prisutna u njenoj svesti.

Kada je završila s oblačenjem i zakopčavanjem, Dora se uputila ka mestu iza kolibe gde su se nalazili konji. Stajala je pored njih dok je posmatrala kako Dok Holidej sahranjuje telo Adama Velša. Gledala ga je kako snažnim mišićima diže lopatu punu zemlje i kako se njegovo vitko telo elastično giba pri pokretima. Odjednom je shvatila da

ako ne bude imala tog čoveka, život za nju neće imati nikakve privlačnosti, da će to biti samo obično bitisanje bez pravog značaja i sadržaja.

Ali, obećala mu je da ubuduće neće postavljati nikakve zahteve, i da neće polagati pravo na njega. Suze su joj navrle na oči. Nije znala kako će to učiniti, ali na neki način je morala navesti Holideja da zaželi da ostane s njom.

Kada je završio sa Velšovom sahranom, Dok Holidej je prišao Dori. Uzevši iz njene ruke vođice svog konja, vinuo se u sedlo i poterao ždrepcu iz hladovine na kasno popodnevno sunce. Prelazeći pogledom preko pustog predela, izračunao je da će im do Hilarijevog ranča trebati nešto više od tri časa. Nadao se da će za to vreme uveriti devojkicu da je ono što se među njima desilo samo njihova tajna i da tu tajnu ne treba nikada podeliti ni sa kim, a naročito ne sa Benom Hilarijem.

Dora je dojahala do njega i zastala. Poklonivši mu uzdržano stidljiv pogled i osmeh, pustila je konja da pođe po svojoj volji. Holidej je pustio devojkicu da odmakne desetak metara, raspinjan nedoumicom i impresioniran njenim hrabrim i odlučnim držanjem. Ta devojkica je zaista imala duha.

Osetio je u sebi nagoveštaj srdžbe što je dopustio da ga žudnja savlada, ali, pitao se kakve mu je šanse devojkica pružila da se odupre prirodnoj želji? Nikakve! Odbacio je nezadovoljstvo sebi iz glave i već kad je hteo da trzajem uzde da sig-

nal konju da pođe, tišinu je prolomio pucanj.

Holidej je video da se Dora okrenula prema njemu. Pre nego što je imao vremena da joj dovikne da nastavi put iz skupine krčljivih borova iskočila su dva čoveka pucajući iz revolvera. Dok je hitro okrenuo konja i udarom pete poterao ga iza kolibe. Zašavši iza drvene građevine, skočio je iz sedla i šljepnuvši konja rukom po sapima, poslao ga u zaklon iza stena, gde je pre toga bio vezan.

Zatim je izviriо iza kolibe. Dva uzastopna hica naterali su ga da se hitno povuče. Pitao se gde se nalazila Dora?

Silueta jednog čoveka pojavila se u vidokrugu Dokovih očiju. Podigao je pištolj sa namerom da prvi metak ne promaši, počeo je da čeka. Senka je nastavila da se kreće, a malo kasnije iza jednog malog uzvišenja pojavilo se nečije rame. Bio je to čovek obučen kao kicoš, koji je nešto ranije pokušao da mu otme krdo.

Dok je nanišanio i opalio. Tane je uz tup udar pogodilo cilj. Začuo se jauk i stenjanje, a odmah zatim rame i senka očveka su nestali. Dok je potrčao napred u pokušaju da stigne do mesta pre nego što se ovaj pribere, ali, kicoš se već bio povukao i nestao iza granice jedne padine.

Dok Holidej se osvrnuo oko sebe i ugledao Doru na uplašenom konju. — Beži kući, Doro, beži brzo — doviknuo joj je.

Devojkica je stajala na mestu i odmahivala glavom.

— Beži Doro! Beži što dalje odavde!

Ona je petama naterala konja da se okrene u krug, ali je i dalje neodlučno ostala na mestu. I možda se još dugo ne bi odlučila na bekstvo, da se u jednom momentu na dvadesetak metara daleko od nje nije pojavio omalen mršav čovek. Mršavko, pomislio je Holidej i ispalio dva metka na njega. Mršavko je nestao sa domašaja očiju, ali ne pre nego što ga je Dora primetila. Uočivši neposrednu opasnost, pljesnula je vođicama konja po vratu i naterala ga u trk. Tada se mršavko pojavio iza nje, sada ne dalej od desetak metara. Dok Holidej je ispalio još dva hica. Mršavko je opet nestao sa vidika, ali su meć iz kicoševog revolvera naterali Holideja da potraži zaklon.

Napunio je ispražnjen magacin svog revolvera i ponovo pogledao gde su Dora i mršavko. Ovaj je sada sedeo u sedlu i šibao svog konja u trk za devojkom. Ne osvrćući se na paljbu, Dok Holidej je potrčao u napad. Nije mogao da vidi gde se napadač nalazi, ali je po oblačićima barutnog dima brzo procenio njegov položaj i pucajući sa visine kuka nastavio je da juriša prema njemu. Tanad su pogađala žbunjak i debla krljavih borića otkidajući lišće i grančice. Napadač u kicoškom odelu se digao i pobegao. Dok Holidej je potrčao za njim, nošen kao oluja dubokim rušilačkim besom. Činilo mu se da bi u tom trenutku bio u stanju da raskomada podmuklog nitkova. Odjednom, shvatio je da mu Dora znači strašno mnogo.

Nastavio je da goni kicoša, i sva-

kim sekundom bio mu je sve bliži. Nekoliko minuta trajale su naizmenično trka i pucnjava sve dok kicoš nije nestao iza jedne gomile stena. Trenutak kasnije, nitkov je iskočio iza stena samo ovaj put je sedeo u sedlu. Očajnički mamuzajući konja, bežao je punom brzinom niz blagu padinu.

Dok je ispraznio revolver za njim, a onda potrčao ka svom konju. Ali, pre nego što je uspeo da pojaše, topot konjskih kopita se više nije čuo.

Dok je trkom poterao svog konja pravcem kojim su pošli Dora i mršavko. Maločas je tom čoveku video samo leđa. I za vreme izmene prvih revolverskih hitaca, video je mršavka više kao siluetu nego kao jasno oortano lice. Ali, čoveka u kicoškom odelu bio je dobro zapamtio. Sećaće se njegovog lica do kraja života.

Ako bi se nešto desilo Dori...! Dok je stegnuo zube i usne su mu se pretvorile u tanku liniju. Izraz bespoštadne, osvetničke pretnje koje su se brojni nevaljalci i lupeži širom Zapada naučili da boje, zamračio je njegovo lice, i očima dao preteći sjaj. Ošinuo je jako kajasi-ma konja, i ubrzo se našao na kraju padine gde mu je poslednji ostatak dnevne svetlosti omogućio da vidi gde su Dora i njen gonilac napustili put. Njihovi tragovi vodili su prema brdima.

Osetio je olakšanje što se Dora uputila tim pravcem, jer će, budući da je dolazila noć, tamo moći da nađe dosta mesta pogodnih za skrivanje. Nastavio je da goni konja trkom i kada je mrak noći potpuno osvojio, on se nalazio već na domaku brda. Usporio je tada trudeći se

da pogledom prodre kroz tamu, ušiju napetih da uhvati makar najmanji šum.

•

Kip Rajner je bio mali rastom i mršav, ali, čvrst i žilav i u sebi je nosio snagu stvorenu životom ispunjenim borbom i prkosom. Od prvog momenta kada je rukom stegao dršku pištolja i osetio snagu koju mu to oružje pruža, zločin i preziranje ljudskog života postali su za njega nešto sasvim prirodno. Jedina akcija koja je u njemu izazivala zadovoljstvo slično zadovoljstvu koje je osećao ispaljivanjem hitaca u živu metu, bila je napastvovanje žena. Time je dokazivao da u malim ljudima postoji snaga i moć velikog čoveka.

Sada je u stopu gonio Doru Hilari kroz brda, a u dubini duše izgarao od nemoćne mržnje i želje za osvetom. Zbog čoveka sa kojim je provela noć, propala je njegova namera da se dočepa bogatog plena, a torjica od njegovih ljudi ostali su da leže mrtvi u preriji. I sada je Kol Turner vodio okršaj s njim, a on je umesto grupe od pet ljudi, devojku gonio sam.

No, to što je ostao sam nije mnogo brinulo Kipa Rajnera. Veći deo svog života proveo je sam, verujući malo kome i nikada ne dozvoljavajući nikome da uđe u njegove tajne. Živeo je za pljačku, nasilje i napastvovanje žena, i uživao je u saznanju da većinu ljudi obuzima strah pri samom pomenu njegovog imena. To uživanje bilo je hrana njegovoj izopačenoj zločinačkoj duši.

Dok je gonio konja putem uz br-

do, osmeh mu je lebdeo na usnama. Uskoro će stići beguncu. Nije ga ni najmanje bilo briga da li mu Hilarijev kauboj za potama ili nje. Da je znao da je u pitanju Dok Holidej, a ne neki običan nadzornik kaubojja, verovatno bi mislio nešto drukčije, ali, nije znao. Mislio je da protiv sebe ima dosta hrabrog, ali ipak beznačajnog protivnika. Smatrao je da će lako izaći na kraj s njim, čak i ako mu je pošlo za rukom da prođe pored Kola Turnera.

Noć se već bila spustila, kada je na vrhu jednog okomitog brdskog uzvišenja, izloženu kao na slikarskom platnu, ugledao nejasnu siluetu devojkice i njenog konja. Rajner je već ranije često bivao u ovim brdima, i znao je da put kojim je krenuo vodi u čorsokak klanac. Lice mu se razvuklo u zadovoljan osmeh. Sjahao je, vozao konja u jednom gustišu žbunja i drveća i poguren da bi bio što manje vidljiv, potrčao da joj prepreči put.

Trčao je dosta dugo, i kad se na kraju zaustavio, ugledao je devojkicu na samo pedesetak metara daleko. Dolazila je tačno pravcem prema njemu. Zastao je iza jednog drveta i napunio revolver, zatim je zabacio šešir na potiljak i izvirujući iza stabla stao da čeka. Kad se Dora Hilari pojavila na maloj čistini između nekoliko skupina žbunja, Rajner se pojavio.

Devojkica je prikupila vodice i pokušala da okrene konja, ali Rajner je bio dobro izabrao mesto zasede. Stao je iza konja i zatvorivši joj put nazad, digao revolver prema njoj. Dora je pogledala dalje niz mračan put i spazila da se put od-

jednom završava pred jednom visokom okomitom liticom.

Rajner je oslovio vrlo mirnim glasom. — Hajde, devojko, siđi dole i ponašaj se prijateljski.

— Svinjo! — povikala je Dora i ošinula ga kajasima po glavi. Rajner je osetio oštar bolan udar kožnih kajasa po licu, ali, misao o skorom zadovoljstvu nije mu dozvolila da druga osećanja prevladaju u njemu.

— Ovo ćeš mi platiti — rekao je.

— Pusti me — vikala je Dora nastavljajući da ga udara. — Ubiću te ako mi priđeš bliže.

Rajner se sagnuo van domašaja kajasa i dograbio je za nogu. Dora je pokušala da ga trzanjem noge odgurne, ali, on je naglo povukao i zamalo je nije oborio iz sedla. Uplašen vikom, gužvom i pokretima svog jahača, konj je naglo jurnuo. Rajner je uspeo da zadrži Dorinu nogu u rukama i kad je konj poskočio, devojka je izgubila ravnotežu i poletela kroz vazduh. Tek što se skotrljala na zemlju, on je skočio na nju i pritisnuo je svojom težinom.

Sada je strah napustio Doru i njegovo mesto zauzeo je slepi bes. Kao mahnita, bacila se na njega, nastojeći da ga dugačkim noktima dohvati po licu.

Za trenutak, iznenađen žestinom njenog napada, Rajner je uzmakao nekoliko koraka. Ali, kada ga je jedan od deset noktiju koji su šibali pored njegovog lica kao kandže divlje mačke zagrebao i razderao kožu ispod oka, on je zamahnuo pištoljem i udario je po licu. Dora je kriknula i noge su je izdale. Ošamućena od udarca pala je na zemlju. Obuzet divljim besom, Kip

Rajner joj je prišao i zderao bluzu sa nje. Držeći u ruci poderane ostatke bluze, stao je iznad nje, zureći iscerenog lica u njene bujne dojke ukrašene nabubrelim ružičastim pupoljcima i glatku belu kožu zategnutog stomaka. Na uglovima poluotvorenih usana počele su da mu se skupljaju bale, a u sitnim tamnim očima gorela mu je odvratna požuda.

Dora se pomerila i došavši sebi prinela ruku licu. Osetivši bol od dodira, uklonila je ruku umrljanu krvlju. Odjednom je postala svesna u kakvom se položaju nalazi, i strah je odneo poslednju kap krvi iz njenog lica. Digla je pogled do nasilnika, zadržavajući ječaj duboko u grlu.

Rajner je dodirnuo ogrebotinu ispod oka, pogledao okrvavljene vrhove prstiju i osmehnuvši se značajno klimnuo glavom. — Hteo sam da to ispadne lepo, curo, ali, zbog ovoga biće ti mnogo, mnogo teže. Tako mi boga, vlaški ćeš poželeti da se nikada nisi rodila.

Znajući da je svako ubeđivanje rečima beskorisno, Dora je odnekuda našla rezervu snage i ne obazirući se na svoju nagotu, zanemarujući stid pred stranim nepoznatim čovekom, skočila je sa zemlje sa jednom jedinom željom da zgromi, da uništi tu bednu, krvožednu hulju. Pred žestinom njenog napada Rajner je morao da ustukne i da s obe ruke zaštiti lice, ali je sa lukavošću i odlučnošću ovejanog zločinca, budući da je pred sobom imao protivnika koga se nije morao plašiti, ostao pribran. Nastavio je da odstupa i okrene sve dok se iza Dorinih leđa ni-

je našla jedna stena. Onda je stavio revolver u futrolu i obema pesnicama počeo da je udara po licu.

Dora se zateturala, osetila da joj je odstupnica zaprečena i očajnički pokrila lice i oči rukama. Ali, Rajner nije imao milosti. Nastavio je da je udara tražeći prolaz između njenih ruku lepršavih kao krila ranjene ptice i u jednom trenutku, zadao joj je udarac u bradu. Dora je zastenjala, glava joj je od udarca poletela unazad i udarila u stenu. Začuo se rezak odjek udara glave o

Bez glasa, devojka se sručila na zemlju.

Kip Rajner nije čekao da proverii kakve je prirode povreda na glavi, niti je mislio na to. Odvukao je od stene jednim pokretom ruke razderao joj suknju, a sledećim čipkasti donji veš. Videvši pred sobom potpuno nago telo, oči su mu životinjski zasijale. Kleknuo je pored devojke i pustio da ga zanosi ničim nemetana požuda.

Ali, nešto mu je ipak smetalo. Njegovoj zločinačkoj duši bila je potrebna žrtva, ali žrtva koja se nemotno brani, i time hrani njegovu izopačenu strast. A Dora je ležala mirno, bez pokreta, bez trunke otpora. To ga je ljutilo.

— Hajde curo, maločas si bila hrabra, kao divlja mačka. Gde su ti sada nokti.

Dora je međutim ležala zatvorenih očiju, nepomična i nema. Rajner je počeo da se nervira.

— Kučko mala, hoćeš i dalje da me ljutiš. E pa, nateracu te da igraš kako ja kažem, ne zvao se ja Rajner.

Dograbilo je za ramena i snažno prodrmusao. Ali, sve što je uspeo,

bilo je mlitavo treskanje opuštene glave. Rajner se lecnuo. Nešto tu nije bilo u redu.

Pipnuo je rukom devojku po potiljku i izvukao ruku. Šaka mu je bila krvava.

Podigao joj je kapak na sklopljenim očima. Široke zenice staklasto su ga gledale.

Dora Hilari bila je mrtva.

Kip Rajner je smušeno ustao. Još uvek kao u groznici strasti, gledao je iznenađeno predmet svoje nestvarene želje. Nije shvatao kako je to bilo moguće, kako se moglo desiti da sve što je učinio bude uzalud. Današnji dan bio mu je oličenje nesreće.

Sujeverni zlikovac osetio je da mu se u srce uvlače ledeni prsti straha. Digao se i žurno potrčao niz padinu, ostavljajući za sobom pustoš i smrt.

*

Pre nego što je sjahao i pošao pešice uzbrdo, Dok Holidej je sačekao da mesec zađe za zastor belih jastučastih oblaka. Čekajući pogodan momenat, krećući se samo kada je gusta pomrčina zaklanjala predmete na putu ispred njega, on se polako kretao uz dugačku brdsku padinu. Tamo negde gore pri vrhu, mislio je, skrivala se Dora Hilari i čekala ga da dođe da je spase.

Poslednjih pola časa nije čuo nikakav šum sem šapata povetarca koji se lomio šiljaste brdske prevoje. Držao je u ruci revolver spreman da u svakom momentu opali, a sa svakim pređenim korakom njegovo ljutito raspoloženje se sve više pogoršavalo. Dora Hilari mu se dala zbog neobične i nesvakidašnje želje

da s njim doživi nešto što će joj pomoći da uspomenu na njega sačuva za ceo život. Sve do trenutka kada je odjahala sa mršavim goniocem za petama, bio je sasvim zadovoljan tim razlogom, i spreman da pusti da tako i ostane. Ali, sada je želeo nešto više, hteo je da ne ostane samo uspomena.

Odjednom je na desnoj strani čuo neko kretanje praćeno šuškanjem suvog rastinja. Okrenuo se i uperio revolver u pravcu odakle je šum dolazio. Stajao je tako dosta dugo, čekajući da vidi razlog šuškanja i na kraju ugledao jednog poljskog zeca koji je iskočio iz žbunja i pobegao.

Dok je nastavio penjanje. Došao je do mesta gde je Kip Rajner ostavio svog konja. Pročitavši tragove, pošao je dalje putićem uzbrdo i našao trag čizama na mestu gde se Rajner odvojio i uputio ka slepoj jaruzi. Došavši skoro do zida koji je zatvarao jarugu, vratio se nazad, i pošao lagano do čistine gde je ležalo telo Dore Hilari.

Holidej je pohitao napred, ali kada se približio devojci, shvatio je da je zakasnio. Dorino telo ležalo je potpuno obnaženo na mesečini, a tamo-amo bili su razbacani komadi njene odeće. Modrice na licu bile su dovoljno jasne i vidljive, da se od njih utroba prevrne. Iz njegovih grudi otelo se potmulo stenjanje i nekoliko minuta, Dok Holidej je ostao nepomičan pored tela nesrećne devojke.

Malo kasnije, pošto je uspeo da vrati kontrolu nad sobom, ustao je i pretražio teren. Našao je Rajnerov trag i utvrdio da trag vodi niz padinu, a kasnije dalje na sever. Nije

znao koliko daleko je zločinac bio odmakao. To nije ni bilo važno.

Imao je trag kojim će poći, trag koji će ga verovatno dovesti do nitkova koji je počinio to strahovito nedelo.

Holidej je obukao Dorino okrvavljeno, polomljeno telo i tom prilikom otkrio ranu na njenom potiljku. Verovao je da od zadobijanja te povrede nije živela duže od nekoliko sekundi. To joj je bar pomoglo da nije morala da doživi i preživi silovanje. Ostavivši je, pošao je da potraži njenog konja, i našao ga je kako pase u podnožju padine kojom je ubica pobegao. Dok je doveo konja do vrha i prebacio Dorino telo preko sedla.

Pojahavši svog Miga poterao ga je niz padinu. Našavši se na putu, usmerio ga je u pravcu ranča Bena Hiralija. Do tog momenta bio je odlučio šta će dalje učiniti. Ništa na ovom belom svetu neće ga zaustaviti.

V

Ben Hilari je video Doka Holideja kada je dolazeći prošao pored ograđenog prostora za stoku. Od momenta kada se vratio kući i našao da se Dora još nije vratila, sedeo je na verandi i pogledom bludio u daljinu. Stado je bilo oterano na donje pašnjake, a sem dvojice kauboja koje je na brzinu poslao da ga čuvaju, svi ostali rančeri bili su se razišli svojim kućama pošto su prethodno šerifu Mosu Miniju podneli izveštaj o događajima poslednjeg dana.

Satima je Hilari razmišljao o stvarima koje je trebalo da učini za Do-

ru, a za koje, na žalost, nikada nije imao vremena. Odlučio je da bi u tom pogledu valjalo nešto izmeniti. Trebalo bi, razmišljao je, približiti se devojci i zadobiti njeno poverenje, kako bi ubuduće bila naklonjena njegovim savetima. Znajući šta je sve učinio za ovo surovo parče zemlje, i znajući svakakve otvorene i pritajene protuve koji su njom gazili i gaziće i dalje, mogao bi pripremiti Doru i na najteže životne obrte umesto da je pusti da stvari doživljava na svoj način i tako, možda, počini greške zbog kojih će kasnije celog života žaliti. Nije značilo da je zbližavanje sa čovekom kao što je Dok Holidej u očima Bena Hilarija bila greška. Ali ipak, Holidej je bio skitnica, doduše džentlmen skitnica, ali ipak samo skitnica i ništa više, čovek koji je živio na geslu „jedna duša — jedna guša“, ili od danas do sutra; tip samotnjaka koji je bio usamljen čak i kada se nalazio u društvu. Hilari se pitao kakva je bila njegova prošlost.

Kada je ugledao Doka Holideja, ustao je iz stolice za ljuljanje i prišao ogradi verande. Istog trenutka kada je svetiljka na verandi obasjala Dokovo lice, Ben Hilari se trgao, a kada je u polutami ugledao nejasnu senku tereta na leđima tovarnog konja, grčevito je stisnuo ogradu i na čelu su mu izbile sitne kapi hladnog znoja. Odjednom je otkrio da mu zastaje dah i da ne može da proguta vazduh koja mu je kao kamen zastao u grlu.

Holidej je zaustavio konja neposredno ispred njega i dugo vremena njih dvojica su ćutke gledali jedan drugoga. Stari rančer je postajao sve bleđi, i tek tada je konačno

prisilio sebe da pogleda drugog konja. Prepoznao je Dorinu kobilu i lice mu je posivelo. Trenutak kasnije sišao niz stepenice i odvezao Dorino telo. Video je modrice na njenom licu i zastenjao kao da ispušta dušu.

— Našao sam je takvu, Bene — rekao je Dok Holidej. — Gore u brdima. Doneo sam je kući, zato što sam mislio da ćeš i ti hteti da je vidiš. Žao mi je... strašno mi je žao. To je sve što u ovom momentu mogu da ti kažem.

Ben Hilari nije mogao da progovori. Suze su mu navirale na oči i za tih nekoliko minuta koliko je prošlo od Holidejevog dolaska, izgledao je kao da je ostario za čitav jedan ljudski vek. Strahovit utisak rančeroovog duševnog sloma naveo je Doka da doda.

— Znam ko je to učinio, Bene. Naći ću ga, makar mi to oduzelo ostatak života.

Činilo se da ga Ben Hilari uopšte nije čuo. Dodirnuo je Doru po ramenu i potok suza linuo mu je niz lice. Odjednom se našao naslonjen na konjski vrat, a grč nekontrolisanog plača tresao mu je celo telo.

Dok je sjahao. — Uneću je unutra, Bene.

Uklonio je ramenom rančera u stranu, a zatim je Dorino telo skinuo sa sedla i uneo ga u kuću. Kada je položio telo na krevet Hilari je vukući noge ušao unutra i skljkao se na stolicu. Holidej je pustio da se starac isplače, i kada se grčevito trzanje njegovih ramena malo umirilo, rekao je.

— Ja iz ovih stopa odlazim, Bene. Ovo je račun koji moram izravnati za nas obojicu. Kip Rajner je poku-

šao da ukrade tvoje stado, i taj isti Kip Rajner je učinio i ovo. Prema tome, njega moram naći.

Ben Hilari je lagano digao glavu. Obrazi su mu bili zamazani suzama, a usne blede. Ali, pogled mu je bio jasan i čvrst i kroz skramu suza on je netremice gledao Doka u oči.

— Rajner, Dok? Misliš da je bio on?

Dok Holidej je odmahnuo glavom. — Ne mogu sasvim sigurno da tvrdim, ali mislim da je on. Dora me je čekala na padinama brda kod kolibe koju tvoji ljudi koriste prilikom sakupljanja stoke na udaljenim pašnjacima. Slučajno je tamo naišao i Velš i ja sam ga optužio što me je ostavio da se sam borim sa kradljivcima stoke. On je odnekuda bio uvratio sebi u glavu da dobije Doru i nastupio je kao da polaže neko pravo na nju. Kada je potegao revolver na mene, ja sam ga u samoodbrani ustrelio.

Ben Hilari se namrštiio i s nevericom odmahnuo glavom. — Bio je kod mene pune četiri godine. Uvek je dobro i predano radio i pazio na svoje ponašanje.

— Gajio je veliku naklonost prema Dori i ja mislim da je ta naklonost bila mnogo dublja nego što je on dozvoljavao da se primeti. Sadržao sam ga tamo iza kolibe, Bene, i postaraću se da šerif do detalja bude informisan o tom događaju. Što se tiče kraja tragične priče, Dora i ja baš smo bili pošli kući kad su nas napala dva desperadosa. Jedan od njih dvojice bio je odeven kicoški kao kockar; mislim da je to onaj čovek koga si pobrkao sa mnom. Drugi je bio mršavko i kržljiv. Poslao sam kicoša kući sa tanetom u telu,

ali je u međuvremenu kepec poterao Doru i naterao je u bekstvo. Čim sam se oslobodio kicoša pohitao sam za njima. Pratio sam njihov trag sve do brdskih vrhova... ali sam stigao kasno.

— Čovek mali rastom — rekao je Hilari dišući isprekidano. — To bi mogao da bude Kip Rajner. Pre nekoliko meseci ubio je jednog čoveka dole u gradu.

— Naći ću ga, Bene. Hoćeš li ti moći da se snađeš?

Hilari je ustao, zagledao se u lice svoje kćeri, sagnuo se i uklonio jednu kovrdžu kose sa njenog čela.

— Sa mnom će sve biti u redu, Dok. Reci mi šta sad nameravaš?

— Podneću izveštaj Muniju i poći ću dalje svojim putem.

Hilari je naglo digao glavu i u očima mu je bljesnuo plamen ljutine. — Sačekaj mene, momče. Nemoj poći bez mene.

Dok Holidej je to očekivao. Rekao je odlučno. — Bene, znam ko je to učinio i taj čovek je moj. Ta vrsta poslova je van tvog poznavanja stvari. Prepusti to meni.

— Ne! — Hilari je ostao nepokolebljiv. — Za kakvog me ti, do đavola smatraš? Dora je bila moja kći. Taj nitkov je ubio.

— Dora je i meni vrlo mnogo značila, Bene, mnogo više nego što sam mislio. Sem toga, nešto od toga što se zbilo, desilo se, jer sam postao neobazriv. To mi se više neće desiti, ali dovoljno je što se desilo i taj jedan put, jer smo obojica izgubili nešto vrlo dragoceno.

Hilari ga je posmatrao zamišljeno. — Zavoleo si je?

— Da — rekao je Dok posle kratke stanke. — I zato ću sada poći u

građ da obavestim šenifa o Rajneru. Posle toga ću poći u poteru za njim tempom kakav meni odgovara. Ne mogu dozvoliti da me zadržavaš i pružiš zlikovcu šansu da umakne, Bene. Kad izvršim ono što moram da učinim, vratiću se da ti javim.

Ben Hilari je zaustao da ponovo izrazi svoje protivljenje, ali je Dok Holidej kategorički odmahnuo glavom. — Ti i sam znaš da sam u pravu. Niko te neće osuđivati što nisi pošao u potragu za zločinačkim ubicom. Ti moraš da se postaraš da Dora bude pristojno sahranjena, a sem toga, ti i dalje imaš ranč o kome moraš da vodiš brigu. Sada, kada je Adam Velš mrtav, svi poslovi stoje na tebi.

— Ako si mislio da će u pitanje doći tvoja nagrada, onda se varaš. To će biti vrlo brzo uređeno. Petina stada...

— Nisam na to mislio, to sada nije nimalo važno. Uostalom, kada izvršim ovo što sam naumio, ja ću se vratiti. Sada je jedino važno da uspem u tome što sam naumio, i da bude sprovedeno po mojim zamislima. Jesmo li se dogovorili.

Ben Hilari je dugo i ozbiljno posmatrao Doka Holideja pre nego što mu je prišao i stavio mu svoju tvrdu, žuljevitru ruku na rame. Izvesno vreme gledao ga je u oči, a onda hrapavim glasom progovorio. — Mislim da ti znaš da proceniš šta je u ovoj situaciji najbolje. Ali, ako ne uspeš da uhvatiš zločinca javi mi na neki način. U tom slučaju, ja bih morao da nastavim tamo gde si ti stao. Vreme tu neće igrati ulogu. Neka to bude sutra, kroz godinu dana ili pet godina. Kažnjavanje Raj-

nera je važna stvar i jedan od nas dvojice to mora učiniti.

Dok Holidej je na to klimnuo glavom i izašao iz sobe. Jednim skokom bacio se na leđa svog konja vezanog za ogradu verande i kada ga je okrenuo spreman da pođe, Ben Hilari je ponovo izašao iz kuće. Obrišao je poluosušene suze sa obraza i stao ispod natpisa: „Ranč Bena Hilarija” koji je visio na krovu verande.

— Dok... ti i ona? Je li to bilo nešto vredno?

— Vrlo vredno, Bene.

— Voleo si je?

— Više nego što sam znao.

— Ti bi je venčao, jesi li to nameravao?

Dok Holidej nije odgovorio odmah. Od kako je postao čovek, nikada nije lagao, pa mu je i sada teško padalo da prevaži laž preko usana. Ali, videvši u očima Bena Hilarija očajničku nadu, on se prelomio i klimnuo glavom.

— Govorili smo o tome, Bene. Ništa nije bilo konačno odlučeno, ali, svi znaci su to nagoveštavali. A sada polazim. Pazi na sebe.

Hilari je klimnuo glavom, duboko s olakšanjem odahnuo je i okrenuo se da uđe u kuću.

Dok Holidej je podbo konja petama u kas, i uputio se prema gradu. Jednog dana, negde na zapadu, dočepaće Kipa Rajnera i njegovog kičskog saučesnika. Onda će Ben Hilari primiti vest da su obojica mrtvi.

Ili će, možda, on Dok Holidej biti mrtav. To je bio jedini ishod koji je Dok mogao da predvidi.

Sedeći zavaljen u svojoj stolici za pisaćim stolom, Mos Muni je s nevericom zavrteo glavom i promrm-ljao. — Do sto vragova Holideje. Kažete da se sve to što ste mi ispričali desilo za samo jedan dan i jednu noć?

— Baš tako kao što sam rekao, šerife — odgovorio mu je Dok Holidej. — A sada, molim vas, šta mi možete reći o Kipu Rajneru? Ja sam ga dva tri puta samo letimice video a i to je bilo iz prilične daljine i u pokretu. Nisam siguran da bih ga prepoznao ako bismo se negde sreli.

— Rajner je još kao štene dočepao revolver, Holideje i moglo bi se reći kao da ga je revolver i okotio. Dobar je i brz. Verujem da ste u vašim putovanjima već nailazili na ljude njegovog kova. Dosta ljudi kao što ste vi, svakako jesu, jer se kreću u istim krugovima. Rajner pripada onom šljamu koji je iznikao na đubrištu društva, i svoj zadah nosi svuda sa sobom. Niko ne zna mnogo o njegovom životu pre nego što je postao poznat revolveraš, ali kad mu je bilo sedamnaest godina, obreo se u Glori Kriku, i tamo izazvao Bena Vilijamsona. Vi znate Vilijamsona?

Dok Holidej je odmahnuo glavom.

— Nije nikakva šteta što ga ne poznajete. Vilijamson je uživao ugled revolveraša koji je stekao negde na jugu. Kažu da je imao sedam zareza na drški revolvera kada ga je Rajner, takoreći balavac koji tek što je izišao iz pelena, izazvao i ustrelilo u obračunu na ulici.

Muni je pokretom ruke uklonio pramen sede kose koji mu se spuštao na čelo. Izgledao je bliži šezdes-

toj nego četrdesetoj koliko je tvrdio da ima. Bio je šerif već dugo godina, još od dana kada je zakoračio u muževno doba, i sve te godine časno i pošteno je nosio metalnu zvezdu na prsima. Bio je smatran jednim od najboljih šerifa na Divljem zapadu.

— Posle toga — nastavio je Muni — Rajner je postao poznat, poznatiji nego što je i sam očekivao. Naravno, priča se nastavlja onako kako je počela. U nekom sukobu ubio je jednog od braće Janger i posle toga ceo klan Janger pošao je u poteru za njim. Da li je likvidirao i nekog od ostalih ne znam tačno. Kao i većina ljudi njegovog kova, odao se zločinu, izveo je nekoliko pljački banaka i poštanskih kola, bio nekoliko građana i na kraju postigao da za njega bude raspisana ucena. No, to izgleda da ga nije mnogo brinulo.

— Jeste li ga vi lično videli?

— Da, jednom smo ukrstili rogo-ve, i zamalo da izgubim glavu. Zato vam i kažem da je Kip Rajner vrlo opasan. Nemilosrdan je, odlučan i brz.

Muni je ozbiljno pogledao Holideja, ali ovaj je mirno izvadio cigaru iz svoje tabakere. — Sve što znate o njemu biće mi od koristi, šerife. Samo pričajte dalje.

Muni je klimnuo glavom shvatajući da je pustolov već odlučio šta će preduzeti u Rajnerovom slučaju, i da ga ništa ne može navesti da promeni odluku. — Pa dobro, Holideje vi ste me pitali i ja ću vam odgovoriti ono što znam, redom kako su se stvari događale. — Muni se dobro zavalio u stolicu i nastavio.

— Jednog dana neko mi je javio da su Rajner i trojica njegovih pajtaša, bandita istih kao i on, dojahali u grad. Ja sam skupio grupu građana, zakleo ih kao svoje pomoćnike i s njima opkolio salun u kome su lupeži pijančili. 'Ali, na neki način, da li instinktivno ili mu je neko dojavio, Rajner je doznao da dolazimo i spremio se da nas dočeka. U okršaju koji je usledio, dvojica iz moje grupe su bili ranjeni i ja sam pomahnitao od želje da ih vidim sređene na mrtvo. Mislim da sam izgubio glavu, jer sam smatrao da sam ja odgovoran za ranjavanje ljudi iz potere. Posle toga dok su me ostali štitili, ja sam se u nekoliko jurišanja privukao salunu i naterao Rajnerove kompanjone da uhvate maglu glavom bez obzira. A šta mislite da je Rajner učinio.

Dok je slegnuo ramenima. — Ne pogađam.

— Naravno, jer nije lako pogoditi. U takvoj situaciji, protiv ogromne brojne nadmoćnosti svaki bi običan razbojnik učinio isto što i njegovi saučesnici, ali ne i to kržljivo revolveraško pseto. On je ostao da mi prkosi. Sam protiv mene i desetak pomoćnika. I što je najvažnije, da se nisam povukao, on bi me ubio. A onda je drsko, kao što takvi tipovi mogu da budu, ukrado četiri boce viskija, pobegao glavnom ulicom, i otišao iz grada, ali tek onda kada je on hteo, a nikako ranije.

— Hrabar je, kako izgleda — primetio je Holidej.

— Vrlo hrabar. Dva, tri puta sam računao da ga imam u rukama, ali, on je uspeo da od mene napravi budalu i da mi, takoreći, pljune u li-

ce. Da sam mu pružio mogućnost on bi me čak i ismejao pred očima grada. Ali, pazio sam da se to ne desi.

— I šta je onda bilo? — zapitao je Dok, odbivši gust dim.

— Posle toga sam čuo da se uputio u oblast Blek Igl, pa sam upozorio tamošnjeg šerifa Džoa Mak Kaluma, jednog mog starog prijatelja i saradnika na poslu. Džoa mi je odgovorio da je moja poruka bila nepotrebna, jer Rajner ionako pripada pod njegovu nadležnost, i da mu je poznato da u njegovu oblast s vremena na vreme dolazi i odlazi, ali, da ga nikada nije video kao da je u pitanju duh. Rajner tamo ima oca koji se bavi prevoznikom delatnošću. Džoa je sve vreme držao oči dobro otvorene, ali, bez obzira koliko je budno motrio na starog Papa Rajnera, njegov sinčić ga je s vremena na vreme posećivao, ali tako vešto, da je uvek ostao neprimećen. Tako vam stvar stoji sa Kipom Rajnerom, to je sve što znam.

Dok Holidej je ustao. — A šta znate da mi kažete o kockaru kicošu o kome sam vam govorio, šerife?

Muni je odmahnuo glavom i namrštitio se. — Ništa! Verovatno je neki kriminalac koji se udružio sa Rajnerom. Znaate već kako to ide. Oni se okupljaju, rasturaju, odlaze, dolaze. Izgleda da ljudi te sorte imaju neku naročitu sposobnost da namirišu jedan drugoga. A sada, dao bih vam jedan savet.

Dok Holidej je upitno očekivao. Muni se potapšao rukom po desnom bedru.

— Rajner je brz, stvarno đavolski brz. Nikada nisam video čoveka koji brže poteže pištolj, a video sam

bar pedesetoricu njih koji su brži od mene, mada ne bih mogao da kažem da bi svi od te pedesetorice u toj brzini pogodili tamo gde su namerili, kao što bih ja pogodio. Ali, Rajner je ne samo brz nego i pogađa. To je važno. Sem toga, on ima neki sopstveni karakterističan stil. Pre svega, on poteže levom kao i desnom, čak mislim da radije poteže levom. Svaki onaj ko hoće da se suoči s njim, mora to da ima na umu, inače će se naći u grdnoj nevolji. Sem toga, on je nemilosrdan, svirep, skoro luckast i ne haje za opasnost koliko za lanjski sneg, toliko je uveren u sebe. Mister, mada vas nisam video na delu, moram da vam kažem da imate malo šansi protiv njega, iako mi je poznata vaša reputacija. No, kako procenjujem, vi ćete bez obzira na sve, poći u poteru za njim, je li tako?

— Moram — rekao je Dok kratko.

Muni je opet klimnuo glavom. — Da, Ben vas je jako hvalio kao pravog, karakternog čoveka.

— Nije stvar samo u tome, Muni — rekao je Dok ozbiljno.

— Da, pretpostavljam. Biće da vam se Hilarijeva devojka dopala? — Muni je ispod oka pogledao Holideja.

— Možda.

— Onda krenite kuda ste pošli. Neću vas odgovarati, niti ću čak pokušati da vas odgovorim. Sutra rano ujutru otići ću da posetim starog Bena. Ne bi imalo smisla da je i on pošao u poteru, jer bi vam samo smetao i umanjivao šanse da pronađete krivca, a moglo bi se desiti i da izgubi glavu.

— To bi bilo dobro da učinite. Njemu će sada biti potrebna pomoć — složio se Dok.

— I zapamtite još jednu stvar, Holideje. Rajner nije uvek sa bandom. Većinom jaše sam, što mu izgleda više odgovara, a pomagачe okuplja samo onda kada su mu potrebni. Prema tome, ne tragajte za bandom, nego za pojedincem.

— Hvala vam na savetu — rekao je Dok i pružio ruku.

Muni je prihvatio pruženu ruku i duže je zadržao u svojoj. — Neka je sa srećom, mister. Ako s uspehom obavite zadatak koji ste sebi postavili, vratite se, i ja ću vas častiti pićem. Možda čak i sa dva pića.

Holidej se okrenuo i izašao. Pošao je niz ulicu vodeći konja za sobom, vezao pastuva za privezište ispred saluna i ušao unutra. Popio je dva piva pre nego što se vratio svom Migu i vinuo se u sedlo.

Pogledao je prema zapadu, pažljivo navukao šešir na čelo i poterao konja u kas.

Završeno je sa Vajld Riverom. Boravio je u njemu kraće nego što je nameravao, ali, i tih nekoliko dana bilo je sasvim dovoljno da doživi dva krajnje suprotna fenomena: ljubav kao oličenje života, i smrt kao njegov nepopravivi neumitni kraj. Njegov cilj sada bio je grad Blek Igl i jedan starac po imenu Pap Rajner čiji je sin bio zločinac.

Kao šerif Mos Muni i šerif Džo Mak Kalum je imao oko četrdeset godina, ali je za razliku od Munija

izgledao toliko star, možda samo nešto malo stariji. Kosa mu je još uvek bila tamna, samo tu i tamo prošarana sedim vlasima, sem sasvim srebrnih zalisaka. Lice mu je nosilo žig opreznosti kao kod onih ljudi koji nikada ne veruju u potpunosti ono što im oči prvi put vide. Imao je običaj da dobro prouči čoveka pre nego što bilo rečima bilo gestovima iskaže svoje mišljenje.

Dok Holidej ga je takvog i zatekao kada je ušao u šerifsku stanicu u Blek Iglu. Sedeo je zamišljen, bez reči, zagledan u došljaka, čvrsto stisnutih usana, sa rukama podbočenim ispod krupnog podvaljka. Kad ga je Mak Kalum dva puta odmerio od glave do pete, Dok Holidej je zaključio da je šerifova ćutljiva uzdržanost trajala dovoljno dugo.

— Šerif Mos Muni iz Vajld Rivera me je uputio na vas. Imate li nešto protiv ako sednem?

Mak Kalum je ravnodušno slegnuo ramenima, i Dok Holidej je privukao jednu stolicu i zauzeo mesto pored stola. Mak Kalum je tek tada uklonio ruke sa brade i progovorio.

— Vi mi ličite na kockara, mister. Je li to tačno?

— U životu sam radio dosta stvari, ali moram priznati da sam se poslednjih godina najviše time bavio, šerife.

— Provincijalni kockar ili poznato ime. Ja znam skoro sve zvezde zapadno od Misisipi.

— Pa, kako se uzme. Pre bih rekao poznato ime. Ja sam Džon Henri Holidej, inače sam poznatiji kao Dok Holidej ako vam to ime nešto znači.

— Holidej? — Mak Kalum je živnuo, i po izrazu njegovih očiju Dok je zaključio da je šerif i te kako čuo za njega. — Pa, ko još nije čuo za pustolova i kockara Doka Holideja, neću da dodam još jednu, treću odliku zbog koje ste možda još poznatiji — dodao je zagledavši se u Dokov „kolt“. Pa da, — šestometak sa drškom od slonove kosti na koji se zarezi ne urezuju... inače bi ih bilo dosta — dodao je.

— Ja nisam revolveraš — rekao je Dok hladno.

— Znam, znam, zato i kažem da vam neću dodati onu treću odliku. — Mak Kalum je šmrknuo. — Dakle, poznajete Mos Munija i on vas je poslao meni. Zbog čega?

— Tražim čoveka po imenu Kip Rajner. Muni mi je natuknuo da je ovo Rajnerov rodni grad i da mu ovde živi otac, vlasnik preduzeća za prevoz robe. Računao sam da mi, možda, možete pomoći da pronađem Kipa.

— A zbog čega? — zapitao je Mak Kalum kao uzgred.

— Nameravam da ga ubijem.

Mak Kalum je malo digao obrve, zatim je izvesno vreme ostao ozbiljan pre nego što mu se lice razvuklo u osmeh. — Pa, moram da vam kažem da ovo nije prvi put da čujem takvu izjavu. Možda ćete biti tako dobri da mi kažete zašto hoćete da ga ubijete?

— Naravno — rekao je Dok Holidej isto tako nemarno kao Kalum maločas. Bio je procenio da ga je Mak Kalum već dovoljno izvagao i odredio mu pravu težinu, pa mu je

ukratko ispričao sve pojedinosti događaja u Vajld Riveru, zaključujući sa njegovim žurnim odlaskom iz grada. Mak Kalum, međutim, nije više bio nezainteresovan slušalac. Kada je Dok Holidej završio priču, on je uspravljen sedeo na ivici stolice, lica smraćenog od negodovanja.

— Ubistvo, pokušaj silovanja i pokušaj otimanja stoke! Lepo bogami! Bilo je prilično burno tamo dole.

— Moglo bi se desiti da isto tako bude i ovde — primetio je Dok kao slučajno.

Mak Kalum je opsovao, i počeo da zavrće rukav. Bio je izvesno vreme zabavljen tim poslom, i Dok Holidej je znao da je to jedan od njegovih načina da dobije u vremenu i da razmisli o obaveštenjima koja je dobio. Došao je do zaključka da mu se takav kakav je, Mak Kalum sviđa. Bio je to šerif koji je potpuno vladao sobom.

Posle kratkog vremena, Mak Kalum je ustao, počeo da zavrće i drugi rukav i ne trepćući zagledao se Holideju u oči.

— U redu Holideje, učiniću što mogu. Ali, hoću vašu reč da ćete u ovom poslu raditi preko mene i sa mnom, a nikako sam. Rajnerov otac zaista živi u ovom gradu, ali on vodi jedan ozbiljan i častan biznis, i ponaša se kao pristojan građanin. Ja ga ne optužujem niti osuđujem za postupke njegovog sina, i ne želim da bilo ko drugi to čini.

Dok Holidej je klimnuo glavom. — Nisam došao ovamo da ubijem nekog starca.

— Možda nikoga nećete ni ubiti,

Holideje. U svakom slučaju, neće vam uspeti to što ste odlučili, ako ste mislili da upadnete u grad i počnete pucnjavu. I drugi su pokušali da na taj način likvidiraju Rajnera, ali im to nije pošlo za rukom.

— Meni hoće — rekao je Dok samouvereno.

Šerifove oči su se zamaglile radoznalošću. Laskao je sebi da poseduje sposobnost da ljude proceni i da napravi razliku između hvalisavca i onih koji s razlogom mogu imati poverenja u sebe. Pred sobom je imao u tom momentu visokog, vitkog ali snažno građenog odlučnog čoveka sa nagoveštajem nekog nehaja i prezira u tvrdim sivoplavim očima.

— Nastavimo razgovor o tome uz čašu pića — ponudio je šerif. — Za svih godina od kako sam šerif, saznao sam da se ljudi u zatvoru neprijatno osećaju. To možda ima veze sa njegovim skućenim dimenzijama. Ili možda ljudi ne vole da sebe vide na samo korak dva daleko od ćelije. — Mak Kalum se nasmejao i uzeo svoj šešir. — U svakom slučaju, i ja mrzim tu zgradu. Da bih slobodno disao, potrebno mi je više prostora. Možda ćete reći da je čudno za jednog šerifa, ali tako je.

Dok Holidej je pošao za njim na trotoar ispred zgrade zatvora koja je istovremeno služila i kao šerifska stanica. Kad su se našli jedan pored drugog u hodu trotoarom od iskrivljenih dasaka, Mak Kalum je nastavio da priča sve što je znao o Kipu Rajneru.

— Pratim Rajnerovo kretanje što bolje mogu, Holideje. Ali, to nije ni-

malo lako, jer se većina ljudi boji posledica koje bi mogle zadesiti onoga ko ga prijavi ili donese neko obaveštenje o njemu. Rezultat toga je da su obaveštenja koja dobijam uglavnom neblagovremena, i od male ili nikakve koristi. Ali svejedno, zahvaljujući tim obaveštenjima uspeo sam da upoznam njegove navike. Obično tri puta godišnje on posećuje svog starog. Ne znam koliko su njih dvojica bliski, i da li je stari Pap Rajner unapred obavešten o njegovim dolascima. On uopšte ne govori o svom sinu, čak ni sa mnom.

— To je dosta razumljivo s obzirom na starčev položaj u gradu.

— Ne kažem da nije. Na kraju, normalno je da otac štiti sina. Kip Rajner dolazi kod svog oca obično kad zapadne u veliku nevolju, obično posle neke velike krađe, ubistva ili tako nečeg, sličnog. Pretpostavljam da kad je potraga za njim najveća, on dođe ovde da se odmori, računajući možda da je kuća njegovog oca najsigurnije sklonište. Ali, neće mu biti sigurna ako otkrijem da je tu. Jadna ta devojka, napastvovana i ubijena. Vreme je da ljudi prestanu da aplaudiraju revolverašima, tada ćemo, verovatno, moći da većinu njih sahranimo šest stopa ispod zemlje.

U tom trenutku, Dok Holidej je zaključio da je njegovo mišljenje o šerifu bilo tačno. Mak Kalum je bio častan, dosledan i imao je u sebi ljudskih osećanja. On nije bio, kao što su bili mnogi drugi predstavnici zakona koje je Dok Holidej poznavao, zainteresovan samo za nagradu

i druge materijalne prednosti svog poziva. On je bio posvećen svom pozivu i, kao Mos Muni, imao je osobine da ga je čovek mogao poželeti za prijatelja.

Dok je baš hteo da ga zapita još nešto o Papu Rajneru, kada ga je nešto što je ugledao navelo da stane kao ukopan. Preleteo je pogledom preko ulice do kuće, tačno na drugoj strani. Iz hladovite senke sporedne ulice izašao je visok, kicoški odeven čovek sa sivim „stetsonom“ na glavi. Izašavši na glavnu ulicu pogledao je nezainteresovano gore i dole, a onda ušao u dvorište zgrade.

Dok se mašio revolvera. Videvši njegov pokret Džo Mak Kalum mu je prišao i spustio mu ruku na šaku koja se već dizala.

— Stanite malo, Holideje.

— Da stanem, do vraga! — procedio je Dok besno kroz zube — to je jedan od njih. To je momak o kome sam vam govorio, kicoš koji je jahao sa Kipom Rajnerom.

— Jeste li sigurni?

— Nego šta da sam siguran. Sklonite ruku i pustite me da to pitanje rešim.

— Ne, ne mister. Nemam nameru da to dopustim. Sklonite ruku sa revolvera i saslušajte me. Ja vodim brigu o ovom gradu, i ja to radim na svoj način. Niko neće početi pucnjavu ako ja to ne odobrim i ako nisam siguran da je to u redu.

— Šerife Mak Kalume, uveravam vas da ne grešim. Onaj je jedan od bandita i časti mi, imaće posla sa mnom.

— Čekajte malo Holideje, za pri-

jatelja Vajata Erpa malo ste suviše usijane glave, da ne kažem da ste možda malo neintelegentni. Kuda se uputio moj čovek ako ne u onu kuću koju vidimo? Nije se šunjao oko-lo, već je pošao pravo i otvoreno, je li tako? Prema tome, taj ne misli da ima čega da se pribojava. Budući da je to sve tako, šta mi treba da radimo? Treba jednostavno da pođemo preko ulice, mirno kao da nas ništa nije briga, i kad ga nađemo, vi možete izneti vaše optužbe.

— Pa da saslušamo njegove gole laži — rekao je Dok ironično, ali znatno mirnije, jer je shvatio da šerifovo rezonovanje nije bez osnova.

— Ja sam nezainteresovana strana, a dovoljno sam iskusan da mogu proceniti da li neko govori istinu ili laž, Holideje. Samo nemojte da mi protivurečite u tome. To ne volim. Uzgred rečeno, njegovo ime je Kol Tarner.

— Nije mi uopšte važno kakvo ime nosi nitkov. Jedan od Hilarijevih ljudi, a i sam Hilari, videli su ga na pašnjacima ranča „Roking L”. Zbog toga sam imao neprilika, jer su me zamenili s njim. Oni će potvrditi moju optužbu.

— Gle, sad sam se setio šta mi je palo u oči. Pa, Tarner stasom i odećom neverovatno podseća na vas.

— Brine me vaše kasno zapažanje. Kažem vam da imam ljude koji će potvrditi moj iskaz.

— Ti ljudi su u Vajld Riveru, Holideje, a Kol Tarner i vi ste ovde, to treba da imate na umu. Prema tome, biće vaša reč protiv njegove, mada sam u ovom trenutku

spreman da poverujem da govorite istinu. No, više od svega, zapamtite jedno: činićemo ono što ja kažem i ništa drugo. Za vašu utehu, mislim da bi se Vajat Erp složio sa mnom.

Ledeno oštar odgovor zastao je Holideju na usnama. Morao je priznati da je šerif Mak Kalum bio inteligentan i lukav tip. Procenio je da ga bez pozivanja na Vajata Erpa ne bi poslušao, i u pravom momentu je upotrebio to magično ime za gašenje njegovog gneva. Mada je uvek slušao samo sebe i vladao se samo po svojim načelima, sada je bio pri-tešnjen logikom njegovog razmišljanja. Osmehnulo se i nevoljno odmahnuo glavom.

— U redu, šerife — rekao je i uklonio ruku sa drške revolvera.

Za to vreme, Kol Tarner se popeo uz stepenice do vrata kuće gde su ga sačekali jedna upadljivo lepa mlada žena i jedan stari čovek koji ga je prosto uvukao u kuću.

Dok su prelazili ulicu, Džo Mak Kalum je objasnio. — Tarner s vremena na vreme dolazi i odlazi, kao i Kip Rajner. Kadkad radi za Papa Rajnera u čiju kuću je maločas ušao. Ona devojka, ime joj je Beti Rigli takođe radi za Papa Rajnera u njegovom preduzeću za prevoz robe. Tarner i ona će se uskoro venčati... bar tako zasada stvari stoje. Prema tome, kao što vidite Holideje, kad budete ušli u tu kuću, imaćete da se suočite ne samo sa Tarnerom lično, koji je prilično poznat u ovom gradu, nego i sa njegovom budućom mladom i sa jednim starim čovekom koji će tražiti

da se poštuju njihova prava. Moram da vam skrenem pažnju da je Pap Rajner cenjen među ljudima, a da i Tarner uživa ugled časnog i poštenog građanina.

— Više puta sam se preko nišana revolvera gledao s tim uglednim građaninom — rekao je Dok Holidej sarkastično — i koliko mi se čini, počastio sam ga jednim metkom. Verujem da i sada ima ranu na ramenu.

— Kom ramenu?

— Desnom.

Mak Kalum se osmehnuo. — To ćemo lako moći da proverimo, zar ne? Može se desiti da baš to bude dokaz koji vam je nedostajao. Ali, ako se desi da nema rane od metka, Holideje, mislim da ćete još jednom morati da razmislite o vašoj optužbi. Mislim da vam je jasno da se optužbe moraju i dokazati.

Dok Holidej je kažiprstom prešao po glatko izbrižanoj nausnici. Mučilo ga je nestrpljenje da se što pre dočepa nalickanog nitkova, a čvrsto uverenje da je u pravu, povećavalo je njegovo nestrpljenje u toj meri, da mu je postalo teško da se uzdrži i ne kaže šerifu Mak Kalumu da ide do đavola. Kada je predstavnik zakona ušao u dvorište, Dok mu je rekao. — Čovek koji je pucao na mene, Mak Kalume, čini mi se da je spreman za svaku vrstu akcije.

— Ako je tako, odmah će uvideti da sam i ja spreman za svaku vrstu akcije, Holideje. Pazite vi samo na svoje ponašanje i pustite mene da vodim stvar. Na taj način steći

ćete moje uvažavanje kao pametan čovek koji poštuje red i zakon, i kao osoba koja zaslužuje da joj koliko više mogu pomognem u budućnosti. Ako mi budete proivurečili, ili se čak budete protivili, ili što bi bilo najgore uzmete stvar u svoje ruke, videćete da sam mnogo grublji nego što vam to sada izgleda. Uostalom, zamislite da sam ja Vajat Erp i verujem da će vam to biti mnogo lakše.

Opet lukavi Mak Kalum, pomislio je Dok Holidej i slegnuo ramenima. Pa dobro, imaće dosta vremena da stvari uzme u svoje ruke ako ne bude išlo kako treba. Zasada neka šerif misli da je glavni.

Mak Kalum se popeo uz stepenice, zagladio prsa košulje i bacivši jedan pogled u pravcu Doka, zakucao na vrata. Kada su se vrata malo kasnije otvorila, on je stao ispred Holideja i rekao.

— Zdravo Pape. Imaš li malo vremena?

Dok Holidej je preko Mak Kalumovog ramena ugledao jedno ostarelo lice izbrazdano borama, sa parom duboko usađenih ljutih očiju i čvrsto stisnutim usnama.

— Ne, Mak Kalume, nemam ni trenutka vremena. Uostalom, šta više hoćeš? Ako si na ovakvom danu došao da žvališ o mom sinu, časne mi reči to ćeš strašno zažaliti. Zašto mene i moju porodicu već jednom ne ostaviš na miru?

— Baš to nameravam, Pape — rekao je Mak Kalum učtivo, kao da ga starčeve grube reči ni najmanje nisu izbacile iz ravnoteže. Pokušao

je da pokretom ruke ukloni Papa Rajnera i uđe u kuću, dajući istovremeno Doku znak da čeka, ali, Pap Rajner je čvrsto ostao na svom mestu. Nekoliko trenutaka je netremice zurio u Doka, a onda je skrenuo pogled do Mak Kaluma.

— Ko je sada ovaj, do đavola? Šta hoće? Šta uopšte vas dvojica tražite u mojoj kući?

— Da razgovaramo, Pape, samo da porazgovaramo — rekao je Mak Kalum mirno i učtivo se poklonio nekome u kući.

Dok Holidej je pogledao kroz otvorena vrata i u predvorju ponovo ugledao mladu lepoticu. Lice joj je bilo rumeno od unutrašnje topline, a njene hladne zelene oči smelo su ga premeravale. Video je i Kola Ternera koji je stajao na suprotnom kraju odaje i sipao sebi piće u čašu.

— Čekaj malo, vrag da te nosi Mak Kalume! — povikao je Pap Rajner ljutito. — Nemaš parvo da upadaš u moju kuću. To je protivzakonito. A ja danas nemam vremena da se zamaram s tobom, niti ću dozvoliti da u moj život uneseš nemir. Treba da pripremimo jedan stvarno lep i radostan događaj i neka me nosi đavo ako...

— Neću ti uzeti mnogo vremena, Pape — rekao je Mak Kalum prijateljski, i osmehujući se, pošao prema devojci Beti Rigli. Holidej je zapazio da je sa njenog lica nestalo onog malopredjašnjeg rumenila, i da je izraz zadovoljstva ustupio mesto izrazu zabrinutosti. — Izvinite zbog ovoga, mis Rigli. Kao što sam

rekao, trudiću se da budem što kraći.

Mak Kalum je ušao u predvorje i uputio se Turneru nastojeći da sve vreme bude između visokog kicoša i Holideja. Pap Rajner je ispitivački pogledao Doka Holideja i progundao nešto sebi u bradu. Ali, devojčin brižan izgled sprečio ga je da se dalje raspravlja sa Mak Kalumom. Starac joj je prišao i uzeo je za ruku.

Kol Turner je prineo čašu usnama i srknuo piće. Pokušao je da pogleda pored ogromne Mak Kalumove telesine, ali mu je predstavnik zakona potpuno zatvarao vidik.

— Nisam znao da si se vratio, Tarnere — rekao je Mak Kalum kao da jednostavno konstatuje činjenice.

— Prispeo sam prošle noći — odgovorio mu je Turner.

— Gde si bio?

Turner je začuđeno podigao obrve. — Tražio sam posao za gospodina Rajnera, šerife. Čemu sva ova pitanja?

— Pitanja su zbog pucnjave, okršaja i pokušaja krađe stoke, a isto tako zbog pokušaja silovanja i ubistva jedne devetnaestogodišnje devojke, čiji je otac bio vlasnik tog stada.

Turnerove oči su postale tvrde kao kremen. Iz Betinih usta čuo se kratak uzdah, a Pap Rajner je ponovo pošao prema pridošlicama, ljut zbog njihovih optužbi za koje je smatrao da su izmišljene.

— Slušaj, Mak Kalume — rekao je sevajući očima. — Kakvu si to sada ludoriju smislio? Zar nemaš nikakvog poštovanja prema žen-

skom svetu? Kako se usuđuješ da pred ovom devojkom pominješ takve stvari? I na kraju, kakve veze imaju sa nama događaji kao taj o kome si govorio.

Mak Kalum nije obraćao pažnju na njega, već je najhladnokrvnije posmatrao Tarnera. Primetio je iznenadni drhtaj Tarnerovih usana, i skoro neprimetno poigravanje zenica u lukavim očima. Ali, pre nego što je Mak Kalum stigao da iskoristi prednost stvorenu izenađenjem, Tarner je progovorio.

— Zaista, kakve to veze ima sa mnom, Mak Kalume?

— Možda ima mnogo veze, Tarnere. Reci mi, kako je tvoje rame?

Tarnerovo lice se, neprimetno zatleglo. — Boli prilično. Ali kako ste doznali za to?

— Znam ja i mnogo drugih stvari sem toga, Tarnere — rekao je Mak Kalum. A ima i nekih stvari koje sam radoznao da saznam... kao na primer u vezi s tim ramenom. Zaradio si kuršum, je li?

Tarner je klimnuo glavom i ponovo pokušao da pogleda pored predstavnika zakona, ali, Mak Kalumova široka ramena i dalje su onemogućavala kicošu da vidi Doka Holideja. Na drugoj strani, Beti je uputila Holideju pogled pun pažnje, čudeći se kakva veza može postojati između njega i Kola Tarnera. Priča o ubistvu mlade devetnaestogodišnje devojke iznervirala je, jer je znala da šerif Džo Mak Kalum nikada nije prebrzo donosio zaključke i da nije bio od onih ljudi koji

bi iznosili nepromišljene i neosnovane optužbe.

Dok Holidej je hladno izdržao devojčin pogled, ali, kada se Pap Rajner okrenuo ulazu s očiglednom namerom da od Holideja zatraži objašnjenje za Mak Kalumovo ponašanje, pustolov je ušao na vrata i stao nasred sobe. Kol Tarner nije mogao prikriti šok koji je Holidejevo prisustvo izazvalo u njemu.

— Da — rekao je Dok Holidej mirno i sa puno sigurnosti — vi ste onaj čovek, mister, napadač u kicoškom odelu kockara koji mi je zadao onolike muke u Vajld Riveru.

Tarner je liznuo suve usne, uzvrpoljio se od nelagodnosti i spustio čašu na sto. Dok je bacio pogled na starca i zaključio da je starac spreman da napravi gužvu.

— Nikada vas u životu nisam video — rekao je Kol Tarner čvrstim glasom. — Jeste li vas dvojica došli ovamo zbog toga da biste ispričali da ja imam neke veze sa nekim zločinom ili zločinima u Vajld Riveru?

— Ja sam upravo dojahao otuda, Tarnere — rekao je Dok Holidej. — Pre nego što sam napustio taj grad, odneo sam unakaženo telo jedne devojke njenom nesrećnom ocu. Doznao sam da vaš prijatelj Kip Rajner potiče iz ovih krajeva, pa sam došao ovamo.

— I šta sad hoćete? — uporno se pravio lud, Tarner.

— Šerif je čuo moje optužbe. Ako hoćete da ih ponovim do pojedinsti, mogu to vrlo lako da učinim.

— Vi ste poludeli — rekao je Tar-

ner. — Godinama nisam bio u Vajd Riveru, a Kipa Rajnera nisam video mesecima. Pre nego što iznesete optužbe koje će vam, uveravam vas, doneti mnogo neprilika, mislim da bi trebalo da sami sa sobom u svojoj glavi rasčistite neke stvari.

— To rame — rekao je Dok — koliko duboko je moj metak ušao u meso. Prodrimalo vas je prilično, ali, ne verujem da ste ozbiljno ranjeni, jer inače ne biste bili u stanju da me držite prikovanog dok je Rajner odjurio za devojkom. Ako niste znali, on je kasnije stigao u brdima, zlostavljao je i na kraju ubio.

Beti Rigli je kratko glasno kriknula i zanela se unazad, kao da je neko udario, i na kraju je udarila o sto i jedva se zadržala da ne padne. Lice joj je bilo blede kao kre-
da.

Pap Rajner je nešto ljutito promumlao i stisnutih zuba jurnuo na Holideja. — Prokletniče, šta to govoriš? Hoćeš da kažeš da je moj sin... — Rajner je zamahnuo da pesnicom udari Holideja u lice, ali je pustolov primio udarac na nadlakticu, a onda zgrabio Rajnera za ruku, izvio je i odgurnuo od sebe.

Tarner je priskočio i zamahnuo pesnicom, ciljajući u Holidejevu bradu. Dok je izmakao glavu unazad i izbegao udarac, a onda je zadao jedan jak levi direkt Tarneru u bradu. Tarner je poleteo nazad kao bačen iz katapulte, odbio se od zida i ponovo nasrnuo, i vitlajući levom rukom, dok je desnu držao savijenu u gard. Po držanju i otpor-

nosti kojom je primio udarac, videlo se da nije početnik u pesničenju.

Beti je još jednom kriknula. U međuvremenu, Rajner je povratio ravnotežu i ponovo jurnuo na Holideja, ali je naletio na Mak Kalumovu raširenu ruku. Predstavnik zakona ga je jednostavno odgurnuo i sprečio da se umeša.

— Nosi se Mak Kalume, nosi se u pakao! — povikao je starac promuklim glasom. — Časne mi reči, ovaj put si otišao suviše daleko. Ovo dvoje mladih su se našli ovde da bi se dogovorili o venčanju, a ti si našao u sebi dovoljno drskosti i bezobrazluka da...

— Zaveži, Rajnere — dobacio mu je Mak Kalum stavljajući se između Holideja i starca. Dok se Rajner upinjao da prođe pored Mak Kaluma, Tarner je ponovo nasrnuo na Doka Holideja. Beti je bila prinuđena da posmatra. Videla je kako je Dok odjednom bez ikakvog napora skočio u stranu. Ozbiljan izraz njegovog lica ohladio je devojkicu.

U uzanim granicama prostori-
je, nije bilo mogućnosti za primenu borilačke veštine ili iskustva, ali su za to brzina i refleksi mogli nešto da znače. Iako je Tarner bio nekoliko santimetara viši, i možda koji kilogram teži od Holideja, ovaj ga je nadmašio hitrinom i elastičnošću. Odbio je jedan Tarnerov udarac levom, a drugi prihvatio ispod desne mišice, i stiskom ruke zadržao Tarnerovu uklještenu. Zatim je levom zadao udarac u pleksus, a Tarner je kratko zastenjao. Dokova pesnica je ponovo sevnula i još jednom pogo-

dila Tarnera ispod srca. Turner se zgrčio i Dok Holidej mu je pustio ruku. Kada se kicoš još više savió, Dok Holidej mu je dodao još jedan „svong” ispod potiljka od koga se Turner srušio.

— Dobro, sada je dosta, mister — rekao je policajac kada se Dok Holidej sagnuo da digné onesvešćenog Tarnera sa poda. — Dobio je što je tražio i dosta!

Dok Holidej ga je pogledao ljutito i odmakao se od Tarnera. — Nema potrebe da me opominjete, šerife, ja nikada ne mlatim čoveka koji leži. Hteo sam samo nešto da vidim.

— Bili ste se zahuktali, a to ponekad skupo staje.

— Kad je u pitanju ova hulja, onda cena nije važna — rekao je Dok trljajući pesnicu šakom. — Provežite ga onda vi.

Mak Kalum je prošao pored Holideja, sagnuo se i smakao Tarnera košulju sa ramena. Kada je ugledao zavoj, klimnuo je glavom Holideju i obratio se Rajneru.

— Niko ne tvrdi da si saučesnik u onome što se dogodilo van ovog grada, Pape, ča mi da si znao nešto o tome. Ali, shvatićeš da sam u pravu, i da ne treba da se mešaš. Holidej je došao kod mene i ispričao mi neke stvari. Kada je video da Turner ulazi u ovu kuću izjavio je da je on jedan od napadača i tvrdio je da ga je ranio u okršaju u blizini Vajld Rivera. Kao što vidite Turner je zaista ranjen u rame.

Beti i Pap Rajner su stajali nemo. Devojka je s nevericom prelazila

pogledom sa Doka na Tarnera, a stari je nemoćno stiskao pesnice.

— Sem toga — nastavio je Mak Kalum — Holidej tvrdi da je ovaj Kol Turner zajedno sa Kipom i još trojicom pokušao da otme stoku sa ranča „Roking L” u Vajld Riveru. Holidej kaže da je trojicu napadača ubio, ali da su Kol Turner i Kip Rajner pobjegli. Kasnije je, kaže, tvoj sin ubio jednu devojku, kćerku tog rančera.

Beti Rigli se sručila u stolicu i ostala da sedi, zureći u Doka Holideja. Ali je Pap Rajner, kada je prvi šok zbog optužbi protiv njegovog sina prošao, ponovo počeo da mahnita. Dograbiivši vaz u sa police Pap Rajner je jurnuo na Mak Kaluma.

Šerif je hladnokrvno sačekao da mu se starac približi, a onda mu udarcem ruke u kojoj je držao neprimetno izvučen revolver, izbio vaz u ruke i odbacio ga nazad do suprotnog ugla odaje. Pap Rajner je udario o zid, odbio se, napravio dva klimava koraka i srušio se na pod.

VI

Beti Rigli je pritrčala Papu Rajneru, ali su njeni naponi da ga podigne ostali bez uspeha. Digla je glavu i ljutito pogledala Doka Holideja.

— Šta mislite da ćete dobiti kad dolazite sa takvim lažima? Sve što ste izjavili svakako nije istina. Kol nikada nije bio u Vajld Riveru, to vam je rekao, i ja mu verujem. A ovaj stari čovek, zbog vaših zlobnih laži o njegovom sinu, doživeo je naj-

teži udarac u svom životu. Slušajte, reći mu u lice da mu je sin ubica i... izopačeni nasilnik, to je baš previše!

— Sve što sam rekao, mis Rigli, apsolutna je istina — rekao joj je Holidej. — Tarner je jedan od ljudi koje sam video. Učestvovao je u pokušaju krađe i kasnije. Isto važi i za Kipa Rajnera, njega su prepoznali neki ljudi koji su bili sa mnom. Pratio sam njegov trag do brda i mesta gde sam našao devojku. Sve su to očigledni dokazi koji se teško mogu pobijati.

— A jeste li sigurni da je... da je baš hteo... — Beti je zastala i lice joj je pobledelo još više. — Možda ste nešto pogrešno procenili.

— Znam dobro šta govorim — rekao je Dok.

— Ja verujem Holideju, mis Rigli — obratio se Mak Kalum devojci. — Žao mi je što se sve ovako desilo, i žao mi je što sam udario Papa, jer to nisam želeo. Ali, vreme je da sazna da je odgajio opasnog krvoločnog psa.

— Ne! — zavapila je Beti. — Ja sam upoznala Kipa. Razgovarala sam s njim. On je često bio sa nama uprkos vašem stalnom uhođenju i vašim pokušajima da ga ubijete. Ako neki mlad čovek stekne glas da je dobar u upotrebi revolvera, vi ćete ga odmah optužiti za sve zlo koje se desilo. To nije pošteno.

— U slučaju Kipa Rajnera, madam — rekao je Mak Kalum hladno — imam predosećaj da je optužen samo za deo onoga što je učinio. On je vrlo rđav čovek, to je jasno, i

ukoliko se pre trgnete iz sna, utoliko bolje za sve koji su s njim u vezi uključujući i vas. No, šta je tu je. Ja sam obavezan da vršim svoju dužnost, i to ću učiniti. Holideje pomozite mi da dignemo Tarnera.

Kada su šerif i Holidej pošli prema Tarneru koji je počeo da se miče na podu, Beti je povikala. — Šta nameravate da učinite s njim? Gde ga vodite?

— Nameravam da ga zatvorim u ćeliju, moram i da ga tamo zadržim do suđenja. Holidej ga je optužio za zločin i pomaganje u zločinu, i ja ću prikupiti dokaze i izjave ljudi koji su bili sa Holidejem u vreme kada su zločini učinjeni. Recite Papu Rajneru da me može potražiti u stanici kad god želi, gde ću mu dati sva objašnjenja koja bude tražio. Ali, ako pokuša da mi pravi neprilike, strpaću i njega u zatvor.

Beti je ogorčeno pogledala Mak Kaluma, a onda je ljutitom raspamteo pogled skrenula prema Holideju.

— I šta će biti s njim kad budu iznete sve njegove laži? Hoće li mu biti dozvoljeno da mirno odjaše?

— Ako laže, madam, što ja lično ne verujem, onda će imati meni da položi račune i časne mi reči, u tom slučaju će zažaliti što me je ikada sreo. A i sud će reći svoju reč za klevetu i lažne optužbe — rekao je Mak Kalum i prišavši Doku Holideju podigao sa poda još uvek ošamućenog Tarnera.

Odjednom je Beti priskočila Holideju, i opatila mu šamar. — Svinjo, lažljiva svinjo! — povikala je.

Dok je sevnuo očima i prebledeo, ali je ostao miran. — Imate sreću, madam, što ste žena i što ste izbežumljeni od očajanja. Oprostiću vam zbog toga ovaj vaš besmisleni ispad — rekao je hladno. — Želim vas što ste zapali u loše društvo. Jednoga dana videćete da sam bio u pravu.

— Odlazite! — zavništala je Beti. — Odlazite! Ne želim više ni sekunda da vas gledam!

Dok Holidej je slegnuo ramenima i gurnuo Tarnera pred sobom. Pap Rajner se u međuvremenu osvestio i držeći se rukama za glavu pokušao da se dignu sa poda. Kada su se vrata zatvorila za Holidejem, Mak Kalumom i Tarnenom, on se preko scobe doteturao do stola i stenjući sključio se u stolicu. Beti je pohitala da mu stavi mokru hladnu krpu na izbornano čelo.

Pap je žestoko trgao oblogu sa čela i bacio je prema odaji. — Gde su odveli Kola, devojko?

— U zatvor. Šerif Mak Kalum namerava da ga tamo zadrži da suđenja.

— Namerava, je li? E, to ćemo još videti. Kažem ti da je ovaj put Mak Kalum prešao sve granice dozvoljenog. A i onaj nalickani lažljivac što ga je napumpao. Videće obojica da neću čekati i dremati dok neki smrdljivi skitnici ispreda laži o mom dečaku!

Rajner je odgunnuo Beti u stranu i kao oluja se stušio u kuću. Kada se vratio, u ruci je nosio opasač sa revolverom.

Beti Rigli je sa zebnjom posmatrala dok je starac proveravao da

li je revolver pun. — Šta to nameravate da učinite, mister, Rajnere?

Rajner je širom otvorio ulazna vrata i da li od odsjaja sunca ili od unutrašnje vatre, oči su mu pakleno zasijale. — Šta nameravam da učinim? — zapitao je. — Nameravam da učinim mnogo šta, devojko, budi sigurna u to. Za tebe bi bilo bolje da ostaneš ovde i paziš na porudžbine za prevoz. — Niko više nikada neće mog dočaka nazivati ubicom. Rešio sam da tome jednom za svagda učinim kraj.

Rajner je odtutnjao na verandu, a Beti je ostala da stoji kao zaleđena lica prekrivenog šakama. Ono što je za nju počelo kao srećan i izvanredno radostan dan, odjednom je postalo najstrašnije iskušenje koje je doživela u životu. Zaluđena očajanjem sključkala se u stolicu, a na oči su joj grunule suze.

Taj prokleti Holidej. Zaprepašćivala je i čudila njegova neverovatna zloba. Sledeći put, kada ga bude videla, prirediće mu daleku težu scenu od običnog šamara.

Zagnjurila je glavu u šake i zajecala gorko.

Kol Tarnen je stajao i čvrsto držao rešetke ćelije, vitak, elegantan u pristalo skrojenom tamnom odelu. Crne kose, tamnih očiju i pravih ortalica, izgledao je krajnje otmeno.

Dok Holidej je sedeo za šerifovim stolom i pratio pogledom Mak Kaluma koji je preturao po natrpanim

policama i fiokama dok nije našao komad olovke i list čistog papira. Ovlaživši vrh olovke ustima, Mak Kalum je nogom dogurao stolicu do stola i seo.

— A sada mi recite imena ostalih ljudi koji su bili sa vama? — rekao je. — Poslaću poruku Mosu da ih sakupi i uzme njihove izjave.

Dok Holidej je zaustao da kaže njihova imena, kad se Turner javio iz čelije. — Uzalud samo gubite vreme, Mak Kalume. Ne mogu da znam razlog zbog čega, ali Dok Holidej laže i pravi budalu od vas. Ja sam nedužan, i ako imate pameti i strpljenja da me saslušate ja ću to i dokazati.

Mak Kalum je lagano digao glavu i prodorno pogledao Turnera. — Slušam — rekao je.

Turner je povukao revere svog kaputa i ispravio kragnu. Jedan kraj okovratnika košulje bio mu je iskidan, i on je kako se činilo, bio više zainteresovan time nego činjenicom da je u zatvoru. Najzad je rekao:

— Bio sam dole oko granice i tražio posao za Rajnerovo preduzeće. U mojoj sobi u zgradi preduzeća imam beležnicu sa imenima ljudi sa kojima sam ugovarao poslove. A što se tiče Vajld Rivera, Transportna kompanija nema tamo poslovnih veza, i nemamo nameru da se u tom pravcu širimo. Nisam video Rajnera više od godinu dana i kako sam onda mogao da budem s njim?

— Prošao je ovuda pre četiri meseca — primetio je Mak Kalum.

Turner se iznenadio. — Zaista? Pa, moguće da jeste, ali ja ga ni-

sam video. Mene interesuje samo moj posao i pošten put kroz život. Namjeravam da se oženim, i zašto bih se, do đavola, podijao u neke sumnjive poslove i upadao u neprilike zbog kojih mogu da nastradam. Vi znate Beti. Sigurno vam je poznato koliko je ona divna devojka. Zar ne bih bio najveća budala na svetu kada bih je ispustio, zbog nekoliko pišljivih dolara.

Mak Kalum je spustio olovku i počeo da premešta predmete po stolu, dok nije našao svoju lulu i duvankesu. Istresavši lulu počeo je polako da je puni.

— Pričaj — rekao je.

Turner je mrsko pogledao Doka Holideja i nastavio. — Taj čovek je došao ovamo sa pričom o nekom orkšaju i tvrdnjom da me je ranio u desno rame. A ja kažem da to nije tačno. Ako proverite u Glori Kriku, Mak Kalume, lako ćete saznati da sam se tamo učešao u tuču većih razmera. U stvari, skoro tuce ljudi zadobilo je povrede od mekih Teksašana koji su se napili i tražeći zabavu po svaku cenu, pripucali iz pištolja. Je li vest o tome doprla do vas?

— Pročitao sam nešto o tome — rekao je Mak Kalum.

Turner se dodimnuo rukom po rame. — Eto tako sam zaradio mesak. To tane sasvim sigurno nije došlo iz revolvera čoveka koji želi da vas uveri da je hrabar i vešt toliko da je mogao da ubije trojicu protivnika, a dvojicu drugih natera u bekstvo. Turner se nasmejao. — On kaže da

je Kip pobegao. — Predstavlja sebe da je bolji na revolveru od Kipa. On je neki veliki laf.

— On je rekao šta je imao da kaže, i sad je njegova reč protiv tvoje — rekao je Mek Kalum. — Što se tiče ostalog, ja ću proveriti u Vajld Riveru gde poznajem ljude. Glori Krik je grad kroz koji prolazi mnogo lupeža, i ne mogu da se oslonim na ono što otuda čujem.

Tarner je stegao metalne šipke i pesnice su mu pobezele. — Ali znate mene, Mak Kalume, a tu skitnicu ste tek sreli.

Mak Kalum je ustao ponovo liznuo vrh olovke i zagledao se u papir kao da nešto razmišlja. Zatim se okrenuo i pogledao Tarnera. — Ima još nekoliko stvari koje sam hteo da te pripitam, mister. Pošto imaš dovoljno vremena, nadam se da nećeš imati ništa protiv da mi odgovoriš.

— Pitajte šta hoćete, Mak Kalume. Moj iskaz stoji.

Predstavnik zakona je tu tvrdnju prihvatio kratkom klimanjem glave. — Kao prvo, gde si našao novac koji si uložio u Rajnerovo preduzeće? Pre nego što si se ti pojavio, Pap Rajner je kuburio sa jednim rabatnim starim teretnim kolima koji je morao sam da vozi. Za dve i po godine, koliko si ti ovde, preduzeće je mnogo napredovalo. Rajner je kupio dvojica nova kola i deset konja i ima dvojicu najmljenih vozača. Kao drugo, Mak Kalum je upitljio Tarnera u oči — za čoveka koji je u jedan posao uložio dosta novca vraški mnogo odsutan.

Tarner je stegao vilice a očni kapci su mu se suzili u tanke prereze. — Ja zarađujem novac, Mak Kalume, i to ga vraški mučno i teško zarađujem — rekao je. — Kad posao ovde utanji, ja odlazim i tražim nešto drugo što donosi prihod. Šta ima lošeg u tome.

— Ništa, ništa — rekao je Mak Kalum — samo to da se više transportno preduzeće mnogo brzo razvija, zar ne? Pitao sam se da li možda još neko šalje novac. Možda, na primer, Kip Rajner.

Tarner je pobledeo. — Do vraga, Mak Kalume, hoćete po svaku cenu da dokažete ono što mislite.

— Samo pokušavam da rasvetlim stvari, Tarnere. Obavešten sam da Rajner s vremena na vreme navraća kući, i da ti nisi neprijateljski raspoložen prema njemu.

— Ja sam u poslovnim odnosima sa njegovim ocem, Mak Kalume! Šta očekujete od mene, da pozovem šerifa kad Kip dođe kući u posetu?

— On je ubica, i za njime je raspisana poternica — posetio ga je Mak Kalum.

— Ja ne znam ništa o tome, Mak Kalume, i ne želim da znam. Šta Kip radi, to se tiče samo njega i možda njegovog oca. Što se mene tiče, ja imam svoj posao, nameram da se oženim finom devojkom koju Rajner toliko voli da je usvojio. Očekujete li od mene da se suprotstavim tim ljudima, da izda one koji su mi poklonili poverenje?

Mak Kalum je slegao ramenima. — Ako želiš da znaš šta poštteni građani treba da misle o jed-

nom ovejanom zločincu, Tarnere, treba samo da dođeš i pročitaš poternicu koje imam za Kipa Rajnera. Treba, takode, da načuljiš uši i oslušneš priče koje se s vremena na vreme čuju a njemu i priče o pljačkama, ubistvima, zverstvima i izopačenim nevaljastvima svih vrsta.

— Lažne glasine — promrmljao je Turner.

— Nešto možda jeste — priznao je Mak Kalum. — Ali, u svakom slučaju, nešto od toga je istina. — Mak Kalum je duboko uzdahnuo i stavio papir pred Holideja dodajući — Ispišite imena. Ovo me je već umorilo.

Prošao je preko odaje do ćelija i njegovo držanje se odjednom promenilo. Umor i nezainteresovanost su nestali, i umesto toga, na šerifovom licu se pojavio izraz preteće odlučnosti pred kojom je Turner nehoćice ustuknuo korak dalje od gvozdenih rešetaka. Šerif je upro prstom prema svom zatvoreniku.

— Ako se pokaže da su Holidejeve tvrdnje tačne, Tarnere, ja ću njegovim optužbama dodati još ovo. Ti si se povezao sa Kipom Rajnerom i pomažeš mu u većini njegovih poduhvata. Ti si veza između njega i njegovog oca. Njegov otac prima veliki deo njegove pljačke, a možda stari ne bi to činio kad bi znao. Pretpostavljam da Kip zna da njegov otac ne bi primio ni jednog centa kad bi znao odakle novac dolazi. Zato se on povezao s tobom i sada tvojim posredstvom pomaže svom ocu. Kako ti to zvuči Tarnere?

Dok Holidej je pažljivo motrio Tannerovo lice. U njegovim očima sevnulo je ogorčenje. Tražio je na njegovom licu crte prikrivene krivice, ali Turner se dobro kontrolisao.

— Nemać dokaza — rekao je Turner.

Mak Kalum se neprimetno osmehnuo i vratio se svom stolu. — Videćemo, Tarnere, videćemo. Ti samo sedi tu i razmišljaj. Ako se pokaže da su Holidejeve optužbe tačne, onda ćeš se ti naći u istom položaju sa Kipom Rajnerom i podjednako odgovoran kao i on za sva ubistva i pljačke koje je počinio. Nikako ne bih voleo da budem u tvojoj koži, ako bi se to dokazalo, mister, zato što volim ovaj grad, i želim da ga držim čistog od hulja kakav je Kip Rajner. Uživacu da te obesim na najbližem drvetu, mister.

•

Dok Holidej se spremao da ustane, kad su se vrata šerifske stanice naglo otvorila i propustila unutra namrgođenog Papa Rajnera, praćenog gomilom građana. Zauzevši samouveren, zapovednički stav, Rajner je pokazao prstom ćeliju u kojoj se nalazio Turner.

— Otvori to Mak Kalume. Ova besmislica je otišla suviše daleko.

Mak Kalum je za trenutak netremice pogledao starca, a zatim je ozbiljnim pogledom prešao preko lica građana. Ravnodušno je završio pisanje na komadu papira i tek onda

lagano ustao. Nije progovorio ni reč, pre nego što je kao slučajnu protrijao rukavom šerifsku značku na svojim prsima.

— Šta ovo treba da znači — zapitao je nabusito.

— Znači tačno to što vidiš, Mak Kalume. Ja u ovom gradu imam prijatelje koji već više ne mogu da gledaju kako me zlostavljaš zbog mog sina. Oni znaju da to radiš već godinama, ali sada, kada si počeo da se mešaš u život moje usvojenice i njenog budućeg muža, dobrog, radnog čoveka kakav se Tarner dosada osvedočeno pokazao, mi mislimo da je vreme da dobiješ po prstima. Ako želiš da veruješ u laži nekog skitnice koga je neki slučajan vetar donio ovamo i koga niko od nas ne zna, niti poznaje, umesto da prihvatiš reč jednog cenjenog člana društvene zajednice, onda je krajnje vreme da mi uzmemo stvar u svoje ruke i kažemo ti da se nosiš do đavola!

Prilazeći vratima na kojima su stajali nezvanj gosti. Džo Mak Kalu se smeškao. Češkao se po podvaljku koji je uokvirivao njegovu široku bradu i zastao je samo da se šeretski osmehne Doku Holideju. Zatim se vrteći glavom uputio pravo prema Papu Rajneru.

— Pape, ti si pod starost sasvim pobrljavio.

Rajner ga je pogledao nesigurno. Pre nego što je mogao ma šta da progovori, Mak Kalum ga je dočepao za okovratnik košulje. Bez trunke napora digao ga je sa poda i zamahnuo njime prema onima koji su stajali pozadi. Nastalo je hitro zamicanje. Onda je šerif bacio Pa-

pa Rajnera na grupu, i nekoliko njih oborio. Konačno je stao na vrata raširenih nogu i sa rukama na kukovima povikao.

— Da ponovimo još jednom, saslušaću svakoga od vas ko je voljan nešto da kaže. Ali, ovaj put hoću da čujem nešto pametno, ili se može desiti da mi padne na pamet da vas sve strpam u zatvor zbog remećenja mira i reda u službenim prostorijama.

Mlatarujući rukama u nastupu nemogućnog besa, Pap Rajner je nastojao da se iskobelja ispod jednog glomaznog čoveka okruglastog lica. Pošto mu je uspeo da ga odgurne, popravio je košulju na prsima i bolje namestio opasač na mršavim kukovima.

— Do sto đavola, Mak Kalume, sada si me stvarno doveo do besnila — zauriao je. — Ja ću...

— Ti ćeš da zavežeš gubicu, to bi ti bilo najbolje, Rajnere. Za koga, do vraga, dižeš sebe kad se usuđuješ da upadaš u moju kancelariju i urlaš kao lud? Ja održavam red i mir u ovom gradu. Zar ne možeš da utuviš to u tvoju tupavu glavu? — Mak Kalum je prišao stepenicama i čušnuo još jednog građanina sa trotoara na ulicu. — To važi i za vas ostale — presekao je kroz zube. — Za tebe Besterbaj, i za tebe Jung, i tebe Smit i tebe Mak Nalti. Šta do vraga mislite da ste učinili time što podržavate jednog starog šašavka protiv mene? Je li vam obećao besplatno piće ili dobru nadnicu na nekom od njegovih teretnjaka? Gubite mi se s očiju i ne približavajte se ovoj zgradi. Tarner je u ćeliji i ta-

mo će ostati. Sledeći koji bude hteo da o tome raspravlja, trebalo bi da bude spreman da učini mnogo više od običnog babiljanja. A sad odbijte! Gubite mi se s očiju!

Građani su u gomili napustili trotoar ispred šerifske stanice. Pap Rajner je odmerio ljutito. Kada su se neki od njih, gledajući Mak Kaluna ovčijim poslušnim pogledom, okrenuli da pođu, Rajner im je doviknuo.

— Neka vas nosi vrag. Zar ćete dopustiti da ostane na tome. Sledeći put će vam reći kad smete da pijete, a kad ne smete. Postao je suviše glasan za svoj položaj, eto šta je. Turner nije ništa učinio. Bio je dole oko granice i posećivao poslovne prijatelje, tražio posao da bi vama omogućio da zaradite. Zar ćete ga sada izdati samo zato što je neki skitnica kao Holidej došao i...

Mak Kalum je raspalio ručardom po leđima starog Papa Rajnera i ovaj se ponovo pručio po zemlji. Kliznuo je nekoliko stopa ležeći na trbuhu, a onda se digao na kolena, obrisao prašinu sa ruku o košulju, i okrenuvši se, mašio se bedra i revolvera.

Mak Kalum je primetio taj pokret i potegao revolver. Dok Holidej je bio iznenađen brzinom kojom je gredosija potegao. Mak Kalumov revolver bio je uperen na Rajnera pre nego što je starac izvukao svoj „kolt“ iz futrole. Razdraženost i ljutina ogledali su se na Rajnerovom licu.

— Rajnere, čisti mi se s očiju i više da te nisam video u mojoj blizini! — Rekao je Mak Kalum. — Ako mi danas, noćas ili u bilo koje

drugo vreme prirediš makar najmanju nepriliku, pravićeš Turneru društvo u zatvoru. A sada se čisti.

Gomila je u nedoumici počela da se razilazi vukući noge po drvenom trotoaru. Pap Rajner ih je još jednom sa prezrenjem pogledao, a onda se njegova ruka spustila na dršku revolvera.

— Ne! — kriknula je Beti Rigli sa druge strane ulice. — Ne, mister Rajnere, molim vas nemojte!

Pap se okrenuo i za trenutak je pogledao tmurnim pogledom, a onda je digao ruku sa revolvera. — Još ćemo se mi razgovarati o ovome Mak Kalume — promumlao je. — Kažem ti da je došao kraj tvoje vladavine u ovom gradu. Ja ću biti taj koji će ti skinuti tu značku.

Mak Kalum nije rekao ništa. Kad se Rajner udaljio vukući noge i trljajući rukom lakat koji je u padu povredio, Džo Mak Kalum je duboko uzdahnio. Dok Holidej mu se pridružio na vratima i promrmljao.

— Čini mi se da sam vam napravio dosta neprijatnosti, Mak Kalume.

— Ne — odgovorio je Mak Kalum. — To je ionako moralo doći. U poslednje vreme po mišljenju nekih ljudi željnih senzacija kao što su ovi što ste ih maločas videli, u gradu je bilo suviše mirno. Većina od njih s vremena na vreme dobiju od Rajnera neki posao, pa su računali da treba da mu budu lojalni, naročito kada je u pitanju suprestavljanje predstavnika reda i zakona. Ali, ne brinite, sve što mogu, to je da galame. Oni su obične ovčice. Ali, šta je sa vama, Holideje? Šta vi planirate da radite?

— Mislim da će biti najbolje da popijem jedno pivo i razgledam grad. Računam da želite da ostanem u gradu dok ne utvrdite još neke činjenice o ovome.

— Dok ne dobijem izveštaj od Mos Munija, želim da ostanete. To ne bi trebalo da traje više od nekoliko dana. Pazite na sebe, mada ne očekujem da će ona gomila praviti neke ispađe.

— Paziću — rekao je Holidej. — I hvala vam.

— Nemate potrebe da mi zahvaljujete, mister. Samo vršim svoju dužnost onako kako mislim da je najbolje.

Dok Holidej se udaljio praćen Mak Kalumovim pogledom. Išao je lagano trotoarom i razgledao grad koji mu se sve više sviđao. U sveže poslepodne izgledao mu je kao najmirnije naselje koje je video za poslednjih nekoliko godina. Dvorišta kuća bila su čista i uredna, fasade trgovina sveže obojene, a na obe strane ulice trotoar su od sunca štiti- le velike pokrivke od šarenog platna. Korita za napajanje stoke izgledala su čista da je iz njih čovek mogao piti i sve je u dugom nizu kuća izgledalo uredno i ljupko kako se samo poželeti može.

Dok Holidej je na kraju ušao u salun. Barmen je bio krupan mlad čovek dobroćudnog izgleda, živahnih očiju i dugačkih brkova koje je imao običaj da povremeno zagladi rukom. Dok je spustio novčić na te- zgu.

— Jedno pivo.

Barmen je klimnuo glavom i do- neo piće. Pružajući ga Doku, nag- nuo se preko tezge i šapnuo. — Ne-

mojte dozvoliti da vas uznemiri ono što se desilo u šerifskoj stanici, mi- ster Holideje. Ima nas u ovom gra- du dosta koji se ne slažemo sa Raj- nerima, mada, koliko ja mislim, starog Papa ne treba osuđivati za postupke njegovog sina. Ali da zna- te da nije mnogo veselo kad u grad navrate tipovi sa nisko pripasanim revolverima, sa jasnim namerama da nađu njegovog sina i prospu mu creva. U mom poslu čovek mora da bude mnogo pažljiv kako postupa. Ne bih voleo ako bi neki od tih uvrteo sebi u glavu da sam prija- telj Kipa Rajnera, ako shvatate šta hoću time da kažem.

Dok je dobro shvatio šta barmen hoće da kaže. Zaključio je, takođe, da bi barmen mogao da bude do- bar izvor obaveštenja ako bi mu se pružila prilika. Ali, pošto nije hteo da bude umešan u gradske intrige i govorkanja, uzeo je svoju čašu i prišao stolovima za igranje karata. Naslonivši se na zid, stao je da po- smatra igru. Nekoliko pogleda na- govestilo mu je interesovanje igra- ča za njega, ali, kako Dok nije po- kazao želju da se uključi u igru, ig- rači su nastavili da se kockaju.

To je i Doku Holideju odgovara- lo. U tom trenutku, želeo je da bu- de sam.

VII

Po hrapavom, promuklom glasu i ljuljanju, Dok Holidej je u krup- nom čoveku odmah prepoznao iza- zivača nereda.

— Ti si, dakle, taj dasa koji je napravio silne neprilike i gužvu.

Dok je pogledao punačkog mom-

ka pretećeg lica. — Ja se zovem Dok Holidej, mister. Da li vam to nešto znači?

— Znači mi mnogo, skitnice. Ja sam prijatelj Kola Tarnera.

— To je vaša stvar. — Dok je stavio čašu na jedan prazan sto i u očima snažnog čoveka primetio prvi odsjaj osećaja nesigurnosti. Zatim je dodirrom lakta u rebra uklonio nasrtljivca od sebe. Prošao je lagano pored njega gledajući druge stvari i druge ljude oko sebe.

Zadnja vrata saluna bila su širom otvorena i na njima su stajala dva čoveka i kroz stisnute očne kapke gledali u pravcu njega. Pored šanka je stajao Pap Rajner sa čašom viskija u ruci i lukavim osmehom na usnama. Pozdravio je Doka Holideja klimanjem glave i rekao.

— Sad ćemo da vidimo ko je gazda u ovom gradu. Drži ga Mak.

Dok Holidej je čuo bat koraka iza sebe. Deliće sekunde kasnije došao je udarac, ali ga je Dok u okretu blokirao levom rukom, a zatim se sagnuo i uspravljaajući se, zadao udarac desnom. Kad je njegova pesnica pogodila koščatu bradu, on se nasmešio, iako je u celoj ruci osetio bol. — Ispratio je pogledom snažnog čoveka koji se zateturao i srušio na kočkarski sto prekidajući igru, a onda se okrenuo Rajneru.

— Imate li još neku ovakvu beb, Pape?

Rajner je hitnuo čašu prema njemu. Holidej se sagnuo i priskočio. Dograbio je mršavo prevoznikovo telo i jednim energičnim zamahom digao ga na šank. A tada je čuo neko komešanje na zadnjim vratima. Okrenuo se i instiktivno odmerivši

pravac zadao jak udarac u vrhu brade jednom napadaču što je ova ga odbacilo na drugog napadača. Dok Holidej je priskočio pored šanka, udarcem čizme izbio nogu ispod napadača koji je pokušavao da ustane, a onda nastavio prema zadnjem izlazu koji je vodio u dvorište ispunjeno noćnom tamom.

Rajner je povikao. — Mak Nalte vrug te odneo, zar ćeš mu dozvoliti da se tako provuče? Rastrgni ga! Nateraj ga u bekstvo.

Dok Holidej je primetio da je Rajner vikao i besno mahao rukama, ali, ipak je izabrao da ostane sedeći na šanku. Uprkos žučnim povicima, Dok je u Rajnerovim očima primetio iskru obožavanja.

Prošao je kroz vrata i ušao u dvorište. Zastavši u mraku pomislio je na Džoa Mak Kaluma koji ga je dosada bezrezervno podržavao. To je bio Mak Kalumov grad, grad koji je držao gvozdenom rukom. Šerif očigledno nikome nije dozvoljavao da pravi nered. Zato je Dok izašao da bi eventualnu tuču izvukao napolje gde niko nije mogao biti ozbiljno povređen i gde nije mogla biti pričinjena materijalna šteta.

Prvi napadač je trčeći došao u dvorište. Dok ga je pustio da mu priđe, a onda ga je dočekao udarcem pete u vrh brade. Čovek je pao, a Dok je pritrčao, pritisnuo ga petom.

— Miruj! — naredio mu je oštro.

Više zaprepasčen Holidejevom drskošću nego dejstvom udarca nasrtljivac se nije maknuo.

Sledećeg napadača Dok je dograbio za ruku i skoro ležernim zahvatom ruke samo ga zavitlao dalje do

ograde dvorišta. Od dobijenog ubrzanja, napadač je tresnuo o ogradu i nastalo je lomljenje drveta. Dok se okrenuo da dočeka sledećeg napadača, ali vrata saluna su ostala prazna. Holidej se onda sagnuo, digao oborenog napadača sa zemlje i prislonio ga uz zid saluna.

— Kako se zoveš, mister.

Čovek je zbunjeno obrisao rukom nos iz koga je curila krv i promrmljao. — Mak Nalti. Džej Mak Nalti.

— Džeje, počeo si da mi ideš na nerve — rekao je Dok i tresnuo ga pesnicom u vrh brade. Kada se Mak Nalti omlitavio, Dok ga je pustio da padne na zemlju. Do tog momenta, drugi napadač se iskobeljao iz polomljene ograde i krenuo na Holideja.

Dok je sačekao da mu priđe, a onda mu mirno rekao. — Zar ti Rajner toliko mnogo znači? I Tarner takođe?

— Oni su mi prijatelji. — Promrmljao je gradlija i zastao.

— Šteta — rekao je Dok Holidej.

Napadač je jurnuo na njega, i Dok ga je dočekao kolenom u rebra. Gradlija je zastenjao i presamitio se. Dok mu je zadao jedan „svong“ u desnu slepoočnicu i gurnuo ga da na nogama koje su podrhtavale kao da su od gume, otetura do ograde. Ovaj put je napadač proleteo kroz polomljene daske.

Dok Holidej je protrljao pesnicu rukom i odmerenim korakom se vratio u bar. Rajner je stajao naslonjen na šank pijuckao i smeškao se. Kad je video Doka Holideja starac je ispustio čašu.

— Rajnere ja nastojim da svakom

čoveku oprostim kad prvi put pogreši. Ovo je bila tvoja prva greška. Pošalji još jednom ove hulje protiv mene i ja ću ih prebiti. A sada, bolje bi bilo da pošalješ po lekara i da smestiš svoje prijatelje u postelju. I više mi se nemoj prečiti na putu.

Pap Rajner je zinuo. Pogledao je pored Holideja. Ali, pošto se iz dvorišta ništa nije čulo niti je neko promolio lice, starac je napustio svoje mesto pored šanka i vukući noge prošao pored Holideja.

Videvši njegovo izbezumljeno lice, Dok Holidej ga je uhvatio za okovratnik košulje i glasno rekao, tako da ga je mogla čuti sva publika u salunu. — Rajnere, Tarner je kradljivac stoke, a možda i gore od toga. A tvoj sin je hulja najgore vrste. Postaraću se da Tarner bude obešen, a onda ću potražiti tvog sina i prosuću mu utrobu. Učini što ti je volja, ali moj ti je savet da zaboraviš da si me ikada video. Što se tiče devojke, reci joj da potraži nekog drugog čoveka. Ovaj što ga je odabrala dugo neće biti na slobodi.

Pap Rajner je za momenat stajao bez pokreta, a onda je besno jurnuo na Holideja i ovaj je bio prinuđen da ga uhvati za obe ruke i stegne mu ih uz telo. Držao ga je tako bespomoćnog i obratio se ostalim gostima u salunu.

— Ovo važi i za sve ostale u gradu. Ja odgovaram samo šerifu Mak Kalumu. Ako mi bilo ko bude zadao glavobolju može očekivati da dobije ovo što su dobile one dve bu-dale, možda čak i gore.

Rekavši to, Dok Holidej je odgurnuo Rajnera preko ograde i pod uda-

rom njegovog tela kartaški sto se ponovo srušio. Dok Holidej je ostao na svom mestu sa rukama na drški revolvera. Ali, pre nego što je još nešto rekao, jedan od napadača, neki krupan momak je jetko ubacio.

— Do đavola, Holideje, ostavi nas na miru, hoćeš li?

— Kad budem video da su me svi razumeli, mister — odgovorio mu je Dok.

— Gledaj dao to bude što pre, možeš li? Mi želimo samo da igramo karte. Drugo nas ne interesuje.

— Onda igrajte.

Kartaroš je klimnuo glavom. — I hoćemo, Holideje, svi mi to i hoćemo. Samo nas ostavi na miru, i mi ćemo tebe ostaviti na miru. Nas se ta stvar ne tiče.

Holidej je netremice prešao pogledom po ostalima. Ljudi koji su pre kratkog vremena bili spremni da se upuste i bilo kakvu raspravu koja bi iskrsnula u salunu, stajali su ukrućeni, opuštenih ruku oborenih očiju. Dok Holidej je znao da ih je pobedio. Prišao je ponovo do šanka i bacio novčić na tezgju.

— Jesam li još uvek dobrodošao, barmene?

— Ne vidim razloga zašto ne biste bili, mister Holideje — rekao je barmen i primeo mu natočenu čašu piva. Zatim je natočio sebi jedan viski i nazdravio mu. — Kompliment u ime ove firme, mister Holideje. Nemamo sreću da svakog dana pirka takav hladan povetarac kao danas.

Pap Rajner je u međuvremenu bio prišao zadnjim vratima. Videvši svoje ljude opružene na zemlji on se okrenuo.

— U redu, videćemo šta će se od sada desiti. Ti si hteo borbu, Holideje i časne mi reči dobićeš je. Poslaću po mog dečaka i on će doći. Onda ćemo videti koliko si čovek i koliko ćeš ostati pri svojim lažima i svojim pesnicama. Videćemo šta ćeš imati da kažeš kad pogledaš u cev njegovog pištolja.

Dok Holidej je uzeo čašu i otpio gutljaj piva, a starac je kao oluja jurnuo u dvorište i nestao u tami noći. Barmen je zaustio da počne da govori, ali mu je Dok mahnuo rukom da ćuti. Iz ranijeg iskustva je znao da u gradu kao što je ovaj, jedno ne treba da učini, a to je da postane član neke stranke. Odlučio je da ostane sam za sebe, čak ako bi to značilo da se udalji od Mak Kaluma. Šerif je imao svoje brige, a on svoje.

Kip Rajner će možda uskoro doći na poziv svog oca. A to bi, rekao je Dok sebi, bilo nešto najbolje što bi se moglo desiti. Završio je svoje piće, pozdravio barmena rukom, i izašao u noć.

*

Kada se na putu ka svom pansionu Dok Holidej pojavio u blizini šerifske stanice, na prostoru ispred stanice stajala su dva čoveka. Mak Kalum je izgledao zabrinut zbog nečega, a onaj drugi čovek sa njim, naslonjen na ogradu verande, izgledao je takođe brižan. Duboke bore brazdale su njegovo ostarelo lice.

— Imate li malo vremena, Holideje? — zapitao je Mak Kalum.

Dok Holidej im je prišao. — Da šta želite?

Onaj drugi čovek se uspravio, okrenuo i naslonio na ogradu zadržavši ruke iza leđa. Bio je mršav i visok, s opuštenim ramenima. U svoje vreme, pomislio je Holidej, stara olupina je morao biti čovek prilične snage i izgleda. Čak i sada je imao izgled čoveka koji gleda pravo ispred sebe i koji je u stanju da se sam brine o sebi.

— Ovo je Tom Šarp, Holideje, Moj zamenik.

Dok je klimnuo glavom. Šarp je učinio isto, ali je istovremeno dobro osmotrio Dokovo lice, a onda njegov stas i opšti izgled.

— Tom je bio van grada, obilazio je rančeve na donjim pašnjacima — rekao je Mak Kalum. — Imali smo tamo neku gužvu. Kauboji su se potukli zbog dve mlade dame.

— Dame? — rekao je Šarp.

Mak Kalum se osmehnuo. — Dobro, mislim da ih možemo tako tretirati, bar dok tačno saznamo ko su i čime se stvarno bave. Nema smisla slušati govorkanja.

— One nisu nikakve dame — rekao je Šarp suvo. — Kad bih se ja pitao, ja bih im naredio da se spakuju i otputuju. Nije na svom mestu da dve žene takvog soja kampuju na potoku, šetaju se skoro gole i navode kauboje da se tuku kao besomučni.

Mak Kalum se i dalje smeškao. — Bolje da budu na potoku van grada nego u gradu, Tome. Je li tako?

Tom Šarp je slegnuo ramenima i nastavio da zuri u Holidejevo lice. Mak Kalum je rutinski pogledao gore i dole niz ulicu, a onda se celom šakom počeo po potiljku i vratu. Uzdahnuo je duboko.

— Čuli smo da je dole u salunu bilo neke gužve, Holideje. To bi moglo da ima neke veze sa vama, je li tako?

Dok Holidej im je ispričao kako se odigrala tuča. Izgledalo je da Mak Kalum nema ništa protiv, ali je Šarp rekao. — Vi ste, dakle, taj čovek koji je izneo silne optužbe protiv Tarnera, je li?

— Tako je.

Šarp je značajno pogledao Mak Kaluma koji je rekao. — Tom ima neke novosti za vas, Holideje. U toku njegovog obilaska, naišao je na dvojicu kauboja koji su tvrdili da su videli Kipa Rajnera. Kažu da je projahao nedaleko od njih. S njim su bila tri čoveka, po izgledu sve neki opasni razbojnici. Kauboji smatraju da su se Rajner i njegvi ljudi uputili u ovom pravcu.

— Pa šta? — zapitao je Dok.

— Hoću da kažem da se Rajneru neće dopasti što je Tarner u zatvoru i što će mu biti suđeno, mislim, neće mu se dopasti ako je Tarner zaista ono što vi tvrdite da jeste.

— On je to što kažem — ponovio je Dok.

Tom Šarp je promrmljao nešto sebi u bradu, a onda se obrati Doku. — Jest li sigurni Holideje? Savim sigurni?

— Gledao sam ga u oči kad smo izmenjivali kuršume, a i posle, zameniče — rekao je Holidej.

Na njegovo iznenađenje, Tom Šarp je prihvatio njegovu tvrdnju bez ikakvih komentara. — Onda će biti đavolski teško sprečiti starog Papa Rajnera da se umeša. Do đavola mislim da ima pravo da voli svog sina, ne bi bio čovek od krvi i

mesa ako ga ne bi voleo. Ali, kada je u pitanju Kip, Pap je potpuno slep, on jednostavno neće da veruje u priče o Kipovim zločinima. Čak ni ja ga nisam mogao uveriti da su bar neke od tih priča istinite. — Šarp je odmahnuo glavom. — Ne, ja mislim da ne treba da brinemo za onu zmiju Tarnera, već za staroga Papa. Ako njegov sin dođe u grad i počne da pravi neprilike, Pap će sasvim sigurno podmetnuti vrat pod sekiru.

— Vreme je da shvati šta je šta — rekao je Mak Kalum.

— Tačno — rekao je Šarp. — Ali, znaš i sam kako je s tim starcem. On nikako ne veruje da je njegov sin ubica, misli da je samo divalji i neobuzdan. Od Kitovog banditizma on nema nikakve koristi, siguran sam u to. Moramo da tog starog glupana spasemo od njega samog. Za Tarnera ne dajem ni pet para, i smatram da je ona Riglijeva suviše dobra za njega. Kip Rajner zaslužuje ono što će ga snaći, bilo šta da to bude. Ali, stari Pap, to je drugo, njega moramo da zaštitimo.

— Učinićemo sve što možemo, ali u granicama razuma — rekao je Mak Kalum.

Tih nekoliko kratkih reči reklo su Doku Holideju sve što je želeo da zna o šerifu i njegovom pomoćniku. Bliski prijatelji zaključio je, ljudi koji će jedan drugom pomoći do krajnjih granica.

— Ipak, nemoj da zaboraviš kako stvari stoje, Tome — nastavio je Mak Kalum. — Od samog početka kod Tarnera je bio vrlo blizak sa Kipom Rajnerom. O tome imamo dovoljno evidencije. Sem toga, on je

investirao dosta novca u Papovo preduzeće, toliko novaca da se može smatrati za ortaka. Po mom mišljenju, nešto od tog novca, ako ne sve, dolazi od Kipa Rajnera, koji želi da se na taj način oduži svom ocu.

— Pap za to ne zna — ostao je uporan Šarp. — Smeo bih da se kladim u godišnju platu.

— Može biti da ne zna — prihvatio je Mak Kalum i duboko uzdahnuo. Prišao je lagano do vrata zatvora i proverio šta radi Tarner. — Ako je tačno da je Kip Rajner na putu ovamo, postoji mogućnost da je to zbog toga što je čuo za Tarnerovu ženidbu.

Šarp je klimnuo glavom. — Šta imaš na umu, Džo.

— Ti ćeš čuvati Tarnera a ja ću motriti na Rajnerovu kuću. Na neki način, Kip Rajner će se svakako pojaviti. Kad se to desi, zaboravićemo kako se Pap Rajner oseća, i lupićemo što jače možemo tog revolveraškog psa. Slažeš li se Tome?

Šarp je stegnuo usne i oči su mu potamnele od dubokih misli. Provuкао je ruku kroz retku sedu kosu. — Pa, slažem se Džo. Samo stari Pap, on to neće...

— Ne možemo da vodimo računa o tome, Tome. U ovom momentu moraš da zaboraviš svoja osećanja prema starom prijatelju. Prošlost je prošlost. Sada je važno da dočepamo Kipa Rajnera. U slučaju da dođe da oslobodi Tarnera, mislim da nam neće trebati više nikakav dokaz o Tarnerovoj vezi sa Kipom — Mak Kalum se obratio Doku. — A šta je sa vama, mister. Imate li nekih planova.

— Planova imam dosta, a glavni

plan mi je da Rajnera i Tarnera vidim na vešalima ma da sam ovamo došao sa namerom da ih ustrelim. No to ostaje za kasnije. Sada mi je glavno da se ispavam.

Mak Kalum je digao obrve. — Nađam se da ne očekujete više nikakvih neprilika s onim budalama iz saluna.

Dok Holidej je slegnuo ramenima. — To će oni odlučiti, zar ne. Ako se ponovo pojave, srediću ih kao i prvi put.

— Mak Naiti je uvek bio čovek sa gorčinom u srcu, čovek koji ne zaboravlja zlo koje mu je naneto. On sebe smatra za nešto veliko, za „glavnog“ u ovom gradu, mada bih ja sasvim mirno spavao čak i ako bi on izjavio da će me ubiti. Taj čovek jednostavno nema petlju kad naiđe na pravog. Ipak, neće mu se dopasti što ste ga srediili pred očima celog grada.

— Šta će mu se sviđati, a šta mu se neće sviđati, to je njegova stvar i baš me se nimalo ne tiče — rekao je Dok Holidej i Šarp ga je još jednom obuhvatio pogledom potajnog divljenja.

Klimnuo je glavom u znak pozdrava za laku noć i uputio se gornjem kraju grada. Ostavio je konja u dvorištu šerifske stanice smatrajući da će mu za jednu noć biti sasvim dobro. Sutra će već videti gde će ga smestiti, a isto to će videti i za sebe. U mislima se vratio na Doru Hilari i scenu u brdima, kada je našao mrtvu. Rajner! Mržnja prema tom malom zlikovcu se još produbila i Dok se zakleo da neće ni prebijene pare dati na to da li će se Pap Rajner isprečiti na putu njego-

ve osvete ili ne. Nije osećao čak ni sažaljenje prema staroj kljusini. Po njegovom mišljenju Pap Rajner nije bio ništa drugo nego obična budala zaslepljena ljubavlju prema svom sinu.

Dok Holidej je ušao u pansion, platio sobu za tu noć i popeo se uz stepenice. Kasnije u toku noći možda će neko doći da ga poseti, ali malo je verovao u tu mogućnost. Više ga je brinuo sutrašnji dan, ali, ne toliko da bi ga ta briga sprečila da zaspi nekoliko minuta pošto je spustio glavu na jastuk. Opreznosti radi, zaspao je sa revolverom na prsima.

VIII

Dok Holidej se odjednom trgao iz sna. Rukom je čvršće stegao dršku pištolja i pogledom obuhvatio mračnu odaju.

U daljini je zamirao echo revolverskog pucnja, ali istog trenutka, sa drugog kraja grada, dopro je prigušeni odjek revolverске brze paljbe. Holidej je skočio iz kreveta i brzo navukao odelo. Još nezakopčane košulje žurno je napustio sobu i izašao napolje. Na ulici je zastao u nedoumici, jer je začuo još jednu salvu hitaca. Dosta jak vetar hladio mu je snom ugrejano telo i odnosio na drugu stranu zvuk pucnjave. Uputio se zatvoru, prosudivši da je paljba dopirala iz tog pravca.

Bio je u pravu. Pored zgrade zatvora, pojurio je jedan konjanik i ispalio nekoliko metaka u zid pored prozora. Vrata šerifske stanice bila su otvorena i iz unutrašnjosti je na ulicu dopirala svetlost petrolejke.

Uz zid odaje na podu je ležao Tom Šarp i pucao iz „vinčesterke”. Dok Holidej je potrčao prema zatvorskoj zgradi. Ali, kada je već bio samo desetak metara daleko iz sporedne ulice pored zatvora, na njega je porjurio drugi konjanik. Meci iz konjanikovog revolvra zviznuli su oko Holidejeve glave i ramena, i on se glavačke bacio na verandu ispred zatvorske zgrade. Otkotrljao se preko verande do zida i ustao, pritiskujući okidač revolvra. Plamen revolverskih hitaca je obasjao ulicu. Konjanik je zamlatarao rukama iznad glave, glasno kriknuo i klonuo na vrat konja koji je zastao u trku. Konj je zanjištao, ukopao se zadnjim nogama u tlo i skoro pao, a onda je povratio ravnotežu i jurnuo u sumanut trk. Konjanik je kliznuo iz sedla, udario ramenom o zemlju, prevrnuo se nekoliko puta sa ramena i glave na noge, kao cirkuski klovn i uz tup zvuk tresnuo u prašinu.

Holidej ga je držao na nišanu, ali je u tom trenutku pored zgrade projurio treći konjanik pucajući iz pištolja. Zatim je poterao konja u trk niz ulicu.

Prvi konjanik je, međutim ponovo projurio pored zgrade i već se okretao da se vrati u svoj zaklon u sporednoj ulici, kad je Tom Šarp istrčao iz zgrade u nameri da mu preseče odstupnicu. Za trenutak se šerifov pomoćnik našao obasjan svetlošću petrolejke i Dok je već hteo da ga opomene da se čuva, kada je stari posrnuo pod kišom kuršuma. Pao je grudima na trotoar od dasaka, hrabro pokušao da digne revolver i nastavi da se bori, a onda je klonuo, i više se nije pomerio.

Džo Mak Kalum je dotrčao iza zadnjeg kraja zatvorske zgrade i pripucao iz pištolja. Dok je jasno video njegovo lice. Na njemu je prepoznao izraz mržnje i pretnje, izraz čoveka spremnog da pogine i ubije, ako drugog izlaza nema. Konjanici su se, međutim, okupili u jednoj sporednoj ulici, nastalo je kratko dogovaranje, a onda su odjurili iz grada. Dok Holidej je potrčao do mesta gde je na trotoaru ležao šerifov pomoćnik. Sekund kasnije, Mak Kalum mu se pridružio. Ne obazirući se na Holidejevo prisustvo, kleknuo je pored sedokosog čuvara zakona i digao mu glavu sa zemlje. Jedan pogled na dubokim borama izbrazdano lice, i Dok Holidej je znao da je Šarp mrtav.

Dubok uzdah oteo se iz Mak Kalumovih grudi. Spustio je na zemlju glavu svog starog pomoćnika i uspravio se. Okrenuo se na petama, lica bledeg od uzbuđenja. Besnim pogledom ošinio je niz ulicu po oblaku prašine koji se digao i zaklonio kao zavesom odlazak dvojice konjanika. Topot kopita lagano je zamiirao u daljini.

Dok Holidej je prišao vratima šerifske stanice i pogledao unutra. Bled u licu, Kol Tarnere je stajao u čeliji i grčevito stezao rešetke.

— Loša stvar, Tarnere — rekao mu je Dok. — Loše za tebe. Ubili su Šarpa.

Tarnere je zinuo, a oči su mu upale dublje u očne duplje. Više nije izgledao kao lep čovek. Odmahnuo je glavom i promrmljao nešto što Dok nije dobro čuo, jer je već bio napolju. Pridruživši se Mak Kalu-

mu, rekao je. — Pogodio sam jednog od njih.

— Video sam i hvala vam za to, Holideje. Vrag me odneo, iznenadili su me. Ipak ne osuđujem sebe previše, jer su napali bez ikakvog predznaka, pojavili su se iz noći kao da su pali s neba. Sve je bilo mirno, neverovatno mirno. Pošao sam da obidem konja iza zgrade, i neko me je udario po glavi, pa sam pao ošamućen. Nisam mogao sprečiti Toma da istrči napolje.

Dok Holidej je tek tada primetio da je Mak Kalumova košulja krvava na ramenu. Bio je ne samo okrznut po glavi nego i ranjen. Ali, kada je Dok pošao da mu pregleda ranu, ovaj je odmahnuo rukom i pošao ka mestu gde je van domašaja svetlosti iz zgrade ležao ubijeni napadač.

Mak Kalum ga je kratko osmotrio, a onda je pozvao Doka Holideja da mu pomogne. Između njih dovukli su bliže svetlosti glomazno telo poginulog, i nadneli se nad njega. U njih su staklasto zurile beživotne Mak Naltijeve oči.

Mak Kalum je opsovao. Zatim su se začuli koraci ljudi u trku i s obe strane grada siluete građana počele su da ispunjavaju ulicu. Mak Kalum je stajao bez pokreta, kao sleđen, pogleda prikovanog za Šarpovo krvavo, nepomično telo. Shvatajući da je Mak Kalum na ivici suza, Dok Holidej se okrenuo. Zatim je Mak Kalum duboko uzdahnuo i čvrsto stegnuo vilice. Pogled mu je pao na najbliže radoznalce koji su već pristizali i obrecnuo se na njih.

— Ne prilazite. Ne možete ništa više da pomognete. Kasno je.

Oštrina njegovog lasa naterala je

dolazeće građane da zastanu. Među njima je bio i barmen koji je bučno pokušavao da ugura košulju u pantalone. Portir u pansionu, sasvim obučen, jer je do duboko u noć bdeo u očekivanju gostiju, stajao je odmah iza njega. Sem njih dvojice, Dok Holidej je prepoznao jednog od igrača karata čiju je igru prekinuo ranije te večeri, i par drugih gostiju koji su se povukli kada su Beterbaj i Mak Nalti upali u salun i započeli tuču.

U tom trenutku, žureći suprotnim trotoarom na mesto okršaja, je došao Pap Rajner. Seda kosa mu je lepršala na vetru. Rajner je dopreo do zadnjih redova okupljenih posmatrača i progurao se kroz masu. Kada se gomila čutke razdvojila da ga propusti, on je zastao kao paralisani britkim Mak Kalumovim pogledom.

— Šta, šta se desilo Mak Klaume? — zapitao je Pap Rajner.

Džo Mak Kalum je pokazao na mrtvo telo Toma Šarpa. — Evo šta se desilo, Rajnere. — Zatim se okrenuo i pružio prst prema krvavom Mak Naltijevom telu položenom pored zida šerifske stanice. — I ono tamo.

Rajner je pogledao, trgao se kad je prepoznao Šarpa, a kada je video Mak Naltiju, u grlu mu je zastao uzvik iznenađenja. Pogledao je ponovo Mak Kaluma i s nevericom odmahnuo glavom. — Ne — rekao je napeto. — Ne.

— Da — rekao je Mak Kalum. — Ostani tu gde si. — Šerif je prišao nekoliko koraka bliže gomili. Glas mu je zvučao mirno, ali odlučno. — Vi ostali možete se vratiti svojim kućama. Ovde nemate šta da radite

niti možete da pomognete. Ne vidim koristi od angažovanja potere, jer je još noć. Idite kućama i prospavajte do jutra.

Mak Kalumov glas je autoritativno odjeknuo ulicom, i građani su se odmah povukli ne prozborivši ni reči protesta. Mak Kalum je digao Šarpovo telo sa trotoara i poneo ga unutra. Na sredini sobe je zastao kao da se dvoumi, i ljutito presekao pogledom Tarnera pre nego što je uzeo ključ od ćelija. Otvorivši slobodnom rukom jednu praznu ćeliju, ušao je unutra i pažljivo položio Šarpa na ležaj. Zatim je izašao i tresnuo vrata ćelije za sobom. Zastao je još jednom pred Tarnеровом ćelijom i mrko odmerio bledog zatvorenika.

— Sve dublje i dublje, Tarnere — rekao je. — Sad si toliko duboko upao da se nikada nećeš iščupati, makar imao kandže na rukama.

Znoj je orosio Tarnereovo bledo lice, i on je progutao vaćuh kao riba na suvom. Zatim je šerif uneo unutra i Mak Naltijevo telo, a zatim su ušli Dok Holidej i na kraju Rajner. Dok je izbacio prazne čaure iz svog revolvra i stavio nove metke u magacin. Pap Rajner vukući noge prešao je preko odaje i zbunjeno prišao ćeliji u kojoj je ležao Šarp.

— To nije učinio moj sin — promucio je. — Kunem se da to nije on učinio. On je znao koliko smo se mi voleli Tome, znao je što smo mi u stanju da učinimo jedan za drugog. Ti i ja... proveli smo zajedno dugo vremena... skoro ceo život... i...

— On te više ne može čuti, Rajner — rekao je Mak Kalum oštro.

On je mrtav, ubili su ga ljudi koje si ti poslao.

Rajnerove ruke su pustile gvozdenе rešetke i on se brzo okrenuo, drhteći kao prut. Odmahnuo je glavom prema Mak Kalumu i rekao. — Ne, Džo, ja to nisam organizovao, tako mi bog pomogao nisam, moraš mi verovati. Ono u salunu protiv Holideja, da, ali ne i ovo. Nisam video Mak Naltija od kako ga je Dok Holidej nokautirao, kunem ti se.

Mak Kalum je gricnuo usne. — Možda je Mak Nalti uvrteo sebi u glavu da treba da pomogne Tarneru, šta misliš? Možda je zaključio da mora da uzme stvar u svoje ruke. Možda je odjednom postao samoinicijativan, čovek koji celog života nije doneo ni jednu makar malo važnu odluku?

Pap Rajner je vukući noge prišao Kalumu. — Džo, moraš da mi veruješ. Ni za šta na svetu ne bih naneo Tomu nikakvo zlo.

— On je u svakom slučaju mrtav, a ubili su ga tvoji prijatelji, Rajner. A sada, gubi se do vraga odavde, i gledaj samo svoja posla, jasno? Tarnер će morati da dođe na sud, makar mi to bilo poslednje što ću učiniti u životu. A ako bilo ko, ti, tvoj sin ili neki od tvojih nevaljalaca pokuša da me spreči u tome, časne mi reči doći će do takvog krvoprolića kakvo u životu niste doživeli. Odlazi odavde i gledaj da nam se životni putevi više nikada ne ukrste.

Pap Rajner je ustaknuo uplašeno, jer je sa svakom izgovorenom reči Mak Kalumov bes rastao sve više. Slučajno je pogledao u pravcu Tarnерove ćelije. Videvši strah na kico-

ševom licu, on se grozno namrštio. — Jesi li bio tamo, u Vajld Riveru, momče? — zapitao je.

Tarner je obrisao znoj sa čela. — Rekao sam vam, mister Rajnere, rekao sam vam već toliko puta da je trebalo da ste to do sada shvatili. Pojma nemam šta se događa.

— Događa se da neko misli da te oslobodi, Tarnere — prasnuo je Mak Kalum. — Ako to nije ovaj Pap Rajner, ko bi drugi mogao da bude? Šarp je dobio obaveštenje da je Kip Rajner u ovoj oblasti. Nagadaš li šta to znači?

Tarner je ćutao i krišom stiskao pesnice.

— To znači da je čuo da si u nevolji, i da je računao da ne može starog prijatelja i ortaka u razbojničkom poslu da ostavi da trune u zatvoru, dok ne ode na vešala. Možeš li pomisliti nešto drugo, mister?

— Vi ste sve izvrnuli po vašoj želji, šerife — rekao je Tarner. — Da niste poverovali jednoj lažljivoj skitnici, ništa od svega ovoga ne bi se desilo. Otkuda bih ja, paklenog mu pakla, mogao da znam ko šta misli i ko smatra da ste pogrešili, a ko ne smatra. Ovaj napad je mogao da izvede svako ko misli da ste pogrešili. A što se tiče Kipa Rajnera, Kip i ja nikada nismo imali nikakvih zajedničkih poslova i, ponavljam, nisam ga video već mesecima.

Pap Rajner se udaljio od Tarnerove ćelije zamišljeno žmireći očima. Pogledao je Mak Kaluma ali mu je bilo jasno da ma šta što bi u tom momentu mogao da kaže, ne bi moglo ublažiti Mak Kalumovo ogorčenje protiv njega i njegovog sina. Pogledao je i Holideja i bore na čelu

su mu postale još dublje. Onda su mu ruke pale niz telo. Ramena su mu klonula, i on je pognute glave izašao.

Dok je primetio. — Trebalo bi da pozovete lekara da vam pogleda ranu, Mak Kalume. Ne biste smeli da pustite da rana ostane neprevijena.

— Sam sam. Neko mora da pazi na zatvorenika.

— Ja ću otići da ga pozovem. To-liko mogu da učinim za vas.

Mak Kalum se nije usprotivio. Dok je izašao i uputio se u pravcu kuće doktora Višera. Deset minuta kasnije, vratio se sa lekarom. Pošto je očistio i preovio Mak Kalumove rane, Višer je otišao. Tek što se on udaljio, Mak Kalum je pogledao Doka.

— Trebalo bi pokopati Mak Naltija i Šarpa, Holideje.

— Da, ali, tu vam ne mogu pomoći, jer nisam ukopnik. Imate li ukopnika u gradu?

— Imamo. To je gradski berberin koji se u isto vreme bavi tim poslom. Lepo bi bilo od vas da ga obavestite, jer ja ne mogu da se maknem oдавде ni za sekund.

— Dobro učiniću i to, ali, recite mi šta sada imate u glavi. Ne možemo ovako čekati sto godina. Nešto važno preduzeti.

— Poslao sam telegram za Vajld River. Sačekaćemo odgovor.

— Mak Kalume, vi niste bili u Vajld Riveru, a ja sam bio. Mos Muni je dobar čovek, ali on u gradu ima previše posla. Proći će možda nedelje pre nego što dobijemo odgovor. Ako mene pitate, ja mislim da treba poći tamo.

— Ne mogu da ostavim zatvore-

nika. Ako bih ga sada ispustio iz šaka, nikada ne bih mogao sebi da oprostim. A sada, kad je Šarp mrtav, teško da bi se neko prihvatio rizika da ga čuva, pogotovu što se čulo da je Kip Rajner u okolini.

— Onda ga povedite sa sobom. To bi bilo najbolje. Pazite, ko vam garantuje da je ovde u zatvoru siguran. Vi ste sami, a ne zna se koliko bandita vodi Kip Rajner. Jeste, rečeno je da ih ima četvorica, ali taj broj se lako može povećati. Prema tome, jedini pametan izlaz je pobeći odavde i to što pre.

Mak Kalum se počeošao po bradi. — Hoćete li i vi poći sa mnom za Vajld River? — zapitao je.

— Hoću — prihvatio je Dok Holidej spremno — ako krenemo još noćas, iz ovih stopa. Do izlaska sunca, ostavili bismo grad daleko iza sebe.

Mak Kalum je duboko uzdahnio. — Mislim da je to najpametnije što u ovom momentu mogu učiniti — složio se.

Dogovor između Doka Holideja i Mak Kaluma obavljen je tiho, tako da Tarner nije ništa čuo šta su razgovarali. Kada je Mak Kalum izašao da se pripremi, Dok Holidej je prišao odeljenju sa ćelijama. Tarner je još uvek oborene glave stajao pored rešetaka. Kada je začuo korake, digao je glavu. Videvši ko mu prilazi zubi su mu sevnuli u keženje puno ubilačke mržnje.

— Dočepaću te jednog dana, Holideje, budi siguran. Dočepaću te i ubiti, makar mi to uzelo ceo život.

— Ceo tvoj život, Tarnere, može trajati vrlo kratko. Razmisli o tome.

Tarner je nastavio da psuje. —

Izvući ću se ja iz ovoga, videćeš. Još uvek je jedini dokaz tvoja reč protiv moje reči, a u ovom gradu i pokrajini ima ljudi koji će se zauzeti za mene. Nećeš uspeti da dokažeš optužbu.

— Dokazaću sve čim stignem u Vajld River — rekao mu je Dok Holidej. — Jesi li spreman za put?

Tarner je začuđeno digao obrve. — Put?

— Za pola časa polazimo. Posle dva dana bićemo u gradu gde će još ljudi moći da potvrdi moju priču. Onda ćeš odgovarati ne samo za ubistvo Dore Hilari, mister, nego i za ubistvo Toma Šarpa. Konopac, Tarnere, to će biti kraj tvojih zločinačkih mahinacija. Kad se bolje razmislim, to ti čak bolje priliči nego da završiš sa metkom iz mog revolvra u srcu.

Poslednja kap krvi nestala je iz Tarnerevog lica. Prodrmao je rešetke ćelije i procedio. — Časna reč Holideje, ubiću te.

— Sačuvaj dah za posle — rekao je Dok Holidej i izašao pred šerifsku stanicu. Video je da u Rajnerovoj kući još uvek gori svetlost, i kroz zavesu na kuhinji zapazio je kretanje vitke siluete Beti Rigli. Ona je bila umešana u aferu oko koje nijedna mlada devojkica nije trebalo da lupa glavu. Pitao se da li je duhom nalik na Dori Hilari i da li, kao i ona, želi da sabere uspomene za kasniji život. U tom slučaju, samo za jedno veče doživela je svet obojen dosta ružnim svetlom. Sažalio se na nju.

Tada se vratio Mak Kalum. Prebrao je papire po stolu i fiokama,

zaključao glavna ulazna vrata i otvorio Tarnerovu ćeliju.

— Nadam se da ćeš pokušati da bežiš — rekao je čuvar zakona. — Svim srcem želim da budeš toliko lud da to pokušaš. U tom slučaju, imao bih opravdanje da ti izrešetam utrobu.

Tarner se odmakao od rešetaka. Mak Kalum je ušao unutra, dograbio ga za ramena i izgurao ga napolje. Gurnuo je Tarnera prema zadnjim vratima i rekao Holideju da prvi izađe napolje. Džo Mak Kalum je još jednom bacio pogled po unutrašnjosti šerifske stanice, zatvorio vrata za sobom i zaključao ih. Dok je Holidej pritezao kolan svome konju, i proveravao da li mu je u bisagama sve što je potrebno Mak Kalum se negde udaljio. Kada se vratio nazad izgledao je nešto mirniji.

— Sve je sređeno — rekao je Holideju. — Mankton i Ridžvej će iz saluna držati na oku stanicu, dok mi budemo odsutni. Sada imamo samo da biramo kako da ovu hulju živu i zdravu odvedemo do tog tvog Vajld Rivera.

— Tamo ćemo biti mirni — rekao je Dok Holidej samouvereno.

Tarner je napeto sedeo u sedlu, a niz upale obraze slivao mu se hladan znoj. Dok Holidej je pritezao svog konja do Tarnerovog a Džed Mak Kalum je zauzeo poziciju s druge strane.

U takvom poretku napustili su grad.

IX

Put je vodio kroz guste šumarke pamukovog drveta i žbunja pre ne-

go što je na jednom mestu izbio na širok proplanak. Prvi predznaci zore počeli su da belasaju teren i predmete oko njih. Pošto je brižljivo osmotrio mali potočić koji je sekao proplanak ispred njih, Mak Kalum se okrenuo u sedlu i proverio predeo iza njih. Koliko je mogao da zaključa, bili su bezbedni od nekog iznenadnog napada.

— Zaustavićemo se ovde nekoliko časova da odmorimo konje.

Predstavnik zakona je prešao preko potopa i sjahao između debelih drveta. Zavezao je konja za jednu granu i istegao ruku iznad glave. Prošlo je dosta vremena od kako je poslednji put prejahao toliko rastojanje za tako kratko vreme. Njegove aktivnosti na konju svodile su se na jahanje do rančeva u preriji, gde je povremeno odlazio da procaska sa prijateljima.

Dok Holidej je sjahao posle njega, i dok je vezivao konja, šerif je pomogao Tarneru da sjaše. Tarner je pokazao svoje vezane ruke. — Imate li nameru da jednom odvežete ovo da se čovek može pristojno počestati.

— Nešto te svrbi? To je vrlo loše — rekao je Džo Mak Kalum i spustio se pored potoka da se napije vode i umije lice. Skinuvši šešir s glave, napunio ga je do vrha vodom i odneo ga svom konju da ga napoji. Zatim se vratio do potoka, ponovo napunio šešir i otišao do mesta gde je stajao Kol Tarner. Kad je napunio šešir s vodom, Tarneru, zatvorenik ga je glasno opsovao.

— Za šta me ti smatraš, Mak Kalume? Nosi se u pakao, nisam ja stoka.

— Piće i kupanje, Tarnere —

rekao mu je Mak Kalum i hitnuo mu vodu u lice. Dok je Tarner pljuvao i grcao, Mak Kalum je names-tao mokaš šešir na glavu i posadio se pored potoka. Naslonjen na deblo, zagledao se u nebo koje je postajalo sve svetlije pred dolaskom dana.

Ostali su na tom mestu više od dva sata, i sve vreme nije progovorio ni reči. Onda je Mak Kalum ustao i poveo grupu kroz predeo zagrejan jutarnjim suncem. Naišli su na jedan zapušten put i istim tempom pošli njime kroz brdoviti predeo, sve dok se nisu spustili do ravne pustare. Tada je Mak Kalum zaustavio konja i obratio se Holideju.

— Sta mislite? Tek je prošlo podne, a predstoji nam vrelo posledne.

— Ovde kao što vidite nema hladovine. — Odgovorio mu je Dok Holidej. Dok nije bio zabrinut za sebe, ali je jahanje po vrućini već ostavilo traga na šerifu.

Mak Kalum je zabrundao. — Nema nikakvog zaklona od sunca. Ali, ako smo iz grada izašli neopaženi, ne verujem da je do sada neko pošao za nama. Možda je ujutru neko primetio da nas nema u gradu, ali, do tada smo mi već bili odmakli petnaestak milja, zar ne mislite.

— Skoro dvadeset — rekao je Dok. — Nametnuli ste oštar tempo.

Mak Kalum je klimnuo glavom i zagledao se u daljinu koja je treperila na toplom vazduhu. — Ja sam za to da nastavimo. Koliko mislite da imamo do onih brda ispred nas?

Dok Holidej je izračunao da ih od

brda deli daljih dvadesetak milja, i rekao to šerifu.

— Tamo ćemo se odmoriti i zanočiti, a krenućemo sutra pre izlaska sunca. Ako budemo brzo jahali, stići ćemo u Vajld River odmah posledne. Je li tako?

— Mogli bismo — složio se Dok.

Nastavili su putovanje kroz popodnevnu žogu. Mak Kalum je sve više bio obuzet svojim mislima. Milju za miljom, probijali su se kroz pust predeo u kome nije bilo ničega sem toplog vetra, vrelog sunca i tišine. Dva puta je Holidej ugledao zvečarku savijenu u klupko i spremnu na skok. Pustio je zmije na miru; ovde je bilo njihovo carstvo, a oni su bili uljezi.

Oko sredine popodneva, Mak Kalum je dosta usporio hod konja. Ako bi nastavili tom brzinom, bili bi srećni ako bi u grad stigli do ponoći, pa je Holidej poterao svog konja na čelo, i počeo da diktira tempo. S vremena na vreme, osvrtao se da proveriti da li je Mak Kalum još iza njega, i svaki put bi mu se stari vuk osmehn timer dao znak rukom da nastavi. Kol Tarner se njihao u sedlu, lica crvenog od sunca, očiju užarenih od mržnje.

Najzad su pustaru ostavili za sobom, i zašli u hladovita brda. Pomisao na svežu noć koja im je predstojala, navodila ih je da sa zadovoljstvom razmišljaju o logoru. Malo kasnije su se zaustavili na jednom mestu odakle su imali pregled okoline i pošto je proteglio udrenele noge, Dok Holidej je počeo da priprema vatru.

— Bolje ne činite to, Holideje —

rekao je Mak Kalum umorno. — Nema smisla da im otvoreno pokažemo gde smo.

— Ako su oni koji nas eventualno mogu goniti želeli da znaju gde smo, oni će to brzo saznati — rekao je Dok Holidej. — Sem toga odavde imamo dobar pregled i na vreme možemo primetiti svakoga ko bi došao našim tragom. Treba nam da pojedemo nešto toplo i da se odmorimo. U svakom slučaju ugasiću vatru pre zalaska sunca.

Mak Kalum je razmislio i došao do zaključka da je Holidej u pravu. — Baš sam se umorio — rekao je petnaestak minuta kasnije kada su seli da večeraju.

Hrana i jaka vruća kafa brzo su Mak Kalumu vratili snagu. Tarneru su dozvolili da jede odvezanih ruku, ali, čim je večera bila završena, Mak Kalum mu je ponovo vezao ruke, ovoga puta iza leđa. Onda je odveo Tarnera do jednog drveta i ostavio ga je ispod njega. Zatim se vratio Holideju.

— Vi na mene ostavljate utisak čoveka koji zna sve i snalazi se u svakoj situaciji, Holideje. Jeste li uvek tako samopouzdan.

Dok Holidej se osmehnuo, ali njegov osmeh je senčila ozbiljnost. — Naučio sam da je najbolji način za započinjanje novog dana ustati ujutru samouveren, Mak Kalume. Počnite dan drukčije, i moraćete da se s mukom penje uzbrdo. Ali, naravno, da bi bio samouveren, čovek mora da razreši mnoge životne dileme, i zna mnogim stvarima pravu težinu i vrednost.

— Tačno tako i ja mislim. Recite mi šta mislite o napadu na zatvor?

— Kip Rajner nije bio umešan — rekao je Dok.

Mak Kalum ga je pogledao iznenađeno. — Na osnovu čega ste tako sigurni?

— Suviše brzo su pobjegli. Po mom mišljenju, napad su izvršili neki Kipovi prijatelji koji su hteli da mu se dodvore. Kako mi se čini, Mak Nalti je bio takav neki tip.

— Kad bolje razmislim, i ja bih tako nešto zaključio — rekao je Mak Kalum. — Ali, nisam računao da Mak Nalti može doneti odluku da stavi život na kocku. To mi nije ličilo na njega. Ali, čovek se može prevariti.

— Koliko sam video, oni nisu mnogo ni rizikovali. Smatrali su da protiv sebe imaju samo vas i vašeg zamenika. Mračna noć i iznenađan napad, na to su oni računali i po svakoj logičnoj računici trebalo je da postignu uspeh. Ali, nade su im se izjalovile, jer Šarp nije bio spreman da Tarnera lako pusti iz šaka. On ih je zbunio i naterao Mak Naltija na mene. Kad je Mak Nalti pao pogođen, ostali su pobjegli. Prema tome, ja mislim da Kip Rajner nije bio među napadačima.

— Ali, Rajner će brzo saznati šta se desilo, šta mislite?

— Njemu će biti javljeno, i on će doći da vidi kako stvar stoji. Kad otkrije da ste napustili grad, on će poći za vama, a to je baš ono što želim da učini.

Mak Klaum se zagledao Holideju u oči. — Mnogo vam znači da ga dočepate?

Holidejevo lice se neprimetno namrgodilo, ali, Mak Kalum je dovoljno poznavao ljude da bi znao da se

iza te neprimetne mimike krije bura osećanja. — Dora Hilari je bila sa mnom, pod mojom zaštitom i na neki način ja sam bio odgovoran za nju. Ona je ubijena. Ja ne mogu da živim pri pomisli na to, Mak Kalume, a još manje mogu da podnesem pomisao da čovek koji je zlostavljao i ubio, slobodno gazi zemljom. Ni najmanje ne sumnjam da je to učinio Kip Rajner, i siguran sam da Tarner to zna. Kad na njega bude izvršen pritisak, on će priznati.

— Mislite da hoće?

— Vi ne mislite?

Mak Kalum se počeo prstom po obrvi. Bio je zabrinut a mada je bio uveren u Tarnerovu krivicu lakše bi se osećao kad bi iz njegovih usta čuo reči priznanja. Bacio je pogled preko obale potoka i video Tarnera nagnutog i izbuljenog prema njima. Nevaljalac se upinjao da čuje šta razgovaraju.

— Sto se tiče tog pritiska, Holideje, imate li nešto protiv, ako sada izvršim malu probu? Neki glas u glavi mi stalno ponavlja da je Tom Sarp mrtav.

— To je vaša stvar, Mak Kalume. U ovom trenutku, ja sam samo građanin koji jaše sa vama. Ništa nisam video ni čuo.

Mak Kalum je izvadio revolver i zadržao ga u ruci. Prešao je rastojanje koje ga je delilo od Tarnera, koji je sedeo naslonjen na stablo i s očima sjajnim od straha, posmatrao ovoga kako dolazi. Mak Kalum mu je prišao i rekao.

— Zar ne misliš da je vreme da progovoriš, Tarnere? To bi svima nama uštedelo mnogo muke i neprilike. Kaži sve što imaš, i ja ću te vratiti nazad u grad, i postaraću se

da ti se pošteno sudi. Ne mogu ništa da ti obećam, ali u tom slučaju, možda ti se ne bi pripisali svi Rajnerovi zločini. Sta kažeš na to?

Tarner ga je izvesno vreme čuteći posmatrao, a onda je odmahnuo glavom. — Nikada nisam bio u oblasti Vajld Rivera, šerife, i suprotno, nikada nećete moći da dokažete. Kasnije, kad budem na slobodi, podneću protiv vas tužbu za zloupotrebu službenog ovlašćenja i zlostavljanja zatvorenika. I vi morate da se držite zakona kao i mi svi ostali.

— Tom Sarp je mrtav — rekao je Mak Kalum ledenim grobnim glasom.

— I vi mi to stavljate na teret? Do đavola čoveče pa ja sam bio zatvoren u ćeliji. Hajde, Mak Kalume, počnite logično da mislite i još jednom kritički razmotrite Holidejevu priču. Pokušajte da prozrete šta on želi da izvuče iz svega ovoga.

Mak Kalum je pogledao prema Holideju koji mu se osmehnuo, ustao i proteglio udove. Još uvek praćen Mak Kalumovim pogledom, otišao je do svog konja, i sa sedla skinuo opremu za spavanje. Razvezao je smotano čebe i počeo da ga razvija po zemlji, kada su se na vidiku u ravnici odakle su došli pojavila dva konjanika, Dok Holidej je mahinalno spustio ruku na dršku pištolja, ali je skoro odmah zatim zapazio lepršanje dugačke kose i vitku figuru neke devojke.

Okrenuo se Mak Kalumu koji je takođe piljio u pravcu odakle su se konjanici približavali. Posle nekoliko sekundi je rekao. — To su stari Rajner i Riglijeva. Neka ih nosi

vrag! Kad će jednom prestati da se mešaju u moje poslove?

Kol Tarner je ustao na noge, a na licu mu se ogledao izraz olakšanja. Ali, kada je šerif mahnio revolverom prema njemu, Tarner je ponovo seo.

— Ne možemo ih sprečiti da dođu ovamo i da nam se pridruže u logoru, Tarnere — rekao je Dok — ali, možemo da ih držimo daleko od tebe. Ako pokušaš da od njih zatražiš pomoć, i ako ti je oni slučajno pruže, tim gore za njih.

Tarner je nešto promrmljao i zagledao se u zemlju. Deset minuta kasnije, Beti Rigli i Pap Rajner zastavili su se u neposrednoj blizini logora. Beti je odmah primetila Tarnera, a on joj je uputio pogled pun samouverenja. Dvoje pridošlica je sjahalo i prišlo vatri.

— Šta tražite ovde, Rajnere? — zapitao je Mak Kalum dosta oštro.

— Došao sam da motrim da se bi desilo da Tarner bude hladnokrvno ubijen, Mak Kalume. Mnogo sam razmišljao o ovom Holideju sa kojim ste se slizali. Ukratko da ti kažem, ja računam da čovek koji je u stanju da premlati dvojicu mojih prijatelja, da smakne u mračnoj ulici napadača u trku, i koji tvrdi da je prilikom napada i pokušaja krađe stoke ustrelio trojicu drugih, nije običan skitnica već nešto mnogo ozbiljnije.

— Šta hoćeš time da kažeš — breкнуo se Mak Kalum?

— Kako ja vidim stvari, vrlo je verovatno da on namerava da učini neki lukav potez, sad još uvek ne znam koji. Ako mu uspe da ukloni Tarnera, moći će da vršlja kako hoće i da radi šta hoće.

— Ja mogu i sada da ga smaknem — rekao je Dok Holidej.

Pap Rajner je odmahnuo glavom. — Vraga možeš, mister. Ne dok sam ja živ i u blizini. A ja ću ostati da motrim na vas i Mak Kaluma i da se postaram da Kolu bude pošteno suđeno. Biću stalno uz vas, neću vam dati da mutite i da protiv čoveka montirate neke optužbe bez osnova.

— Kako god hoćete — rekao je Dok i ispružio se na ležaju.

Beti se uputila prema Tarneru, ali je Mak Kalum opomenuo. — Ne prilazite mu mis Rigli. Nema nikakvog razgovora niti pružanja neke pomoći. To su moja naređenja za ovaj logor, i za ostatak puta do Vajld Rivera.

Betine oči su sevnule besno. — Ali, njemu je potrebna pomoć u nečemu, šerife Mak Kalume. Ne možete ga držati vezanovg kao životinju.

— Mogu ja učiniti sve što mi je volja, mis Rigli! — ljutnuo se Mak Kalum. — A sad, odstupite i nemojte mu prilaziti, bez obzira na njegov položaj. To isto važi i za tebe Rajnere. Ulogorite se noćas ovde ako vam se to dopada, i sutra putujte sa nama. Mislim da će biti najbolje da se sami uverite sa kakvom ste huljom išli ruku pod ruku, i kome ste hteli da pomognete.

— Ti si taj koji bi trebalo da se uveri u suprotno — rekao je Rajner. — Neka, na kraju ćeš uvideti kakva je hulja čovek koji te je obmanuo, tu za mene nema nikakve dileme. A što se tiče neke pomoći Kolu, to nemoj brinuti. Šteta je da se čovek muči bez potrebe, ali, neka ti bude. Ja lično verujem da je njegova priča istinita, i da će se to

dokazati na sudu, a posle toga, izvesno je da ćeš ti biti predmet podsmeha u našem gradu i celoj oblasti. Tako ti i treba kad si naseo lažima jednog skitnice. Posle ovoga, moći ćeš samo da predaš značku i odjašeš nekuda vrlo daleko, gde više nikada nećemo morati da vidimo tvoje glupo lice.

Džo Mak Kalum se okretno od starca koji je počeo besno da psuje. Ali, Beti je odvukla Papa Rajnera dalje od šerifa i Holideja. Kada je sela na jedno oboreno deblo i spustivši suknju do članaka, sasvim sakrila svoje lepo uobličene noge, primetila je da je Dok Holidej pažljivo posmatra. Obrazi su joj se nalili rumenilom i ona je stidljivo pogledala u stranu.

Pap Rajner se opružio na zemlju i nastavio da gundā nešto sebi u bradu. To je navelo Maka Kaluma da se ponovo seti svojih bolnih udova na koje je bio zaboravio. Raširio je svoje čebe za spavanje i pružio se po njemu. Na logor se spustila tišina.

Tada je Beti progovorila. — Jesi li večerao, Kole? Jesi li dobio vode?

— Dobio je i jedno i drugo — rekao joj je Mak Kalum osorno. — A sad ućutite. Prešli smo veliki put, a sutra je pred nama isti takav.

Beti nije rekla više ništa. Dok Holidej je nepomično ležao, ali nije spavao. Malo kasnije, čuo je da Mak Kalum hrče, a onдах posle njega praveći još veću buku, zaspao je i Pap Rajner. I Dok Holidej je sklopio oči kao da se sprema da spava, ali je uši napregao da čuje svaki, makar najmanji šum. Počeo je da diše ustaljenim ritmom i u jednom

momentu pustio je da mu ruke klону pored tela na zemlju.

Pravio se da spava.

Vreme je lagano prolazilo. Dok Holidej je i dalje mirno ležao, a onda je na lak šum Betine suknje jedva приметно otvorio očne kapke. Pazeći da ne pričini nikakav šum, Beti je prošla pored ugašene vatre. Holidej je motrio kako se prikrada prema mestu gde je u senci vezan sedeo Tarner. Tarner joj je davao znake glavom, pozivao je da mu priđe. Kada je prišla bliže, Beti je ispod suknje izvadila nož i trebalo je da pređe samo još nekoliko koraka do Tarnera, kad se Holidej nečujno izvukao sa ležaja i pažljivo, da ne slomije neku suhu grančicu, počeo je da joj se približava. Beti je počela da seče konopac na Tarnеровим rukama, ali nije uspela da to završi. Dok Holidej joj je prišao s leđa, pružio ruku i uzeo joj nož iz ruke. Beti se iznenađeno okrenula, a Tarner je opsovao.

Dok Holidej je bacio nož u potok i povukao Beti dalje od Tarnera, rekavši. — On ostaje ovde gde je, a ako se budete koprcali i dizali galamu, to će samo probuditi ove umorne stare ljude. Budite dakle, razumni, hoćete li?

Beti se borila da se otme iz njegovih ruku, i prisilila Holideja da je podigne od zemlje. Držeći je čvrsto stisnutu uz sebe, odneo je do ivice potoka i tamo je naglo pustio. Ali, dok je nosio u naručju, osetio je pod rukama raskošne oblike njenog tela i miris borovine iz njene kose.

Ubrzano dišući, Beti ga je furiozno pogledala. — Vi ste najodvratniji čovek koga sam ikada srela u

svom životu, mister Holidej. Vi pripadate najgoroj vrsti grozne, životinjske...

— A vi ste najluckastija mlada devojka koju sam ja sreo u životu, mis Rigli. Imate li vi trunke razuma?

— Ja umem da procenjujem ljude, mister Holideje. Vi niste ništa drugo do običan skitnica u lovu za nekim čarom. Ne znam kakvim, ali u svakom slučaju ovo što činite radite iz nekog golemog interesa. Optuživati Kipa Rajnera da je napastvovao i ubio neku mladu devojku, apsolutno smešno, a reći takvu groznu laž u oči njegovom sirotom ocu, najstrašniji je zločin koji sam mogla zamisliti da će čovek učiniti čoveku.

— Biće još gore i teže kad se bude suočio s istinom — rekao je Dok Holidej ozbiljno. Znam šta sam video, znam tačno šta se desilo i znam dobro šta govorim. Imam svedoke koji će potvrditi moje izjave, i za koje se može dokazati da iz afere sa Rajnerom ne dobijaju nikakvu korist, ako već mene sumnjičite da sve radim zbog neke koristi. Upoznaću vas sa čovekom koji se borio da sačuva ono što je njegovo, i koji je doživio da mu jedna zver u ljudskom obliku napastvuje i ubije kćer. Kad budete videli u čuli taj nepobitan dokaz, šta ćete onda učiniti? Hoćete li i onda pomoći Tarneru?

Beti ga je gledala u nedoumici. — Ali, vi nemate takve dokaze — rekla je.

— Imam, to sam sve vreme hteo da vam kažem. Tarner je bandit i zločinac, priznajem dosta lukav i inteligentan, ali ipak zločinac koji u

sebi nosi svu bezobzirnost i surovost te najgore vrste izroda ljudskog roda. On i Kip Rajner su uspeli da navuku koprenu na oči i Rajneru i vama, i to već traje godinama. Oni su od vas dvoje napravili kompletne budale.

Dok Holidej je zapazio da je Beti prkosno digla malo glavu, ali je taj pokret ostao jedva uočljiv. Zatim je brzo opet spustila kao da je htela da sakrije oči. Bio je to pokret osobe koja nešto skriva, i to nešto od čega se u osnovi stidi.

Doku je u magnovenju puklo pred očima. Munjevito se magnuo u stranu i Rajnerova ruka otežana revolverom koji je držao, spustila se svom snagom na njegovo rame. Pao je u stranu od sile udarca, i okrećući se, zamahnuo je nogama uvis. Dokačio je Papa Rajnera stopalima po stomaku, i napravivši kratak grč, Dok je odgurnuo starca u potok. Beti je uplašeno skočila i obema rukama počela da udara Doka, ali, on je uspeo da je odgurne od sebe.

Tada je ka njima potrčao Mak Kalum, a videvši u tom trenutku slabu šansu da se dočepa slobode, Kol Tarner je s naporom ustao na noge i dao se u bekstvo. Dok Holidej je trenutno zaboravio na Beti i ostavivši je da se s njom nosi, Mak Kalum je potrčao za Tarnerom. Dostigao ga je tek nešto malo dalje od čistine, i skočivši na njega, oborio ga na zemlju. Tarner se izvukao iz njegovih ruku, otkotrljao se malo i kada se Dok ponovo bacio na njega, udario ga glavom po ustima. Osetivši ukus krvi na usnama, Dok Holidej je planuo i zadao dva kratka udarca desnom rukom Tarneru u vrh brade, od čega je ovaj izgubio svest.

Holidej je onda dohvatio Tarnera za jednu nogu i počeo da ga vuče po zemlji. Videvši Papa Rajneraj koji je mokar do kože izlazio iz potoka, rekao je. Zašto do vruga ne odemo odavde, Mak Kalume? Ovi će nam samo zadati glavobolju.

Mak Kalum je izvukao Papa Rajnera iz potoka i gurnuo ga na sredinu proplanka pored ugašenog vatrišta. Zatim se okrenuo Beti.

— Prokletstvo, mis Rigli, vi mislite da sve najbolje znate, je li tako? Mislite da je ovaj čovek častan i pošten, jer vam je komplimentima napunio glavu. Pa lepo, zamislite se još jednom. Ja vam kažem da je on mitkov, hulja. On nema nikakvih pravih, iskrenih osećanja, ni za vas niti za bilo koga drugog. Vi ste bili prihvaćeni i opčinjeni njegovim izgledom, ponašanjem slatkorečivim jezikom. Pa dobro, to je vaša stvar. Možete misliti i verovati šta hoćete, to se mene ne tiče. Ali mi se tiče da me ne ometata u vršenju mog posla. Zato ćete vi i Rajner ostati ovde. Ako pokušate da nam priđete pre nego što stignemo u Vajld River, upozoravam vas da ću primeniti nešto drugo, a ne samo reči koje vi ne slušate. Ja ću vas u tom slučaju uhapsiti, mis Rigli, uhapsiću vas zbog pomaganja i saučesništva u pokušaju bekstva zatvorenika.

Beti je ustuknula potpuno šokirana rečima predstavnika zakona. Kol Tarnar je u međuvremenu došao sebi. Njegov mračan pogled upućen Doku Holideju naterao je Beti hladne žmarce uz kičmu. Prvi put od kako ga je upoznala, shvatila da je Kol Tarnar čovek sposoban da duboko mrzi. Odjednom je postala nesigurna u sebe... nesigurna i postićena.

Stajala je i slušala psovke Papa Rajnera koji je, dok je Dok Holidej gurao Kola Tarnera ka njegovom konju, sve vreme nešto mrmljao. U pomrčini, jasno je mogla da vidi profil tog samouverenog i hladnokrvnog pustolova — lutalice. Prešla je vrhovima prstiju po delovima tela gde su je njegove snažne ruke pre kratkog vremena onako efikasno držale. Iznenađivala je njegova snaga, i što je, uprkos čeličnoj čvrstini njegovih mišica, osećala da u njemu ima neke urođene blagosti. Mogao je lako povrediti da je hteo, ali on je tačno odmerio svoju snagu, upotrebio je samo onoliko sile koliko je bilo potrebno da je pokori.

Dok Holidej je prišao svom konju, dok je šerif Mak Kalum zatrpao nogama vatrište i poveo Tarnarovog konja do mesta gde je osedlan čekao njegov ždrebac. Sa svog mesta u sedlu, Tarnar je pogledao Beti i zapazivši njeno interesovanje za Holideja, na čelu mu se urezala duboka brazda.

— Ja ću se izvući iz ovoga, Beti — rekao je — i vratiću ti se. Kunem ti se da ću se vratiti.

Beti je digla pogled do njega, ali se na njenom licu nije ogledala toplina. Prišla je Papu Rajneru koji je cedio svoju mokru košulju i zurio u Mak Kaluma.

— Još jednom si, Mak Kalume, ti skočio više od mene — rekao je starac. Ali, znaj da će sledeći put biti drukčije, mnogo drukčije.

— Bolje bi bilo da se taj „sledeći put“ uopšte ne dogodi, Rajnere. — Odgovorio mu je Mak Kalum a onda se vinuo u sedlo i naterao konja preko potoka.

Dok Holidej se zadržao još neko-

liko sekundi da bi pogledom obuhvatio otvorenu pustaru koju su ostavili za sobom. Tamo nije bilo nikakvog znaka od nekih konjanika i njegove napete uši pozdravila je samo gluva tišina. Još jednom je hladno pogledao Beti, i dodirnuo šešir u znak pozdrava. Pap Rajner je zapazio da se lice mlade devojke oblilo rumenilom i začudio se šta bi to trebalo da znači. Onda je Dok Holidej pritiskom kolena dao znak svom konju da pođe.

— Hajdemo za njima, devojko — rekao je Pap.

X

Sa vrha brdašca iza njegove ranč kuće, koji mu je služio kao osmatračnica, Ben Hilari je video njihov dolazak. Još od odlaska Doka Holideja on je veći deo vremena kad je bio budan provodio na tom vrhu, osmatrajući predeo kojim je pustolov najverovatnije trebalo da se vrati.

Obuzelo ga je pravo oduševljenje. Visoki pustolov je održao reč i vraćao se. Podbo je konja petama i poterao ga trkom niz padinu u susret trojici konjanika. Videvši konjanika koji im se u trku približavao, Dok Holidej je žmireći pogledao u tom pravcu. Kratko vreme kasnije, prepoznao je starog rančera.

— To je Ben Hilari — rekao je Dok Holidej čuvaru zakona. — Njegovu kćerku je Kip Rajner ubio.

Mak Kalum je ispod oka pogledao Tamera i zapazio da se zatvorenikovo lice zateglo od unutrašnje napetosti. Po šerifovom mišljenju, Turner je izgledao kniv kao sam đavo.

— Možda ćemo sad dobiti neke potvrde za vaše izjave Holideje —

rekao je Mak Kalum. — Treba mi reč samo još jednog čoveka.

Ben Hilari je zaustavio konja, pružio Doku ruku, a zatim klimanjem glave pozdravio Mak Kaluma. Naposletku je njegov pogled kliznuo do Kola Tarnena i u njegovim očima je zaplamsala vatra nade i iščekivanja.

— To je Kol Tarnar, mister Hilari — rekao je Dok Holidej. — On je jedan od onih koji su napali Velša i mene na reci, a on je takođe čovek koji me je držao na mišanu dok je Dora bežala. Šerifu Mak Kalumu koga sam doveo potrebno je samo da ga identifikuješ i on će ga odvesti nazad kući i namaći će mu omču na vrat.

Ben Hilari je dugo i pažljivo posmatrao Tarnera. Na kraju mu je jedna duboka bora sastavila obrve na čelu, i on je odmahnuo glavom.

— Znaš, Holideje, ako bi me neko pitao za one ranije napade na moj ranč, ja bih mu odgovorio da sam skoro siguran da je on taj. Ali, kako sam ga već zamenio s tobom, sada više ne bih mogao ništa sigurno da tvrdim. A što se tiče napada na tebe i Velša... — stari je zastao za trenutak — kao što i sam znaš, mi smo tamo stigli kasno, oblaci prašine su zaklanjali vidik, a konjanici su jurili na sve strane. Nisam bio dovoljno blizu da bih se mogao zakleti da je on jedan od njih.

Dok Holidej je pogledao u zemlju, a Kol Tarnar se obratio Mak Kalumu.

— Šta kažete na to, šerife? To je potvrda Holidejevih tvrdnji zbog kojih ste prevalili toliki put.

Džo Mak Kalum nije rekao ništa. Ali, Ben Hilari je nastavio. — Što

ipak ne znači da on nije jedan od njih. Ako Dok kaže da jeste, onda je to bez ikakve sumnje tako. Možda neko od drugih očevidaca može potvrditi Dokovu priču. Neki su bili mnogo bliže nego ja.

Dok Holidej je duboko uzdahnuo. — Nadam se da će biti tako, Hilari.

— Nećeš uspeti u tvojim namerama, Holideje — rekao je Tarner. — Časna reč, uvalio si se do guše.

— Zaveži! — Presekao ga je Mak Kalum mrko. Pogledao je zamišljeno Holideja. — Koliko je daleko vaš ranč, mister.

— Kratko jahanje, ni pola časa.

— Pa, mogli bismo tamo da se smestimo i da se malo odmorimo.

— Svaki prijatelj Doka Holideja može se smestiti kod mene kao kod svoje kuće, šerife Mak Kalume. — Hilari je priterao konja bliže Dokovom, i zapitao tiho. Nema ništa o onom drugom, Kipu Rajneru?

Dok je odmahnuo glavom.

Mak Kalum je zapitao. — Jeste li sigurni za njega, mister Hilari? Mišlim za Rajnera.

— Za njega nema nikakve sumnje — rekao je Hilari. — Njega su prepoznali moji kauboiji i neki drugi ljudi.

— Onda smesta hajdemo odavde. Sit sam više ove vrućine i ovog sedla ispod mene.

Krenuli su, a Hilari je jahao na čelu. Konji su grabili uz blagu padinu do visokog prevoja, odakle su se jasno videle ranč kuće i druge zgrade na ranču „Roking L”. Odjednom se Dok Holidej uspravio u sedlu a svaki mišić na telu igrao mu je od napetosti. Ruka mu se spustila do drške revolvera, a Mak Kalum se okrenuo.

— Šta je sada, Holideje?

— Tamo na desnoj strani, u šumi pamukovog drveta — rekao je Holidej.

Svi su pogledali u tom pravcu. Trenutak kasnije, ugledali su četvoricu jahača koji su izlazili iz šume, krećući se jedan po jedan na različnoj udaljenosti.

— Ne sviđa mi se njihov izgled — rekao je Dok.

— Nastavimo put — predložio je Hilari. Možda će se na tome završiti. Nema nikakvog smisla da se s njima sukobljavamo ovde u prenji. Moji kauboiji će se uskoro vratiti da nam pomognu.

— Ne znam ni ko su oni — promrmljao je Mak Kalum.

— U svakom slučaju, nisu moji kauboiji niti kauboiji mojih suseda — rekao je Hilari. — Sve ljude iz ove okoline poznajem na prvi pogled. Ono su neki stranci, i kao što vidite, nose revolvere nisko pripasane. To su neki nevaljalci sasvim sigurno.

Kol Tarner nije mogao da prikrije svoje zadovoljstvo. Sedeo je nagnut napred u sedlu, skoro zadržavajući dah, naprežući oči da bi prepoznao jahače. Džo Mak Kalum ga je pogledao i usne su mu se prizrivo izvile.

— Šta je Tarnere? Zar im prepoznaješ miris na ovoj daljini?

Kol Tarner se zavalio u sedlu sada već sasvim smiren. — Još uvek lažete na drvo na kome nema mačke, Mak Kalume. Uskoro ćete se uveriti u to.

— Možda — rekao je Mak Kalum. — Nastavimo lagano.

Ben Hilari je izgledao iznenađen. — A zašto?

— Zato što ja tako kažem. Ne

želim da me više muče sumnje. Ako žele obračun, to će i dobiti. Hajde da vidimo da li im je to namera.

Nastavili su da jašu. Mak Kalum je jahao na čelu, a iza njega Dok Holidej. Prošlo je nekoliko minuta, i četvorica jahača su se sve više približavali nastojeći da im preseku put.

— Pustite konjima uzde — rekao je Mak Kalum tiho, ali je istovremeno izvadio revolver. Dok Holidej i Hilari su pošli njegovim primerom i izvadili pištolje.

Četvorica konjanika su se još nalazili van domašaja pištolja kad je prvi hitac prolomio tišinu. Mak Kalum je žestoko opsovao i dodao.

— O-kej, svaki na svoju stranu. Hilari, vi ostanite sa Tarnerom a ovo prepustite Holideju i meni. A vi pazite da vam taj nitkov ne pobegne.

Hilari je zauzeo mesto iza Tarnera i prisionio cev revólvera kicošu u leđa. — Čuo si šerifa, mister. Pazi, nemoj da mi praviš neprilike. Jaši prvo prema staji, a onda do velike kuće. Napred!

Hilari je opalio hitac u zemlju, i Tarnerov konj je jurnuo u galop.

Dok Holidej je već bio skrenuo i već je gonio svog konja pravo prema šumi pamukovog drveta. Držao je revolver spreman, ali nije pucao, sve vreme držeći svog konja unutar ivice šume. Ali, kada je došao na domot revólvera, okrenuo je svog konja i poterao ga niz padinu. Jašući između drveća, naišao je na napadačku četvorku. Mora biti da je Dokov potez za njih bio neočekivan, jer su usporili, zgedali se kao da

se pitaju šta da rade, i onda se ustremili prema Džou Mak Kalumu.

Šerif nije pošao za Holidejevim primerom; umesto toga, on se postavio između napadača s jedne strane, i Tarnera i Holideja s druge strane. Njegov revolver je planuo, i on je trijumfalno kliknuo, jer se jedan napadač zaljuljao u sedlu i prihvatio za grivu svog konja. Konj se, uplašen, izdvojio od ostalih i poneo svog jahača prema Holideju, koji je punim trkom dolazio niz padinu. Konjanik je digao glavu, video kuda ga konj nosi i strah mu se razlio po licu. Pokušao je da skrene konja na drugu stranu, a istovremeno je pritisnuo okidač, ciljajući na Doka. Dva revólvera su istovremeno grunula, ali, dok je banditov metak promašio, Holidejevo tane je odbacilo napadača iz sedla. Mlitavo telo je poletelo kroz vazduh, besmisleno mlatarajući nogama i rukama, i na kraju kao poluprazno slameno strašilo, muklo udarilo o zemlju. Dok Holidej je obišao konjem oko konja bez jahača, i ustremio se prema ostaloj trojici. Oni su u međuvremenu bili zastali, ali kada su videli da je jedan od njihovih pao, jedan od trojice je nešto glasno doviknuo ostalima i oni su se razdvojili i jurnuli prema Mak Kalumu.

Šerif je shvatio da su mu male šanse protiv trojice napadača, ali, pre nego što je uspeo da petama podbode konja u brži trk, osetio je da je životinja pod njim uzdrhtala od udara taneta. Pre nego što se konj skljkao na zemlju, Mak Kalu je izvukao noge iz uzengija. Skočio je pored konja i odmah se otkotrljao u zaklon iza njega. Dva kur-

šuma su se zarila u konjsko telo, a jedan se odbio od tvrdog kožnog sedla. Mak Kalum je kleknuo na kolena i ispraznio revolver na napadače. Nije pogodio nikoga. Ali, istovremeno je video da je Dok Holidej zavio iza drveća i na taj način trojica napadača su se našli između dvojice protivnika. Drhtavim prstima, Mak Kalum je nekoliko puta pritisnuo ručicu za pražnjenje revolvera, nastojeći da iz cilindričnog magazina izbací prazne čaure.

Samo nekoliko minuta je bilo prošlo od prvih pucnjeva. Ben Hilari je jahao kao mahnit, prisiljavajući Kola Tarnera da jaše ispred njega. Kad mu se učinilo da će Tarner pokušati da pobegne, on ga je opomenuo hicem ispaljenim pored glave. Njih dvojica su već bili stigli do blizu staje, kad je Dok primetio da je čelni od trojice konjanika skrenuo sa dotadašnjeg pravca i mamuzao konja u besan trk. Konj je leteo, skoro dodirivao trbuhom zemlju. Ako bi nastavio tom brzinom i tim pravcem, Dok je računao da će preseći put Hilariju.

— Trči! — povikao je Holidej.

Mak Kalumu, sa još uvek praznim revolverom u ruci, nije trebalo reći dva puta. Iz petnih žila je potrčao ka spavaonici na ranču. Dok Holidej je ispalio četiri hica na dvojicu napadača, a onda je brzo izvukao prazne čaure i ponovo napunio revolver. Napadači su se sve više približavali, i Dok je ispalio dva hica sasvim blizu njihovih glava. Konjanici su zategli vođice i ustuknuli. Nekoliko trenutaka, možda pola minuta Dok ih je prisiljavao da se drže na pristojnom rastojanju. Metak

opaljen s leđa naterao ga je da se okrene. Čelni konjanik je opalio na Mak Kaluma koji se nalazio samo nekoliko koraka od stepeništa spavaonice. Još jedan hitac, i čuvar zakona se okrenuo i pao.

Dok Holidej je okrenuo svog snažnog ždrepcu i video da je prvi konjanik prišao sasvim blizu Hilariju i Tarneru. odbo je petama konja, i u trku ispraznio revolver, ciljajući na napadača. Tanad su prošla dovoljno blizu da bi naterala konjanika da skrene s pravca. Dok je sa te udaljenosti primetio da je konjanik čovek mali rastom, skoro kepec, sa licem zgrčenim od mržnje. Malecki je opalio iz pištolja i olovno tane je svirnulo na nekoliko santimetara od Dokove glave. Pošto mu je revolver bio prazan, Holidej nije mogao da učini ništa drugo nego da trgne uzde i uzmakne dalje van domašaja revolverskih metaka. U pokretu je napunio revolver, zatim okrenuo konja i pojurio prema Hilariju.

U tom momentu, druga dvojica napadača su jureći pitali u pomoć maleckom. Dok je bacio uzgredan pogled prema spavaonici za kaubojima i video da Džo Mak Kalum vukući se ulazi unutra.

Okrenuo se da dočeka juriš trojice napadača i osetio vreli dodir taneta po kuku. Za trenutak je zanamario bol, i na njihovu pucnjavu odgovorio ispraznivši revolver prema njima. Video je da se jedan napadač izvio u sedlu i odjahao u drugom pravcu, dok mu se krv slivala niz rukav košulje. Ostala dvojica su usporili trk ali su nastavili da se kreću. Tanad iz njihovih revolvera

prinudila su Holideja da uzmakne još malo.

Tarner i Hilari bili su stigli već skoro do same kuće. Ali, u tom trenutku, Tarner je resko kriknuo i pao iz sedla. Pao je porebarke na zemlju i nekoliko puta se otkotrljao. Zaključivši da će biti bolje ako otpor pruži iz nekog zaklona, Dok je poterao svog ždrepeca u trk. Životinja je još bila u galopu, kad je on skočio iz sedla nedaleko od stepenica preko kojih se dolazilo na verandu kuće. Bezglavi trk završio se tako što je u zaletu naleteo na ogradu verande i skoro je polomio.

Ben Hilari je već potrbuške ležao na verandi i pucao iz svog starog „kolta“. Tarner je ležao na zemlji, lica zagnjurenog u prašinu i nije se micao. Trojica napadača su se, međutim, povukli nekoliko metara i nestali iza staje. U tom trenutku, vrata spavaonice su se otvorila i kroz njih je trčeći svom snagom, držeći se rukom za rame izleteo Džo Mak Kalum. Bio je pretrčao već polovinu puta do kuće, kad je iza staje izjurio jedan konjanik.

Videvši da je Mek Kalum u smrtnoj opasnosti, a pošto je već bio ponovo napunio revolver, Dok Holidej je skočio sa verande i pogađao po zemlji. Ležeći u prašini, ispadio je svih šest hitaca i prinudio napadača da skrene sa željenog pravca uzmakne dalje van opasnosti domašaja. Skoro bez daha Džo Mak Kalum je skočio na verandu i sjurio se kroz vrata u kuću. Tamo se skljkao na divan jedva dolazeći do daha.

Pucanje je trenutno prestalo, Holidej se vratio na verandu i zaklonio se iza ograde. Slabina ga je ma-

lo bolela, ali rana je bila bezopasna, plitka kao obična ogrebotina. Sa svog mesta, mogao je jasno da vidi Tarnera kome je iz rane na leđima tekao obilan mlaz krvi, praveći na košulji široku mrlju. Dok nije ni malo sumnjao da visoki kicoš više nikada neće videti izlazak sunca.

Zvuk konjskih kopita u trku naterao je Doka da digne pogled sa predmeta njegove pažnje. — Sto mu gromova! — rekao je glasno kada je video Beti Rigli i Pap Rajnera kako se približavaju goneći konje kao da su pomahnitali. Iza staje su pripucali pištolji ali je paljba prestala čim su devojka i stari Rajner došla nadomak revolverskih hitaca.

— Samo nam je još i ovo trebalo — rekao je Mak Kalum. — Sad opet imamo na vratu i njih dvoje.

— Možda će to biti dobro — primetio je Holidej. Sišao je sa verande i uzevši Tarnera za noge povukao mlitavo telo uz stepenice. Po njegovom mišljenju, Tarner nije živio više od nekoliko sekundi posle ranjavanja. Pola minuta kasnije, Pap Rajner i Beti Rigli su zategli vođice i zaustavili se nedaleko od kuće.

— Sjašite i uđite unutra — rekao je Dok Holidej.

Dok je to govorio, dva konjanika pojavila su se na obližnjem brdskom prevoju. Ben Hilari je protrljao oči nadlakticom i upiljio se u pridošlice. — Moji kauboji, — rekao je i s olakšanjem odahnuo.

— Samo dvojica. To nije velika pomoć ako još bandita čeka negde u zasedi — rekao je Mak Kalum — ali, bolje je nego ništa. Dozovite ih ovamo mister Hilari.

Hilari je provukao revolver kroz

prozor i ispalio tri hica jedan za drugim. — To je dogovoreni signal — objasnio je zureći kroz prozor prema brdu. A onda, kada je jedan kauboj digao ruku dodao je. — Odmah će dojuriti ovamo.

Tako su i učinili. Začuo se udaljeni topot kopita i kauboiji su se sjurili niz blagu padinu, ali, pre nego što su stigli nadomak spavaonice dočekala ih je kiša kuršuma. Tanad su zviždala kroz vazduh i zarivala se u zemlju oko konjskih nogu, dižući oblake prašine, ali srećom, niko nije pogođen. Kauboiji su, takođe, sa svoje strane pripucali, i trojica nitkova su poskočila iz svojih zaklona da bi potražili bolje. Najzad su obojica kauboja zavili iza ranč kuće.

Do tog trenutka, Dok Holidej je uvukao telo Kola Tarnera u kuću. Beti je kleknula pored njega.

— Mrtav je, koliko mogu da vidim — rekao je Dok.

Ona je digla pogled prema njemu. Oči su joj bile široko otvorene i sjajne. — Vi ste to učinili!

— Ne — rekao je Mak Kalum. — Ubio ga je jedan od one trojice tamo napolju, Beti. Prosvirao mu je metak s leđa, da ne bi slučajno na sudu nešto otkrio.

Ali, Beti ga nije slušala. Ustala je i ustremila se na Holideja, nastojeći da ga noktima dohvati po licu. Dok je uspeo da je uhvati za ruke No, ona je ipak uspela da ga zakači i da je tako zadrži na rastojanju po bradi. No, tada je s leđa priskočio Hilari, obuhvatio je rukama preko ruku i jako je odgurnuo. Beti se zateturala do drugog kraja odaje.

— Smini se — rekao je Hilari ozbiljno. — Ostani tamo i ne ometaj nas u poslu.

Ona se okrenula zidu i počela da plače. Kauboiji koji su tog trenutka ušli u sobu zbunjeno su se zglédali.

— Šta se ovde događa — zapitao je jedan.

Dok ih je ćutke odmerio, a Ben Hilari je dodao.

— Stanite na prozore, momci. Ne verujem da će nas napasti jer nas je sada više nego njih, ali, s ovakvom bandom čovek nikada nije na čisto. A možda ih ima još.

Jedan od kauboja pogledao je Tarnerovo lice, a onda je prešao preko i zaustavivši se pored ubijenog stao da zuri u njega.

— Poznaješ li ga? — zapitao je Dok.

Kauboj je klimnuo glavom. — Njega ne bih mogao da ne zapazim. On je onaj koji mi je zamalo prosvirao glavu kada smo onda pošli sa Hilarijem da vratimo stado. Tada je izgledao mnogo opasniji nego sada.

— Smrt svakoga učini bezopasnim — rekao je Dok suvo.

Beti je lagano prišla kauboju odmahujući glavom dok je prilazila. — Vi ste se prevarili — rekla je. — Kol nije bio takav čovek. — Zatim se okrenula oko sebe i prisutne obuhvatila pogledom. — Vi lažete! Svi lažete!

— Ne znam ko ovde laže, madam — rekao je kauboj malo zbunjen njenim ispadom koji nije očekivao, — ali, ja sigurno ne lažem. Jasno sam video ovog čoveka, jahao je kao da mu đavo sedi na vratu. Časna reč, bio je žestok i borben, kako se samo zamisliti može. Dovoljno je bilo pogledati ga da bi se videlo koliko je opasan. A onda, samo što sam prošao pored njega, zadovoljan što sam izvukao čitavu kožu, kad je

na mene naletio onaj revolveraš Kip Rajner. Bio je to Rajner, sto posto sigurno. Da nije bilo Holideja da u tom trenutku pripuca na njega mene bi odavno grickali lešinari.

Beti su kolena kleknula, i ona je klonula. Dok je priskočio, prihvatio njeno mlitavo telo i poneo ga u jednu od spavaćih soba. Spustio je na krevet i ostavio je tamo da leži.

Kada se vratio, naišao je na burnu scenu. Pap Rajner se nemoćno koprcio u Mak Kalumovim snažnim rukama. Kauboj Skot Mardok zurio je iznenađeno u starca i vikao.

— Do đavola, mister, ma ko da ste, znam dobro šta govorim! Video sam tog kepeca ubicu jasno kao što sad vidim vas. I to ne samo ovde. Video sam ga jednom i tamo dole na obali Plate kad je izrešetao jednog šerifovog zamenika i zamalo što nije ubio i šerifa. Video sam ga jasno i onog dana u brdima i danas opet ovde. On je tamo napolju iza staje. On i njegovi pajtaši su opasni kao zmijske zvečarke, i treba im zgaziti glavu, sviđalo se to vama ili ne!

Kauboj se okrenuo i pošao ka prozoru, ali se Rajner oteo iz Mak Kalumovih ruku i jurnuo za njim. Starac je nasrnuo na kauboja i zadao mu jedan udarac pesnicom u lice, pre nego što je Dok Holidej uspeo da ga odgurne u stranu.

Rajner je pao. Ležeći na podu, nastavio je glasom koji je ličio na besno lajanje. — Moj dečko nije među ovim napadačima napolju. On nikada nije imao nikakve veze sa krađom stoke na ovom ranču ili na bilo kom drugom. Prema tome, nemojte mi servirati laži, mister, ili ću vam sledeći put izrešetati utrobu.

— Vaš dečko? — začudio se Mar-

dok. — Zar ste vi otac one zločinačke hulje Kipa Rajnera?

Rajner je skočio na noge i ponovo bi napao Mardoka da ga Hilari i drugi kauboj nisu uhvatili za ruke i zadržali. Pap Rajner se otimao kao lud, zamahivao je nogama, udarao čizmama, pokušavao da ujede, one koji su ga držali. Ali, postepeno ga je snaga napuštala, borbeni bes se stišavao i najzad se umirio. Tada je Dok Holidej rekao.

— Imamo sve dokaze koji su nam potrebni, mister Rajnere. Vaš sin je oduvek bio bandit i ubica, i sada je jasno da je on progonio i ubio Hilarijevu kćerku. To znam sasvim sigurno, jer sam ja toga dana sem Tarnera i njega jedini bio u brdima. Dokazao sam da je Turner bio u do-sluhu s ovim zlikovcima napolju, a što se tiče vašeg sina, on je, kao što ste čuli, viđen da puca iza staje. Ubio je Tarnera, što smo mi ovde svojim očima videli, a pre toga je pokušao da ubije šerifa i mene. Vreme je da se suočite s istinom o vašem sinu. On je nevaljalac, to je sada sasvim jasno.

— Ti si običan smrdljivi lažljivac! — kriknuo je Pap Rajner i bacio se na Doka Holideja. Ali, Mak Kalum je priskočio i zadao starcu kratak udarac desnom pesnicom u bradu.

Papu Rajneru su kleknula kolena i on je pao na pod.

XI

Nije mi lako da govorim o mojoj Dori — rekao je Ben Hilari Papu Rajneru. — Holidej je doneo njeno telo kući i ja... ja to nisam mogao u prvom momentu da shvatim. Još uvek vidim njeno izubijano lice i ne

verujem da ću ikada zaboraviti tu sliku.

— Ali, može biti da to nije učinio Kip. Možda je to delo Doka Holideja.

— Ne, Holidej to nije imao razloga da učini niti je imao razloga da laže. U svakom slučaju, sve što je dosada rekao uklapa se u logičnu celinu, zar ne? Upozorio vas je na Tarnera, i pre kratkog vremena Tarnerova krivica je apsolutno dokazana, bar po mom mišljenju. Sada je već krajnje vreme da utuvite u glavu da je istina sve ono što su vam mnogi ljudi govorili o vašem sinu.

Rajner je ćutao, ali se bes u njegovim očima stišavao i ustupao mesto umoru.

— Naravno — nastavio je Hilari — bolno je priznati sebi da ste umesto dobrog sina odgajili besnog psa, ali, to je ipak manje bolno nego izgubiti kćer onako kako sam je ja izgubio...

Pap Rajner je obrisao hladan znoj sa lica. Proteklih deset minuta slušao je izjave svih tih ljudi i čuo je pojedinosti o mnogim nasiljima koja su pripisivana njegovom sinu. Pod žalosnim i uputnim pogledom Beti Rigli, sve više se povlačio u sebe, jer je sve manje nalazio snage da poriče ono što su mu uporno ponavljali. Nije hteo da veruje. Ali, morao je.

— Ne — rekao je promuklim glasom. — To nije učinio moj sin. Kip je divalj, neobuzdan, uvek je bio takav, ali, godinama već svi su se urotili protiv njega i gomilaju laži na njegovo ime. Video sam ga, kažem vam pre nekoliko meseci.

Znam da su ga vlasti progonile, ali neosnovano. Nikada on nije učinio ono što su mu pripisivali.

— On je tamo iza staje, Rajnere — rekao mu je Džo Mak Kalum. — A znaš li zašto nije došao ovamo da svrši sa nama? Cekao je da mu dođe pojačanje — dodao je pokazujući na grupicu konjanika sa nisko opasanim revolverima, koji su se pojavili na prevoju. Ali, sada verovatno neće to ni pokušati, jer ste Beti i ti tu. Video te je kad si došao. A ako je u njemu ostalo još nečega što je blisko časti i poštenju, onda je to njegova ljubav i lojalnost prema tebi.

Pap Rajner je živnuo i ljutito pogledao predstavnika zakona. U njemu su opet buknuili neverica u krivicu njegovog sina i mržnja prema kleveticima. Ustao je, odgurnuo kauboja u stranu i prešao preko odaye. Stao je pored prozora i zagledao se u vezane konje pre nego što je digao pogled do staje. Duboko je uzdahnio kada je čuo Mak Kaluma koji je govorio o tome da bi trebalo izaći napolje i uhvatiti Kipa Rajnera, bez obzira na brojnu nadmoć protivnika. Iznenada se pogrbio, pokrio lice rukama i skočio kroz već razbijen prozor. Začuo je viku za sobom, ali tome nije poklonio nikakvu pažnju. Našavši se na verandi, ustao je na noge, i mada mu je iz ruku rasečenih staklom tekla krv, portčao ka njima. Pre nego što je Dok Holidej uspeo da istrči na zadnja vrata, on je već bio na leđima Hilarijevog konja i gonio ga trkom preko čistine.

Dok Holidej je portčao za njim preko dvorišta, i izdvojio svog žderpca od ostalih konja. Ali, kada se na-

šao u sedlu i okrenuo konja, ugledao je kako trojica konjanika izbijaju iza staje i punom brzinom gone konje uzbrdo dajući znake novopridošlj grupi da pođu za njima. Ne obazirajući se na brojne neprijatelje Dok Holidej je poterao konja u trk, nastojeći da stigne Rajnera. Zapazio je da su trojica napadača, među kojima je bio Kip Rajner, počeli da povećavaju razdaljinu između starog Rajnera i njih, i da mu odmiču sve više, ali, Pap Rajner je, i dalje nastojao da ih stigne i nemilice gonio konja. Osvrnuvši se, Dok je video Bena Hilarija i dvojicu njegovih kaubojia kako izlaze iz kuće i skaču u sedla. Podbo je konja još više, obišao staju i uputio se prema otvorenoj preriji. Trojica bandita su se međutim podelili. Dvojica su presekli put novopridošlj grupi i zajedno s njima nestali iza brdskih prevoja, treći, onaj najsićušniji, čovek bez šešira, bio je plegao po konjskom vratu i kao da ima krila jahao prema preriji.

Pap Rajner je nastavio da goni usamljenog konjanika, i Dok Holidej se uputio istim putem. Kada je zašao u ogoleli predeo osvrnuo se i video da su Ben Hilari i ostali pošli za ostatakom bande razbojnika.

Njih trojica su zašli u šumom obrasle predele padina. Dok je usporio trk svoga konja. Dobro je poznavao ovaj kraj, bolje nego kauboji sa ranča „Flocking L” i znao je da je najbolji izlaz iz predela u koji zalaze put kojim su se sada kretali. Zato je usponio trk svog konja, štedeći snagu za poslednji obračun, kad do toga obračuna dođe. A znao je da do obračuna mora doći.

Glatke litice klisure koje su se dizale s obe strane puta kojim je prolazio Pap Rajner direktno su odbijale zrake sunca. Bio je umoran, i srce mu je jako kucalo. Bilo bi tako prijatno leći na zemlju i zaspati. Ali, nije mogao dozvoliti sebi da zaspi, morao je da nastavi jahanje.

Njegovu zanetost u umor i misli, prekinuo je gromki prasak i tane se odbilo od stene pored njegovog konja. Rajner je pogledao napred kroz uzan prolaz kojim je put vodio, i video da se on završava pred zidom kanjona.

— Ne prilazi, tata! — začuo se nečiji glas iz tame.

Pap Rajner se ispravio u sedlu i spustio ruku na dršku revolvera. — Sine? Jesi li to ti Kipe?

— To sam ja, tata, ali ne prilazi mi ni korak bliže. Ubiću te, tata, ubiću te, dajem ti reč da hoću. Zašto si imao da se mešaš u moje stvari.

Pap Rajner je pustio uzde svome konju i stiskom kolena ga poterao napred.

— Tata, upozoravam te, ne traži đavola! Ja se čistim iz ove oblasti... Postala je suviše mala za mene. Dolazio sam da te vidim kao što si rekao, i ispričao sam ti celu istinu o sebi, ali, niko mi nije verovao sem tebe. Samo si mi ti verovao. I za to ne traži đavola. Odlazim odavde zato što moram, i upozoravam te da me ne zadržavaš.

Rajner je osetio da mu kroz celo telo struji hladnoća. Nastavio je da jaše napred. Još jedan kuršum odbio se od stene na visini trbuha njegovog konja i zviždeći odleteo u vazduh. Konj se uplašeno propeo. Umirivši ga, Rajner je doviknuo. — Sine

konj ti nije učinio nikakvo zlo. Pusti ga na miru. Ako želiš da se sa nekim obračunaš, ja sam tu. Ako me ne ubiješ, moraćeš da mi kažeš sve što si učinio. Hoću da znam sve. Za onu devojkicu kažu da si hteo da je napastvuješ i da si je ubio.

Pap Rajner je sada video svog sina na ivici jaruge, sa revolverom u ruci. Revolver se još pušio. Jahao je pravo prema njemu, a niz staro izborano lice slivale su mu se suze.

— Kipe, sine, moraš da mi kažeš istinu! Ako su svi ljudi lagali, ja ću biti uz tebe i boriću se za tebe do kraja mog života. Boriću se protiv celog sveta, dečko, kako najbolje budem umeo. — Rajnerovo lice je odjednom postalo tvrdo. — Ali, ako si me lagao, Kipe, ako je istina ono što su mi ljudi govorili za tebe, ako si gonio da napastvuješ onu sirotu devojkicu, i ako si je na kraju ubio, onda ću te povesti sa sobom i predaću te šerifu. Potrudicu se da za takav zločin budeš obešen, makar ja zbog toga presvišnucio od tuge i jada.

— Ako mi prideš samo korak bliže, tata, bićeš mrtav. Upao sam u klopku u ovom glupom kanjonu. Sad je krajnje vreme da odavde izađem i ako budem morao da prosviram kuršum kroz tebe da bih oslobodio put, ja ću to učiniti, bez obzira što to ne želim.

Pap Rajner je zaustavio konja i netremice se zagledao u svog sina. Kip je držao revolver naperen na svoga oca. Nastalo je dugo ćutanja koje je na kraju prekinula oštra komanda.

— Baci revolver Rajnere!

Kip Rajner se okrenuo i ugledao Doka Holideja zgrčenog iza jedne

stene. Holidej je u ruci držao naperen revolver.

— Ako se makneš mrtav si, mister — rekao je Dok Holidej zapovednički.

Kip Rajner je liznuo suve usne.

— Pružite mu šansu Holideje — rekao je Pap Rajner. — Odvešćemo ga u zatvor da mu se sudi. Ja ću biti uz njega za sve dok se ne uverim u najgore. Boriću se za njega, protiv vas, protiv svih sve dok ne budem siguran šta je istina.

Dok Holidej je odmahnuo glavom. — On je moj, Rajnere, ovde na ovom mestu. Znam šta je učinio, znam da je kriv za smrt one devojkice, znam da je zaslužio smrt. Sad će platiti za sve.

Oči Kipa Rajnera su se suzile u tanak prerez. — Nemoj mu dozvoliti da me hladnokrvno ubije, tata. Tako nikada nećeš saznati istinu.

— Neću dozvoliti, sine. Da bi došao do tebe, mora proći pored mene.

— Nisam ni mislio da te hladnokrvno ubijem — rekao je Dok. — Daću ti šansu, Rajnere. Samo ti i ja, jedan protiv drugoga, ovde na ovom mestu, bez odlaganja. Ako ti pobediš, možeš mirno odjahati i onda neka te neko drugi goni za zločine koje si učinio. Ja s tobom imam samo jedan račun: ubistvo Dore Hilari.

Pap Rajner je zapitao. — Borićete se s njim, Holideje, u poštenom obračunu?

— Rekao sam i ostajem pri tome — rekao je Dok.

— Dodi ovamo, sine — rekao je starac. — Dodi sada ovamo. Može se desiti da kasnije neko naiđe. Želim da iskoristiš svoju šansu... Do-

bro protiv zla, pa nek gospod bog odluči.

Kip Rajner se osmehnuo. — Neće biti nikakvih podvala, Holideje? Samo ti i ja?

Umesto odgovora, Dok Holidej je izašao iz zaklona. Bio je na nešto višem nivou zemljišta od Rajnera, ali mu je odsjaj sunca zaslepljavao oči. Spustio je ruku sa revolvera pored tela i rekao.

— Stavi revolver u futrolu, pa ćemo obojica potegnuti, Rajnere.

Kip Rajner je klimnuo glavom, a noda je dao rukom znak ocu da se ukloni. — Sad ćeš videti, tata. Videćeš da nisam učinio nikakav strašan zločin. Ubio sam, istina, nekoliko nitkova koji su iz zasede pucali na mene, ali čovek ima pravo da se brani. Videćeš. Ovaj skitnica nema nikakve šanse protiv mene. Niko nema nikakve šanse protiv mene.

Dok Holidej je počeo da spušta revolver u futrolu. Kad je cev pištolja već bila u futroli, leva ruka Kipa Rajnera se naglo spustila naniže. Pap Rajner, koji je učio svog sina kako se puca i koji je znao svaki njegov pokret, nešto je zaustio da kaže. Ali, nije bilo vremena za upozorenja. Njegov revolver je planuo i tane se zarilo njegovom sinu u leđa. Kip se okrenuo. Na njegovim prsima zjapila je široka rana, a iz nje je brizgao jak mlaz krvi.

Pao je na zemlju i ostao da leži na leđima. Na njegovom licu još je lebdeo izraz neverice.

— Tata — izustio je krkljajući isprekidano, a onda je Pap Rajner ispustio revolver, skočio s konja i potrčao prema svom sinu. Uzeo je

Kipovu glavu u svoje ruke i prineo je bliže svom licu.

— Sine, hteo si hladnokrvno da ga ubiješ — rekao je. — Iskoristio si lukavstvo protiv čoveka koji je hteo pošteno da se bori. Ti si rdav čovek, sine, to mi je sada sasvim jasno, i možda si uvek bio takav, samo ja to nisam mogao da vidim. Reci mi sada, Kipe; reci mi istinu, bar na samrtnom času?

Ali, glava Kipa Rajnera je mlitavo klonula. Pap Rajner je i dalje grlio svog sina, njihao ga kao malo dete i jecao.

Dok Holidej je vratio revolver u futrolu i vratio se nekoliko desetina metara do svog konja. Malo kasnije, dojahao je na konju do Papa Rajnera i zapitao. — Mogu li nešto pomoći?

Rajner je digao pogled do Holideja. U njegovim očima više nije bilo ni senke mržnje. Samo bol i neizmeran jad. Odmahnuo je glavom s naporom, kao da mu je i taj pokret u tom momentu bio beskrajno težak.

— Kako mi iko može pomoći, Holideje? Sad znam istinu i primoran sam da s tim saznanjem živim do kraja života.

— Nije vaša greška što se sve ovako desilo — pokušao je Dok da mu ipak pruži neku reč utehe. — Ponekad se to tako desi, a da čovek nikada ne dokuči kako i zašto.

Rajner je nekoliko puta lagano klimnuo glavom i suze su mu ponovo linule niz naborene obraze. — Ovo što sam doživio događalo se drugim ljudima. Ali, to je bilo nekako nestvarno, daleko kao da se događalo na nekom drugom svetu. Nikada nisam verovao da bi se to moglo desiti meni ili nekome mome.

A eto... — jecaj ga je zagušio u grlu. A onda, kada je Dok Holidej učinio pokret kao da će krenuti, Rajner ga je jednim pogledom zadržao. Neopisiv jad na istrošenom, starom licu naterao je Doka da uzdahne od osećanja simpatije.

— Učinite mi nešto — rekao je Rajner. — Pripazite na Beti i postarajte se da ovo što je doživela ne uništi njenu veru u ljude. Pustite je da se malo odmori, a onda je dovedite kod mene kući. Znam da je ovo što tražim premnogo, ali, treba to da učinite. Morate joj dati šansu da zaboravi da vas je bezrazložno mrzela, da je grešila prema vama, a i prema sebi. Sem toga, i meni morate pružiti šansu da popravim ono u čemu sam ja prema vama grešio.

— Dobro, učiniću sve to što tražite. Dovešću vam je kući, Rajnere — rekao je Dok Holidej blagim glasom.

— Želim da kad se vrati, bude opet u stanju da se nasmeši. Ne znate kakav je osmeh imala... želeo bih da ga opet gledam. Ona mi je sve što mi je ostalo... Beti i mnogo ružnih uspomena. Nikada više

neću biti ponosan, ali, moram i dalje da živim... radi nje.

Dok je klimnuo glavom. — Učiniću što mogu — rekao je, jer ništa drugo nije mogao da kaže.

— Možete vi dosta. A siguran sam da možete učiniti ono što je najvažnije. Možete naučiti Beti da se ponovo osmehuje — rekao je Pap Rajner.

Holidej je šljisnuo uzdama svog konja. — Do viđenja — rekao je i odjahao niz kanjon ostavljajući Papu Rajnera da pokopa svog sina.

Tek pred zalazak sunca, Dok Holidej je stigao do Hilarijeve ranč kuće. Beti Rigli je stajala na verandi kao da je nekoga očekivala. Kada ga je ugledala, izraz njenog lica se nije nimalo promenio. Nije znao šta da joj kaže, i zato je bez reči projahao pored nje do štale, gde je ostavio konja. Tek nešto kasnije kada je sredio misli vratio se u kuću i pogledao je. Pogledi su im se sreli i on je zapazio nešto što je u njegovom sećanju probudilo ne tako davanu prijatnu uspomenu.

Njen pogled podsećao ga je na Doru Hilari.

KRAJ

**POTRAŽITE ŽVAKAČU GUMU EFEKTA
KOD VAŠEG PRODAVAČA NOVINA**